

V tork se je v Krškem konstituiral svet posavskih občin, samoupravno telo, v katerem je iz vsake občine po 7 članov. Predsednik je Jože Kadej, njegov namestnik pa Vinko Jurka.

Jutri ob 11. uri bo v Novem mestu razprava o predlogu generalne urbanistične rešitev mesta. Material je pravil Urbanistični inštitut SRS.

Včeraj, 24. februarja zvečer, je bil v motelu „Jasica“ posvet o izdaji barvnega prospeta Kočevje in Kočevske. Sklicalo ga je Turistično društvo Kočevje.

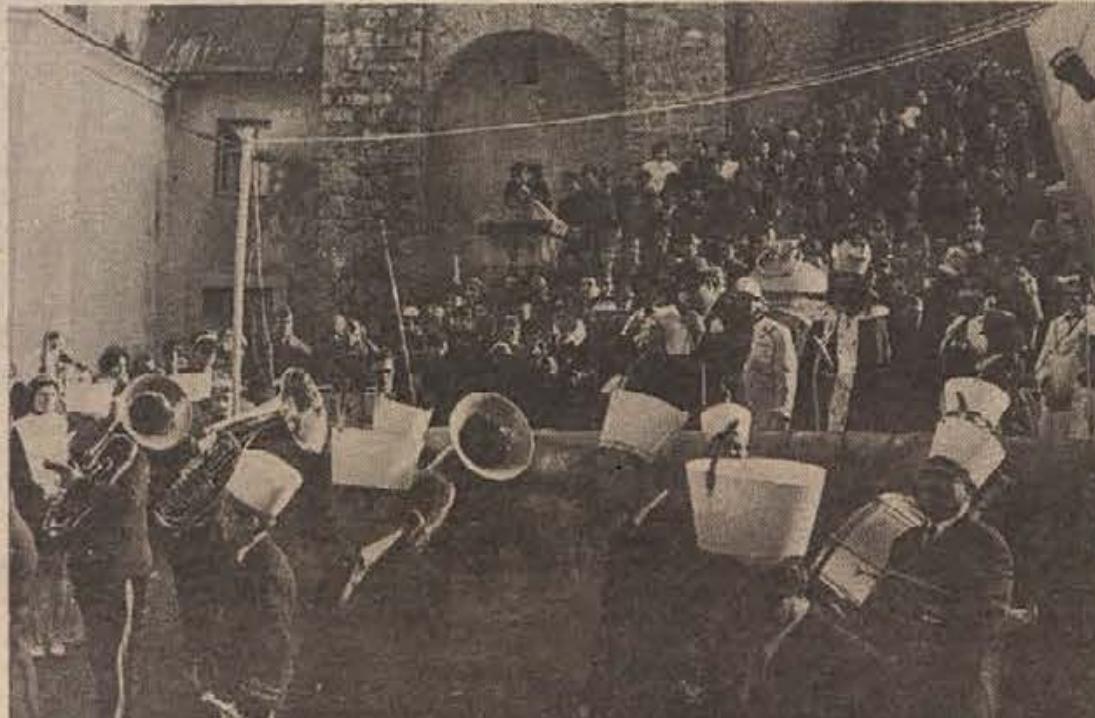
Javna razglasitev najboljših športnikov Dolenske za leto 1970 bo v Brežicah v soboto zvečer. Na prireditvi bodo sodelovali telovadci iz Brežic, Novega mesta in ansambel Henčka Burkata.

Občinski sindikalni svet v Črnomlju je za danes popoldne sklical predsedstvo. Razpravljali bodo o stabilizacijskih ukreplih in denarni reformi.

V Gradu Mokrice prirejajo v soboto zaključek pustovanja v brežiški občini. Velika revija mask, trije zabavni ansambl in 400 prostih se-dev!

Za jutri je sklicana seja občinske konference SZDL Kočevje. Razpravljali bodo o spremembah družbenopolitičnega in gospodarskega sistema, o pripravah na volitve v organe SZDL in o spremembah pravil občinske konference.

V tork dopoldne se je ustal v Novem mestu pripravljalni odbor za organizacijo III. republiškega srečanja pionirjev prometnikov, ki bo v soboto, 12. junija, v Novem mestu.

Mokronog ima spet za seboj „svoje dni“. Minilo je pustno veselje, minila je oblast črne noge v miroljubnem (policijskem) državi „Cape Nassenfuss“. Kakih 5.000 ljudi si je v sončnem nedeljskem popoldnevu ogledalo, kaj zmorojo Mokronožani, kako se spušča vesoljec na Zemljo, kaj menijo različne delegacije in svetovljanske osebe o nas, kako se v očimljeni obliki ošrkne sebe in posvetne oblasti. Mokronog je majhen kraj, toda ko je treba pripraviti maskarado, sodelujejo tako rekoč prav vsi in pripravijo tako prireditve, da bi jo mnogo večji kraji lahko zavidali (Foto: M. Legan).

Konkretno o Ciganih

Poskrbeli za vključitev v normalno življenje

Na sestanku sekretariata klub poslancev so prejšnji petek v Novem mestu pripravili sklep s posvetovanjem klubu dolenskih poslancev, ko so konec leta govorili o reševanju ciganske problematike na Dolenskem.

Strinjali so-se, naj občine pripravijo konkrete programe, potem pa bodo naredili še medobčinski program in ga poslali republiškim organom, ki naj bi tudi pomagali pri reševanju teh težav. V medobčinskem merilu naj bi komisija skrbela za

enotno reševanje ciganske problematike. Še posebej so poudarili, da bo potrebno urediti za Cigane prostore za naselitev, poskrbeti za predšolsko, šolsko in zdravstveno varstvo, skrbeti za njihovo zapošlovanje in sploh posvečati več skrb, da se bodo s čim manjšimi težavami vključevali v normalno življenje.

V ponedeljek so v krški osnovni šoli podeljevali Kajuhove bralne značke. Bronasto značko je prejelo 43 učencev, srebrno 22 in zlato prav tako 22. Značke je izročal akademski kipar Vladimir Stoviček.

Lezel pod zapornico

Nesreča, ki se je v nedeljo, 21. februarja, okoli 14. ure zgodila pri železniških zapornicah v Brčlunu, je ponovno opozorilo, da zelo lahko misljeno ravnava, kdor leže čez prog ob spuščenih zapornicah. Strojevodja Anton Vodnik je premikal vagon, 85-letni Anton Kordes pa je medtem hotel na drugo stran. Medtem ko je šel ob spuščenih zapornicah čez prog, je lokomotiva odrinila vagon, ki je Kordesa podrt. Poškodovanega pešca so morali odpeljati v bolnišnico.

Novo mesto in Bele vrane

Trideset žirij v prav toliko jugoslovanskih mestih je ob koncu prejšnjega tedna odločilo, da bo letos Jugoslavijo na tekmovanju za „Pesem Evrovizije“ zastopal Kiča Slabinac, ki je v Domžalah pel Krajačev in Golobovo pesem „Tvoj fant je žalosten“.

Ena izmed žirij je bila tudi v Novem mestu, v uredništvu Dolenjskega lista. Novomeščani so bili lokalni patrioti in so se odločili za Bele vrane, ki pa so ob koncu pristale na predzadnjem mestu. Novomeška žirija je bila ob titogradski najstrojnji: za Belimi vranami so bili naši žiriji najbolj všeč ansambel Pro arte, Zvonko Spilić, Esma Redžepova in Kruno Slabinac, ki so zbrali priznano enako število glasov.

OD 1. XI. 1970 DO 23. II. 1971
2477 novih!

ZADNJI TESEN NASE AKCIJE nam je dal se 86 novih naročnikov, tako da jih imamo zdaj že 2477. Ta teden smo dobili največ naročnikov iz Brežic in Novega mesta. V tork opoldne je bilo stanje novih naročnikov po občinah takole:

BREŽICE:	214
ČRNOMELJ:	120
KOČEVJE:	107
KRŠKO:	328
METLIKA:	42
NOVO MESTO:	701
RIBNICA:	42
SEVNICA:	343
TREBNJE:	167
Razne pošte:	286
Inozemci:	127

Novomeška žirija za „Pesem Evrovizije“ (na sliki med poslušanjem) Kiča Slabinca ni postavila na prvo mesto. Ko so poslušali magnetofonski posnetek devetih popevk, so bili enotnega mnenja: „V Dublinu ne bo preveč uspehal!“ (Foto: J. Splichal)

KMETIJSKE TEŽAVE SE NADALJUJEJO

Resolucije so pogorele

Dolenjski poslanci prosijo za skupščinski odgovor

19. februarja je sekretariat kluba poslancev poslušal tudi poročilo novomeske kmetijske zadruge Krka o živinorejskih težavah. Iz analiz, ki jih je zadruga pripravila, so ugotovili, da je reja goveda in piščancev ter proizvodnja mleka nerentabilna, da so imeli v živinorejju že okrog 1,40 milijona dinarjev izgube in da je zadruga primorana zmanjševati proizvodnjo.

Zaradi tega – podobne težave imajo tudi druge zadruge, ki se ukvarjajo z živinorejjo – lahko pričakujemo letos na tigu veliko pomajkanje mesa in tudi mleka. Da bi problem skušali rešiti, so se odločili, da bodo poslanci o tem seznanili skupščino. Predvsem bodo prosili odgovore na vprašanja, zakaj niso cene močnih krmil zamrznjene, kako bo po 31. marcu, ko zamrznjene cene ne bodo več veljale, če že zdaj nismo znali spoštovati ukrepa. Zahtevali bodo uskladitev cen, krmil in mesa in jih postaviti v medsebojno odvisnost, v Sloveniji enotno rešiti odkupne in prodajne cene mleka, zavzeti pa se bodo še za dolgoročno reševanje kmetijstva. Prevladalo je mnenje, da stabilizacija toliko časa ne bo uspešna, dokler ne bo urejeno tudi kmetijstvo.

Kurirčkova pošta

Nedavno je bil v Novem mestu posvet predstavnikov občinskih društev prijateljev mladine in občinskih odborov ZZB za območja Dolenjske. Pogovarjali so se o letosnji organizaciji „Kurirčkove pošte“. Kurirčkova pošta bo na pot 5. aprila iz znanega partizanskega kraja Frata. Pot bo vodila skozi dolenske kraje v Spodnje Posavje, od tam pa spet nazaj na Dolenjsko, v Belo krajino, Kočevje, nato pa v Ribniško dolino in od tam naprej proti Grosupljemu ter Ljubljani.

ARETACIJA V SEMIČU – V nedeljo, 21. februarja, so semiški militski prijeli P. G., starega 16 let, in 17-letnega A. J., ki sta pet dni prej pobegnila iz vzgojno-poboljševalnega doma v Radecah. Oba sta že na varnem.

Denar je odmerjen

V tork, 23. februarja, je skupščina dolenske skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev v Novem mestu sprejela denarni načrt sklad za leto 1971. Le-ta predvideva 68,663.000 din dohodka ali za 25,44 odstotka več kot lani. Za zdravstveno varstvo bo porabljenih 49,014.450 din, 3.490.000 din pa bo šlo v sklad za dograditev novomeške bolnišnice in zgraditev novih zdravstvenih domov.

Stroji utonili

Velika Škoda je nastala pri nešteči, ki se je zgodila v soboto, 20. februarja, okoli štirih zjutraj na gradbišču novega mostu čez Savo na Čatežu. Pontonski splet, na katerem so bili razni gradbeni stroji, se je iz še neznane vzroki potopil. V prihodnjih dneh bodo skušali splet potegniti iz Save.

Kdo bo skočil višje? Zimsko košarkarsko prvenstvo v Trebnjem je bilo lepa prireditve, ki je zbrala kar 160 dolenskih košarkarjev. Več o prvenstvu berite na sportni strani (Foto: S. Dokl.)

160 KOŠARKARJEV DOSEGLO 841 KOŠEV

Revija dolenske košarkev Trebnjem

Na II. zimskem košarkarskem prvenstvu Dolenske nastopilo 19 ekip in 160 košarkarjev — V 18 tekmacih so dosegli 841 košev — Veliko zanimanje za košarko je preseglo pričakovanja organizatorjev

Nedeljsko II. zimsko košarkarsko prvenstvo Dolenske v Trebnjem je presenetilo z izredno udeležbo, saj je v televodnici trebanjske osnovne šole nastopilo kar 19 ekip s 160 igralci. Da kaj takega zmore Dolenska, res nismo pričakovali. Prepričali smo se, da je ta igra našla veliko privržencev tudi pri nas, zato bo treba v bodoče razmisli o novih oblikah tekmovanj košarkarjev.

(Nadaljevanje na 9. strani)

VREME

V začetku tedna so Slovenijo presele manj izrazite hladne fronte, ki so povzročile posamezne snežne plohe.

Ob koncu tedna lahko računamo na suho in postopno toplejše vreme.

Nemara niste vedeli, katera tovarna daje najdaljši garancijski rok za svoje automobile: to je angleška Rolls Royce – tri leta. Sicer pa je zanimivo, da daje nemški proizvajalec skoraj prav tako znanih avtomobilov kot so rolls-royceji – namreč mercedesov – tistim lastnikom, ki avto kupijo v Veliki Britaniji, izjemne pogoje. Vsi lastniki mercedesov v Veliki Britaniji imajo namreč dvanajstmesecno garancijo brez omejitev. Kupec v drugih deželah morajo biti zadovoljni z garancijo pol leta ali pa 10.000 prevoženimi kilometri. Če kanite torej kupiti mercedes, ga kupite v Londonu.

Pa še ena avtomobilska novica: lani je Porsche proizvedel nič manj kot 37.000 športnih avtomobilov, celih 21.000 vec kot leto poprej. Vse več sportnikov na tej zemlji?

Če živite v Veliki Britaniji in ste plešasti, pa imate okroglo podlugo milijon starilih dinarjev in bi radi imeli namesto pleše bujne lase – se vredete zjutraj v letalo, ki vas prepelje v Francijo in zvečer vme domov, toda z lasmi! Tako se glasi reklamni napis nekega domiselnega Angleza, ki ima veliko strank. Ker ve, da so nekateri zelo občutljivi na plešasto glavo, se je povezel z neko francosko kliniko, ki presaja lase. Posel mu dobro cete.

Znani trobentač Louis Armstrong, 71, ki je pred leti nastopil tudi v Ljubljani, se kljub svojim letom zopet odpravlja na turnejo. Spremljata ga bo njegova soproga Lucille, s katero je srečno poročen že trideset let. Ni znano, ce bo med turnejo obiskal tudi Jugoslavijo.

Irka Breda Sullivan, 35, se bo zopet poročila, kar ne bi bilo nič nenavadnega, če ne bi ženu tudi v drugo spoznala v steklenici. Navada je, da osamljeni mornarji kdaj zapisejo svoj nastov in pripisajo nekaj ljubeznih besed ter vse skupaj v zapecateni steklenici vržejo v morje. Breda je tako spoznala svojega prvega moža, ki pa je kmalu po poroki umrl. Sedaj pa je že drugič našla steklenico z mornarjevin sporociom in mu pisala. Iz dopisovanja se je rodila ljubezen in te dni jo bosta kronala s poroko.

(Foto: R. Baier)

Sentjernejčani so tudi na pustni prireditvi v nedeljo ostali zvesti svojemu simbolu – petelinu, ki so mu namenili vodilno mesto v sprevodu, ki je šel skozi naselje. Prireditev si je ogledalo veliko ljudi. (Foto: S. Dokl)

NEVEDA volna, ki jo dela metliška tovarna **BETI** po holandski licenci, je pri kupcih zelo cenjena. Obrat **NEVEDE** v Metliki dela šele nekaj mesecev, vendar že komaj zmagoje naročila strank. Volno dajejo na trg v različnih barvnih odtenkih in debelinah. Na fotografiji: posnetek iz proizvodnje.

Turistični barometer

Tudi letosnja zima za smučarje ni bila najboljša, čeprav je v začetku lepo kazalo. Toplo vreme pa je pobralo sneg, tako da v Črmošnjicah, Trebnjem in drugod niso mogli pripraviti vseh tekmovanj, ki so jih imeli na načrtu. Še najbolj je bila prizadeta Mirna s svojimi skakalnimi tekmami.

Tako ostaja še naprej letna turistična sezona tista, ki skoraj v celoti ustvarja ves turistični promet posameznih gostinskih obratov in turističnih sedežev.

Priprave na to sezono gredo ob
običajnih tudi v zamislih o novi
gradnji. Otočec naj bi do potelja do-
bil garni hotel. Čateške Toplice želi-
jo vsaj nekaj več prostora v bazenih.
Novo mesto bo končno začelo zida-
ti nov hotel, načrtujejo gradnje v
Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah.
Denar je v novih pogojih težjega go-
spodarjenja seveda še večji problem
kot doslej. Kljub vsemu pa bi bilo
edino prav, če cen ne bi dvignili, ker
bo sicer naš turizem izgubil pteče-

Kmetijski nasveti

Nov vzpon sadjarstva?

Kako koristno za zdravje je uživanje sadja, ve že vsak otrok, pa vendar smo v porabi sadja neverjetno zaostali. Kakih 30 kilogramov sadja ali sadnih izdelkov poje povprečno Slovenc na leto, to je nekajkrat manj kot na primer Amerikanec, Švicar ali Anglež. Zakaj je tako in kdaj bo drugače, se ne sprašujejo samo tisti, ki živijo od te kmetijske dejavnosti.

Uvoz južnega sadja, ki že leta in leta v velikih količinah prihaja čez našo mejo brez večjih carinskih ovir in v veselje trgovcev, za domače sadjarstvo pač ni najbolj moder gospodarski ukrep. Z njim smo naredili že veliko škodo našemu sadjarstvu, ki marsičje vidno propada. Sosedov kruh je videti pač vedno boljši kot domač, pa čeprav je morda slabši. Južno sadje, pomaranče in banane niso več vredne sadne vrste. S svojim prijetnim vonjem varajo, ker obljudljajo več, kot dajo. In vendar uvozimo na leto blizu 15.000 ton takega sadja samo v Slovenijo, to pa je dobra četrtina vsega sadja in sadnih sokov, porabljenih pri nas.

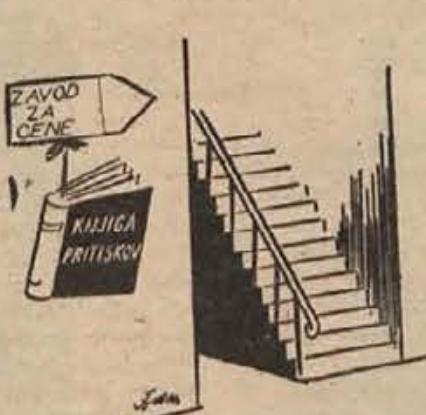
Ker smo v dobi planiranja in načrtov, naj navedemo, da se bo po računih strokovnjakov poraba sadja v naslednjih dvajsetih letih najmanj potrojila. Sadjarstvu se torej obetajo boljši časi, seveda, če bomo pametno urejali tudi uvoz. Domače sadjarstvo potrebuje določeno zaščito in družbeno pomoč, saj se brez nje ne bo izkopalilo iz krize.

V preteklih letih smo očitno premalo investirali v sadjarstvo. Pridelovanje je postalo drago in negotovo, celo družbeni obrati se po svojem donosu in delovni storilnosti ne morejo primerjati z razvitim sadjarstvom v drugih deželah. Nujno je torej, da pospešeno urejamo moderne nasade, ki bodo upoštevali sodobna dognanja v sadjarstvu.

Povečati je treba izbor sadnih plèmen, saj sadjarstvo niso samo jabolka, hruške in breskve. Uvesti je treba sodobne vzgojne oblike, nadaljevati gradnjo skladisò in ne nazadnje naše ljudi nauèiti uživati sadje. Sadje spada na hotelsko mizo, v šolsko malico, v obroke restavracij, ker je sestavni del jedi.

Inz. M. LEGAN

**Bonboni VISOKI C
nimajo tekmece
v kvaliteti**

Karikatura I. Franića v Ježu

1

pokrili izgubo, ki nam jo je povzročila devalvacija.

Mar torej nismo Jugoslovani čudni ljudje? Dobro nam je znano, da je do devalvacije prišlo zato, ker smo uvažali več, kot izvajali, in porabljali več, kot smo ustvarjali. Divili smo cene in osebne dohodke in živeli v utvari, da ustvarjamo s tem več kot prej, nalačali smo denar, ki smo ga natiskali, v nove obrate in

jalovo upali, da je to napredek.
Vse to nam je jasno in tudi to je povedano, da naprej ne gre več tako: da bo treba zategniti pas in da bomo morali sami plačevati svoje račune. In vendar večinoma razmišljamo predvsem o tem, kako bi nadaljevali po starem, čeprav s tem sami sebi kopljemo grob. Vse kaže, da bo treba za devalvacijo dinarja devalvirati tudi našo miselnost, ker se bo v nasprotnem dinar vnovič zamajal, namesto da bi postal konvertibilen.

M. JAKOPEC

SKORO VSE PRODANO

Na brežiškem sejmu v sooto, 20. februarja, je bilo kupem na voljo 745 prasičkov, prodanih pa je bilo 633. Manjše pouske so plačevali po 12 do 13 din kilogram, večje pa po največ 8 din kilogram.

PUJSKI PO STAREM
Na sejmišče v Novem m. o v ponedeljek, 22. februarj, pripeljali 427 prasičkov, lanih pa je bilo 306. Cene prejšnjega tedna niso spomilne. Pujske so prodajali po 240 (manjše) in po 250 din (težje).

ČAS RESNE PREIZKUŠNJE ZA GOSPODARSTVO, GOSPODARSKO POLITIKO IN SAMOUPRAVLJANJE

Andrej Marinc: »Imamo vso podporo javnosti, da se lotevamo globalnih sprememb«

Kaj bi lahko na kratko v tem trenutku zapisali o aktualnih gospodarskih in političnih nalogah – nameč po omenjenih razpravah in dogovorjanjih, po novih zveznih ukrepih, ki smo jih doživeli, po dosedanjih gospodarskih in političnih prizadevanjih v Sloveniji in Jugoslaviji in pa po strnitvi nekaterih stališč in pogledov, poudarjenih zlasti v uvodnem referatu na seji centralnega komiteja?

Vzdržati pritiske

Z družbeno ekonomsko reformo iz leta 1965 Jugoslavija ni povsem uspela, niti v družbenem niti v gospodarskem smislu. S tem prizadajočim ne povemo nič novega. Da se nam ne bi ponovile izkušnje zadnjih let, se je nujno treba zavedati razlogov, ki so pripeljali sedaj do nove etape, to je stabilizacija, zadnjih ukrepov in do sprememb ustawe. Razlogov je vedno več, odvisno od tega, s katerega zunega kota po njih vprašujemo.

Vsekakor ni mogoče reči, da je do te etape pripeljal le tok dogodkov. Zavestna, napredna spoznanja so imela vsaj toliko težo. S tem pa spet ni mogoče reči, da je uspesen in tekoc samoupravni gospodarski, družbeni in politični razvoj sedaj kot na dlani.

Prvič je tu nujnost ohraniti, kolikor se da, prednosti devalvacije in vzdržati njene negativne posledice, ki so, računsko gledano, marsikoga prizadele. Čista iluzija bi bila misliti, da je to odvisno zgolj od zveznega izvršnega sveta. Zahteva po splošnih stabilizacijskih programih torej ni dnevna parola. Čim bolj splošna je v vsej Jugoslaviji stabilizacijska usmeritev, toliko lažje bo vpeljati sistemske rešitve (do katerih sedaj še ni prišlo), ki naj bi postepeno in načrtno sproščale cene in vse druge administrativne omejitve, sedanje in tiste, ki izvirajo iz preteklosti.

Bitka za cene je prvenstvenega pomena. Praktično to pomeni: ne popuščati pritiskom, v vseh delovnih organizacijah in pri vseh odločitvah družbenih organov pa poiskati vse možne rezerve, seveda ne na račun najslabše stojecih kategorij prebivalstva.

Več ko je nameč izgub v gospodarstvu, toliko večji je pritisk za višje cene, za emisijo ali pa za jemanje enim in dajanje drugim. Dovoljati brezglovo zviševanje cen, zlasti po zadnjih podražitvah, v podjetjih ne videti drugega izhoda kot ravno v povečanju cen, v odločitvah družbenih organov pa ne storiti vse za razbremenitev gospodarstva bi pomenilo novo inflacijo z vsemi posledicami, ki jih poznamo, ali pa še s hujšimi. Doslednost in učinkovitost je treba zahtevati tudi od zveznih in republiških organov, ki so odgovorni za uredništvo posameznih obdobjij, in členov učvrstitevnega načrta.

Zaostriti odgovornost

Ponovno torej lahko ugotavljamo, da je odgovornost za obseg stabilizacije, gospodarske reforme, za odločitve (ali neodločitve) in navezadnje za moralno podobo naše družbe

toliko večja, kolikor je večja moč vplivanja in odločanja. Seveda velja to tudi za vodilne ljudi in organe v delovnih organizacijah in občinah. Sedaj je pogosto ravno obratno. Odgovornost je zaostrena, opredeljena in sankcionirana prav za delavce na delovnem mestu.

Primerov neodgovornega ponašanja je vse polno. Tako je na primer vedno več primerov, ko se v podjetjih že kar praviloma izgovarjajo na nevzdržne predpise, medtem ko izigravanje predpisov in spekulacije dobivajo vedno širši obseg. Seveda pa ohranjevanje nevzdržnih predpisov po drugi strani res povzroča dodatno kršenje. „Videti je, kot da se vrtimo v začaranem krogu, namesto da bi na vseh pod-

trgovinski sistem, carinsko politiko ter davčni in davčno-kreditni sistem.

Ce upoštevamo vse povedano, je fronta torej izredno široka. Kjerkoli bi popustili ali zakasnili, bi se njena linija pomaknila nazaj. V primeru, da bi prišlo do večjega popuščanja, pa bi se lahko nalomila in bi jo bilo treba spet na novo postavljati. To spoznanje naj ne bi povzročilo dramatizacije, marveč služilo vse splošni odločnosti in koristi.

Razvoj tržišča in njegova enotnost v Jugoslaviji

Vse sistemski rešitve, če jih gledamo s čisto gospodarske plati, naj bi vodile pravzaprav k učinkovitosti, razmahu in enotnosti tržišča. Tu mislimo tudi na spremembe zvezne ustawe in na novo opredelitev funkcij federacije. Glede na druge plati, pa gre za krepitev samoupravnega položaja delavca.

Na zadnji seji centralnega komiteja so se v tej zvezni zavzeli zlasti za teoretično, praktično in ustavno opredelitev odnosa do tako imenovanega „minulega“ dela. V tej zvezni bi lahko svobodno in zgoščeno predstavili referat tudi takole: pridobljeni dohodek delavca in delovne organizacije ni samo rezultat njenega dela. Glede osebnega dohodka naj bodo merila delitve po delu kar najbolj izenačena. To pomeni, da delovni ljudje v samoupravnih aktih sicer sami določajo osnove in merila za delitev dohodka in osebnih dohodkov, vendar morajo ta merila usklajevati z drugimi delovnimi organizacijami.

Zelo poenostavljen povedano, gre pri tem vprašanju tudi za možnost vlaganja dohodka delovnih organizacij ali pa zasebnikov. Logično pa je, da ne bo nihče vlagal v drugo delovno organizacijo, če ne bo imel od tega večje koristi, kakor če bi vlagal v banko. S tem bo seveda prevzel večje tveganje. Razumljivo, da bodo ob takem vlaganju nujne omejitve, ki jih narekujejo osnove našega samoupravnega socialističnega sistema.

Hkrati pa gre pri tem vprašanju za svobodnejše kroženje sredstev, s čimer bomo dosegli prepotrebno integracijo gospodarstva in hitrejši razvoj enotnega tržišča v Jugoslaviji. Enotnost in razvoj tržišča, kar naj bi dosegli z ustavnimi rešitvami, pa je spet nujen pogoj, da nam bo dolgoročno uspelo stabilizirati in razviti gospodarstvo ter politične odnose v Jugoslaviji.

Novi odnosi v federaciji

Kot vemo, je že dolgo govora o paritetni sestavi predsedstva SRFJ, kar ni samo vprašanje tako imenovanega nasledstva, marveč tudi enakopravnosti in suverenosti narodov ter republik in pokrajin. Očitno je, da bo tre-

ba s predvidenimi ustavnimi spremembami hkrati zagotoviti uspešen razvoj samoupravnih odnosov.

Ceprav bodo imele tudi republike (če se omejimo na ekonomsko plat ustavnih sprememb) in drugi samoupravni subjekti pomembno vlogo pri funkcioniranju enotnega trga, je iz dosednjega načrtovanja bodočih gospodarskih funkcij federacije jasno, da bo prav ta glavni nosilec odgovornosti za enotnost trga. Pri tem bodo seveda nekatere funkcije tako pomembne za ekonomsko enakopravnost republik na enotnem trgu, da bo potreben pred sprejemanjem važnejših odločitev poseben postopek poprejšnjega obveznega sporazumevanja oziroma soglasja republik.

Naj zaključimo (sicer dokaj zanimi stališči) tako, da povzamemo se nekatere uvodne misli s seje centralnega komiteja: ukiniti je treba vse tiste funkcije, ki bi povzročale bodisi etatistično centralizacijo in preraždelitev akumulacije (razen glede kreditiranja hitrejšega razvoja gospodarstva manj razvitih) ali pa še v naprej ohranjale administrativno urejanje. Zvezni organi naj bodo učinkoviti tako, da bi zagotavljali učinkovito delovanje enotnega tržišča. Dobro nameč vemo, da se srečujemo z raznimi diskriminacijskimi ukrepi in neljalo konkurenco. To ustvarja ne le negativne ekonomiske posledice, marveč tudi politične.

Medrepubliško usklajevanje, dogovarjanje ali soglasje pa bi bilo nujno predvsem na področju davčne politike, nadalje glede tako imenovanih kompenzacij oziroma na zvezni ravni naprej določenih nadomestil proizvajalcem, ki jih bo ekonomika politika postavila v trajne neenakopraven položaj na tržišču; dogovor pa bo potreben tudi pri sprejemaju družbenega plana Jugoslavije.

V zvezi s stališčem in planom je morda treba reči še tole: Tržišče je bistvena združevalna sila celotnega gospodarstva in je zato razmah tržnih odnosov nujen. Vendar ne stoji, kakor kažejo mnogi sedanji pojavi. To je lahko govorimo le o organiziranem in usmerjanem trgu, se pravi o potrebnem samoupravlem planiranju. „Le tako se lahko ognemo nevarnosti, da bi postali ujetniki tržne stihije, in maksimalno izkoristimo vse prednosti delovanja tržnih zakonitosti.“

P. B.

V petek se je v Ljubljani sešel centralni komite ZKS in nadaljeval razpravo o naši dosednji in prihodnji družbeno-ekonomski usmeritvi, ki se je začela intenzivno razvijati zlasti pred dvema mesecema. 18. decembra je glasilo Komunist objavilo teze o uresnicevanju reforme, stabilizacije in o ekonomskem sistemu. Sestavili so jih komunisti iz skupščine SRS, izvršnega sveta, sindikatov, Socialistične zvezze, Zveze mladine, gospodarske zbornice, strokovnih in znanstvenih ustanov in iz organov centralnega komiteja. Teze so bile v razpravi zlasti v organizacijah in organih Zveze komunistov, vendar je razprava daleč presegla okvir te organizacije. Teze so bile tudi podlaga za mnoga dohodovanja na zvezni ravni, ki so bila doslej glede ustavnih sprememb in pripravljanja rešitev v ekonomskem sistemu.

ročijih in ravneh ukrepali: kazensko, materialno, disciplinsko, moralno, politično, javno in konkretno.“ Tako nekako smo slišali ravno na zadnji seji centralnega komiteja.

Gre torej spet za odločajoč družbeno-gospodarski problem, ki ga brez splošne pripravljenosti ne bo lahko odpraviti.

Rešitve v sistemu so nujne

Nevzdržnost nekaterih predpisov izhaja pravzaprav iz dejstva, da je narava dosednjega ekonomskega sistema bolj administrativna kot pa ekonomika, tržna ali samoupravna. Tudi to ni novo spoznanje in tudi v tem se kaže v prihodnje zlasti odgovornost tistih, ki bodo morali sprejemati take rešitve, da bodo edino ustrezače. Vse kaže, da bo treba tudi v ustavi na neki način opredeliti odgovornost.

Eno so seveda neogibne administrativne teze tedaj, ko postanejo vsi odnosi napeti (kot je to primer v zvezi s sedanjimi pooblastili zveznemu izvršnemu svetu), četudi bi bilo najbrž mogoče ob večji strokovnosti že prej in pravočasno predvideti „pregrebot“ gospodarstva – drugo pa je odgovornost, da bo živiljenjska doba možnosti administrativnega, centralističnega in etatističnega odločanja v škodo gospodarstva in samoupravljanja čim krajsa. Zato bo treba čimprej izpopolniti zunanj-

Vse karikature na tej strani so iz beograjskega JEZA.

kultura in izobraževanje

Čelovnik:
letos obnova fresk

Malokdo ve, da skriva notranjščina cerkvice na Čelovniku pri Loka umetnostno zelo pomembne pozno-gotske freske, delo znanega čelovniškega mojstra, ki je poslikal še nekatero cerkev. Celjski Medobčinski zavod za spomeniško varstvo je zato sklenil, da bo letos obnovil stenske slikarje vsaj v prehiterju. Pol denarja za ta dela bi plačal sklad, polovic pa naj bi prispevala sovražna občina oziroma njena temeljna kulturna skupnost. Obnova fresk bo veljala približno 20.000 dinarjev.

Nedokončana razprava

Okoli štirideset prosvetnih delavcev in raznolijev vzgojno-izobraževalnih zavodov iz novomeške občine je v soboto, 20. februarja, v prostorih novomeškega Zavoda za izobraževanje kadrov pridružilno nerazveseljivo ugotoviti, da je približno 30 odstotkov slovenskih prosvetnih delavcev religioznih. Ta podatek je sprožil zanimivo razpravo, v kateri je razpravljalce zanimalo, ali religiozni prosvetni delavci lahko znanstveno razlagajo predpisano snov mladini oziroma ali so sploh lahko (tako) vključeni v učno-vzgojni proces kot drugi. Ugotovili so, da bo treba o takih vprašanjih še govoriti.

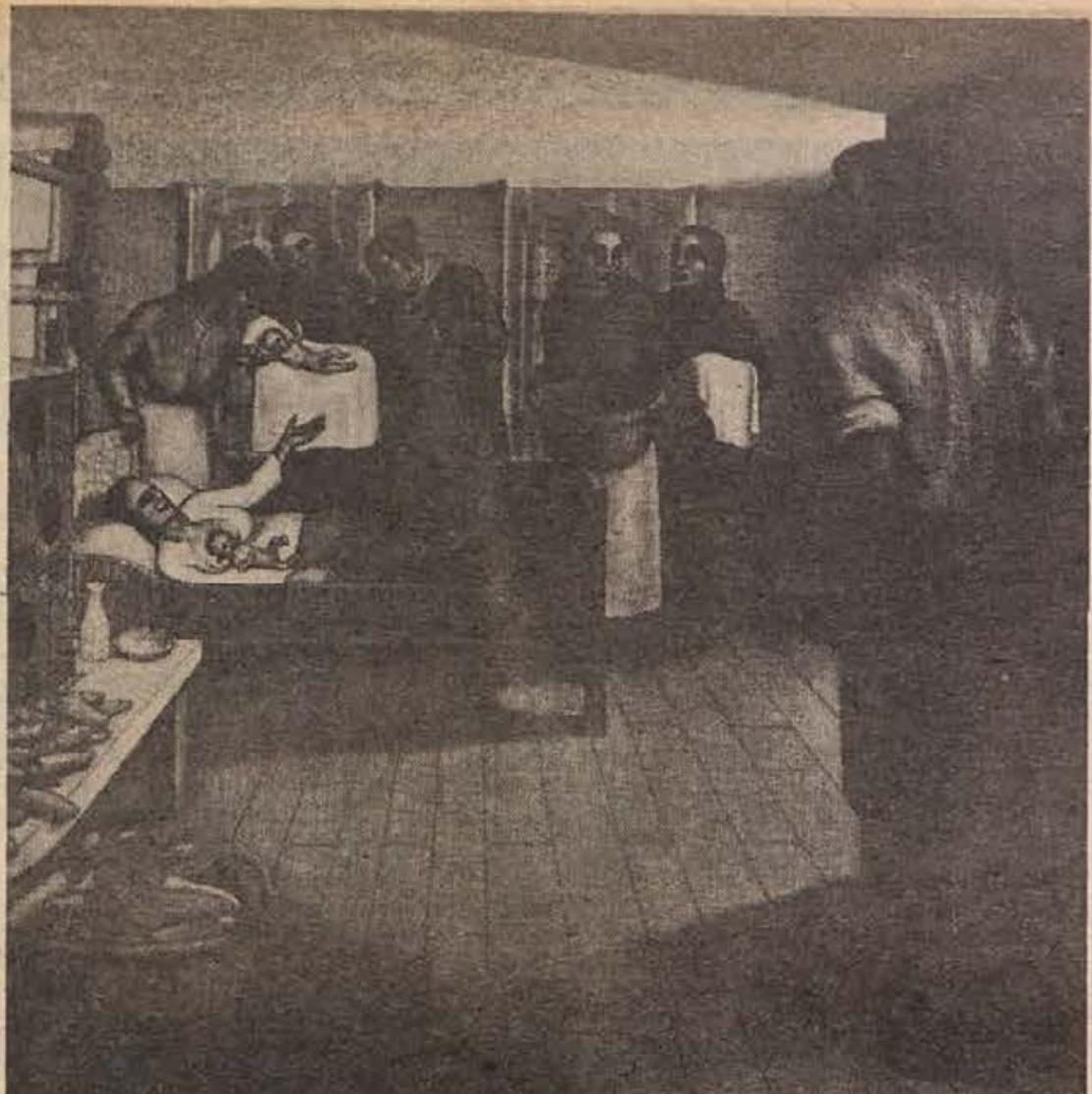
Na dnevnem redu je bila tudi obravnava tez o idejnopolitičnih vprašanjih, vzgoje in izobraževanja. V tem delu posvetja pa dalj od izčrpanega povzetka glavnih vprašanj in tez niso priliči. Menili so, da je najbolje, če o tezah spregovore posebej v vsaki žoli, pripombe pa pošljemo prirediteljem te razprave.

Ustanovili so društvo pedagogov

18. februarja so v Kočevju ustanovili društvo pedagoških delavcev. Za predsednico so izvolili profesorico Dano Jerše. Namen društva je združevati vse, ki se pošljeno ali ljubiteljsko ukvarjajo z vzgojo mladih. V program dela za letos so vključili predavanje za člane in republiški posvet o podaljšanem bivanju, ki bo v Kočevju. Društvo bo tudi pomagalo mladini pri organiziranju mladinskega kluba.

GRENEK KRUH

Na Dolenskem dobro znani pisatelj Pavle Židar (Zdravko Slamnik) je dan izdal nič manj kot pet knjig, vse do zdaj pa že okoli dvajset. V zadnjem, z naslovom „Tumor“, ki mu jo je natisnila koprška „Lipa“ obravnavata prostitucijo. Ko so ga na nekem srečanju bračni vprašali, kako shaja kot poklicni pisatelj, je pikro odvrit: „Zalostno, ker vsako knjigo prej pojmen, preden jo napisim. Če se hočem prečiveti, je to edini izhod.“ Bračni so kajpak pravilno razumeli, da pisatelj svojih knjig ne je nobesedno, marveč da pogosto prej zapravi honorar, preden mu knjiga izide. „Sakako rad bi delal kaj drugače, ko bi le mogel stran od pereša.“ Zares gremek kruh, zlasti če je pisatelju pisanje knjig poklic.

Tone Kralj: ROJSTVO – olje, 1970 (128 x 169 cm) – Umetnikovo darilo Gorjupovi galeriji v Kostanjevici (Foto: Viktor Skrinjar)

ALI PRIHAJAJO ZDAJ TISTI PRAVI ČASI ZA KULTURNO DEJAVNOST?

Novemu mestu povrniti kulturni zenit

V Smarjeških Toplicah je predsednik republiškega prosvetno-kulturnega zabora Miloš Poljanšek dejal, da je Novo mesto že po svoji bogati tradiciji kulturno središče Dolenske, da pa si mora v dandanašnjem času to vlogo še utrditi, skratka dokazati, da je to, kar je.

„Kako in kdaj bi Novo mesto lahko to doseglo?“ sem slabe tri tedne kasneje vprašal Borisa Savnika, predsednika iniciativnega odbora za ustanovitev novomeške kulturne skupnosti, ko sva se pogovarjala o vprašanjih, ki so bila po sprejemu zakona o kulturnih skupnostih in financiraju kulture večkrat na dnevnem redu.

„Pravega odgovora, kratko povedano, ne vem, poskušal pa se mu bom približati z nekaterimi dejstvi in pomagali. Res je, da je bilo glas-

beno in gledališko življenje, bolj kakor drugod na Dolenskem, izredno razgibano že od čitalniške dobe dalje, starejši meščani in okolani pa se bodo spomnili, da je bila novomeška kultura še pred samim začetkom druge vojne v zenitu. Tudi po vojni je imelo Novo mesto kaj pokazati in v tistih prvih letih po osvoboditvi so v naši metropoli zrasle nekatere ustanove, ki s svojim delovanjem segajo daleč čez občinske meje, tako rekoč pokrivajo pokrajino: Studijska knjižnica, Dolenski muzej, Dolenski list in še katero bi lahko omenil. Nadalje so tu pokrajinske šole, da o industriji, ki je danes za zgled v slovenskem prostoru, ne govorim. Prepričan sem, da so to dejstva, ki govorijo v prid temu, da je Novo mesto močno dolensko središče. Sprva smo se tudi zelo zavzemali, da bi bilo to središče žarišče medobčinske kulturne skupnosti.

„Novo mesto oziroma novomeška občina bo imela torej svojo kulturno skupnost. Kako daleč so že priprave?“

„Skupnost bomo ustanovili sredi marca. Komisija je že pripravila osnutek statuta in poslovnik za ustanovno skupščino. Statutaristi osnutek je šel v javno obravnavo in Smarješki Toplice, poslali pa smo ga tudi v delovne organizacije, poklicne kulturne ustanove in krajevne skupnosti. Predvideno je, da bo četrtna članov skupščine iz delovnih organiza-

„Kaj je pričakovati od kulturne skupnosti?“

„Cimprije bomo morali preveriti dejansko stanje na kulturnem področju v občini, prisluhniti željam ljudi in evidentirati potrebe. Te ugo-

tovitve bodo tabile za izdelavo splošnega načrta za delo. Poklicne in amaterske kulturne organizacije bodo morale kajpak narediti svoje načrte. Zakaj tolikšen poudarek na načrtih? Že zdaj je potrebno vedeti, da bo kulturna skupnost finančirala predvsem načrte in tako posredno vplivala tudi na kakovost dejavnosti. Kakovost bo torej edino merilo, po katerem bo kulturna skupnost odmerjala denar.

„Kakšno vlogo naj bi imelo poslej poklicne kulturne organizacije?“

„Sprememi bodo morale doseči delovne navade in postati mentorice za kulturno dejavnost na terenu.“

„In amaterizem?“

„To je in ostane elementarna kulturna potreba ljudi in bo deležen še posebne naklonjenosti kulturne skupnosti. Delo v amaterizmu je trud, ki se ga ne da preplačati.“

„Se tole bi vas rad vprašal: kakšno vlogo pa naj poslej zavzame menestvo? Ali bodo v kulturni skupnosti sploh še potrebno?“

„Računamo, da bo za kulturno letos okoli 1,8 milijona din ali enkrat več kot lani. To je razveseljivo, čeprav sam ne zaupam preveč števil-

cam. Marsikaj bomo lahko izboljšali, za vse pa ne bo. Mecenstvo bo moralno ostati. Poskušali bomo dobiti naklonjenost tistih delovnih organizacij, ki so že do zdaj rade prispevale za kulturno. Denar bomo potrebovali predvsem za investicije: v Novem mestu je nujno potreben sodoben kulturni dom. IVAN ZORAN

Metlika: »Mi smo za eno skupnost!«

Nič ni slišati, da bi Metličani že pripravljali ustanovitev kulturne skupnosti, zato smo prosili za izjavo o tem podpredsednika občinske skupščine inž. Ivana Kosteške. Povedal je:

„Naše mnenje je, da je Bela krajina tako majhna, da bi lahko kulturno področje v obeh občinah enotno usmerjali. Od vsega začetka smo se navduševali za belokranjsko kulturno skupnost, toda imamo vtis, da bi bili Črnomalci raje zase. Z našo strani ni nobenih zadržkov. Lahko rečemo le, da nam bo žal, če ta prizadevanja ne bodo uspela. Ce bomo že kuluro, ki je duhovna dobrina, ločili z občinskimi me-jami, potem bo verjetno še teče vpljavati enotno politiko na drugih področjih.“

Seveda je to le ena plav medajla in naše mnenje. Siliti ne moremo nikogar, zato bomo morali ustanoviti svojo skupnost, če do enotne belokranjske skupnosti za kulturno ne bo prišlo.“

Sevnica: boj za vredno in dobro

Kulturni delavci v sevnški občini ugotavljajo, da prihaja pomembna prelomnica na kulturnem področju — Vloga ZKPO bo v kulturni skupnosti še pomembnejša — Presahnjene vire je treba oživiti

„Zvezka kulturno-prosvetnih organizacij ob ustanovitvi kulturne skupnosti ne bo menjala vloge, vse prej kot to. V kulturni skupnosti se bo morala še bolj zavzemati za to, da bo pri posamečnih odločitvah za kulturno vrhovno merilo interes posameznika in družbe,“ je med drugim poudaril Jože Bogovič na nedavni občinski konferenci ZKPO v Sevnici.

Dejali so, da je kulturna dejavnost v sevnški občini pretežno na ramah amaterjev, ki želijo dosegiti kaj več, kot je mnogokje v navadi: hočejo biti ustvarjalni, pa naj gre za samo

področje njihove dejavnosti ali pa za oblikovanje kulturne politike. Kulturni amaterizem je namreč zelo pomemben člen v naši vsespolni omiki, za katero privimo, da se de-

mokratizira. Pomeni, da je tudi za amaterizem dozorel čas, ko lahko kulturni delavci sami odločijo, kaj od vrednega in dobrega bodo gojiti in česa ne. Je pa res, da so zaradi nepravilnega vrednotenja tega družbenega področja, in najčeščer zaradi pomanjkanja denarja številni viri, iz katerih se je amaterizem napajal in obratno, ki jih je ta isti amaterizem duhovno bogatil, presalinil.“

Jalovih sestankov in praznih besedičnih ter lepih in grdih besedi bodi naposred konč, ker je bolj kot kdaj koli prej čas za dejanja. Pri tem se je treba zavedati, so menili, da vsega, kar ni dobro, kar je preveč občinsko podprtanjeno, ne bo možno porušiti hitro, samo z mislimi in besedami, ampak predvsem s trdini delom, čeprav bi lahko rabil tudi nova kulturna praksa. Ta praksa pa bo moralna temeljiti na dveh spoznanjih: da je treba nujno računati v kulturnem tržičem in da se kulturna ne bo moga razvijati brez načrtov.“

Tudi za sevnško občino mora veljati, da bodo jasne politike kulture ne bo možno niti za pred premakniti po poti, ki si jo začrtujejo. Zlasti je potrebno dočoliti nosilce take politike, ker bo v isti sapi tudi znano,

kdaj je kaj odgovoren. Pri tem pa je neobhodno ugotoviti, kaj mora in more napraviti društvo, delovna ali družbenja organizacija, posamezniki in ne nazadnje občina. Vse to pa je narekuje družbeno dogovaranje, brez katerega tudi v kulturni skupnosti ne bo možno dosegati uspehov.“

IVAN ZORAN

Pot do javnosti

Lefos v Ljubljani že deveti mednarodni grafični bienale — Prireditve svetovnega slovesa

Sredi leta bo v Ljubljani 9. mednarodni grafični bienale, prireditve, ki presega slovenski in jugoslovanski prostor in ki bo hkrati velika parada dosežkov na področju grafične umetnosti danes. Napovedana je razstava z okoli tisoč grafičnih listi, kar najprej dokazuje razsežnost in pomembnost te edinstvene prireditve v slovenskem glavnem mestu. Ob otvoritvi bo izšla mapa grafičnih listov šestnajstih slovenskih ustvarjalcev.

Delo, vloženo v tako prireditve, je nedvomno naporno in odgovorno hkrati, bilo pa bi brez pravega haska, če ne bi dosegel tolikšnega pomena načrta na sorazmernem odmevu v javnosti. Na tiskovni konferenci prejšnji teden so prireditelji opozorili zlasti na to vprašanje: kako poiskati tisto pravo pot do javnosti. Ne gre le za to, da si razstavo ogleda toliko in toliko obiskovalcev oziroma da bi ta dogodek merili s statističnimi merili in z njimi določali uspeh. Gre bolj za odzivnost rezentov, za preprosto ugotavljanje, koliko je taka prireditve vredna, potrebna in koliko nam da.

Kajpak so na tiskovni konferenci obvestili predstavnike jugoslovanskega tiska o vsem pomembnem, kar se navezuje na ljubljanski bienale: o simpoziju Grafične danes in jutri, ki ga bo priredila jugoslovanska sekcija mednarodnega združenja umetnostnih kritikov, o nuerberški

prireditvi Theorie, Kunst und Werk in o razstavi Grafika v sestru, ki bo po Nuerbergu, New Yorku in Tokiu prišla tudi v Ljubljano.

Letošnja grafična prireditve v Ljubljani bo hkrati tudi obračun z dosedanjimi bienali ter priprava na deseti jubilejni bienale.

SLOVENKA V NOB

To je naslov zbornika dokumentov, člankov in spominov, ki ga je založila Borec na natisnila pred kratkim in ga bomo v prihodnjih dneh lahko kupili tudi v dolenskih knjigarnah. Obseno delo (več kot 2500 strani) je posvečeno našim revolucionarnim ženskam – partizankam, aktivistkam in intermarškam. Pripravljali so ga več let, pobudo pa sta že leta 1957 dali Vida Tomšič in Angela Ocepek. Gradivo zo uredile Stana Gerkova, Ivanka Križnarjeva in Stefanija Ravnikar-Podborskova. Velik del zavzemajo spomini, ki so jih napisale preproste ženske, ki so sodelovale v NOB.

FAKSIMILIRANA SLAVA

Znamenito delo našega zgodovinarja Janeza V. Valvasorja „Slava vojvodine Kranjske“ (Die Ehre des Herzogthums Crain) bo te dni spet zagledalo beli dan pri Mladinski knjigi. To bo faksimile nuančirane izdaje tega zajetnega dela iz leta 1689. Snov „Slave“ je razdeljena v petnajst debelih knjig, pri Mladinski knjigi pa bo izšla v štirih delih ozimbrija knjig. Prva knjiga bo v prodaji te dni, druge tri pa bodo natisnjene med letom. Redakcijsko delo je opravil prof. Branko Reisip, ki bo na koncu četrtje knjige dodal tudi obširnejšo spremno besedo.

nobenih zadržkov. Lahko rečemo le, da nam bo žal, če ta prizadevanja ne bodo uspela. Ce bomo že kuluro, ki je duhovna dobrina, ločili z občinskimi me-jami, potem bo verjetno še teče vpljavati enotno politiko na drugih področjih.“

Seveda je to le ena plav medajla in naše mnenje. Siliti ne moremo nikogar, zato bomo morali ustanoviti svojo skupnost, če do enotne belokranjske skupnosti za kulturno ne bo prišlo.“

Kam teče ta široka reka?

„Večkrat premislujem, kam teče široka reka mladih bračev, ko končajo osnovno šolanje. Sošarske knjižnice se ne morejo pritoževati glede števila bračev. In tekmovalna za bralne značke to reko mladih bračev še širojo in poglabljajo, pozneje pa, ko da reka usahne v puščavskem pešku, statistike prikazujejo le nekaj odstotkov odraslih bračev, ki prebereta po kakšno knjigo na leto.“

To, z roko pisatelja Leopolda Suhodolčana podpisano premislevanje me je spodbudilo, da sem se ob razmerah, ki na Dolenskem niso drugačne od tistih leposlovne knjige. Ingoličeva

drugod po Sloveniji, vsaj kar zadeva šolske knjižnice in branje knjig, ki jih le-te premorejo, še sam vprašal: da, le kam teče ta široka reka mladih bračev? Kaj dobre v roke potem, ko prerasijo osnovnošolsko dobo, ko so npr. starci petnajst do osemnajst let?

Morebiti bo držala že sto in stotek ponovljena ugotovitev, da bralec tega, predpolnoletnega obdobja že sam po sebi ni preveč naklonjen knjigi, vendar je večkrat velik del krvide za to v tem, ker preprosto ne premore njemu primerne (sodobne, kritične, vsestransko privlačne) leposlovne knjige. Ingoličeva

„Gimnazijka“ in morda se kakšno delo je skoraj izjema. Ali ni potem skoraj nujno, da se bralec, osemnajstletnik, zateka po čitivo v kioske in da potem ne zna niti v kinu potegniti ločnice med dobrim in slabim filmom in da se tudi sicer prej navduši ob slabih kot dobr televizijski od-daji?

Odgovori na taka in podobna vprašanja se kar sama potisnejo v dlan. Se je treba s tem sprizniti ali pa bomo naposred dobili na knjižne police dela, ki bodo tudi iz predpolnoletnik

SKRIVNOST, KI NI SKRIVNOST

Vse to se bo neopazno dogajalo v deklici, dokler ne bo nekoga dne prvo jajčce dozorelo. Skočilo bo iz meščka in jajčnika in se znašlo v jajcovodu, da bi se tam srečalo s semenčicami. Toda...

Da! Toda ti boš takrat stara še 11 ali 12 let, morda tudi leto več, zato še nikakor ne smeš postati mama, zato se tvoje prvo jajčce na noben način še ne sme srečati s semenčicami! Otrok si še otrok, ki je komaj stopil v puberteto, pa zato prav sedaj potrebuje skrbne in trdne mamine roke, da te bo pejala zrelosti in odrašlosti naproti.

Res je, ko deklica spolno dozori, lahko postane mama, ne more pa še mama tudi biti. Biti mati pomeni otroka negovati, skrbeti zanj in ga voditi skozi življenje z vso odgovornostjo, da bo lahko nekoga dne našel svoj prostor pod soncem. To pa je zelo težka in odgovorna naloga, naloga, ki jo zmorce samo odrašli in zreli ljudje!

Vedi: materinstvo je pravica, ki jo imajo le odrasle in zrele zene!

Pa se vrnimo spet nazaj.

V jajčniku bo torej nekoga dne dozorelo prvo jajčce in v jajcovodu čakalo na semenčico. Morda bo čakalo nekaj ur, morda tudi dan ali dva, potem pa bo odmrl. Vsega tega deklica ne čuti in ne ve, da se v njej kaj takega sploh dogaja. Pač pa bo nekoga dne povsem nepričakovano zakravela iz rodnega kanala.

Kaj se je zgodilo?

Jajče je odmrl, zato so vse priprave na nosečnost postale nepotrebne. Sočna maternična sluznica je odveč, žilice so popokale in sluznica je začela odstopati od maternične notranje stene. Začela se je luščiti kot omet od zidu, iz potragnih in popoknih žilic pa je pričurjala kri in skozi rodni kanal pritekla ter umazala deklične hlačke.

Deklica je dobila prvo menstruacijo.

Luščenje sluznice in čiščenje maternice bo trajalo tri do pet dni, dokler se maternična notranjost ne bo povsem očistila in zacelila, da bo spet taka, kot je bila pred menstruacijo.

Prava menstruacija pa je šele začetek.

Odslej bo namreč vsak mesec dozorelo po eno jajčce, enkrat v enem, drugič v drugem jajčniku, maternica pa se bo vsakič pripravila na nosečnost. Toda vsakič bo jajčce zmanjšalo čakalo na semenčico, odmrl bo in vsa zgradba v maternici se bo spet podrla. Deklica bo spet zakravela, spet bo dobila menstruacijo.

Tako se bo to ponavljalo mesec za mesecem, dokler ne bo nekoga dne postala zrela žena in si z možem začela otroka in ga tudi naročila. Tukrat jajčce ne bo zmanjšalo čakalo na semenčico in ne bo odmrl, srečalo se bo s semenčicami, ki jih bo dal njen mož, zanosila bo in čez devet mesecov postala mama!

Zdrava žena ima menstruacijo vsak mesec. Ta „mesec“ je lahko krajši, lahko pa tudi nekoliko doljši kot 30 dni, ni pa to prav nič važno in nima nobenega vpliva na ženino zdravje.

Med 45. in 50. letom jajčniku prenehajo izdelovati jajčca, žena je prišla v meno ali klimakterij. Ker ni več jajčec, žena ne izgubi menstruacijo, in ker ni več jajčec, tudi ne more več zanotiti in biti mama.

Toliko o menstruaciji. Besede perioda, mesečna čišča ali mesečno perilo so samo druga imena za isti pojav.

Prva menstruacija, v knjigah boš lahko brala tudi besedo menarja, je zanesljivo znamenje, da se normalno razvija in rasteš v dekle, za katerim se bo rado ohnilo marsikatero moško oko.

Se tole: stopi k mami in jo spomni na to, kaj te čaka. Pripravila ti bo potrebne higienične podložke, povedala pa tudi še nekatere stvari v zvezi s higijeno med menstruacijo. Predvsem pa ti bo stala ob strani kot starejša in izkušena prijateljica, da boš lahko mirno in pravilno pride kala ta, zate tako velik in pomemben dan.

Kaj pa fantje, kako pa vi doživite spolno zorenie?

Tudi pri fantih to zorenie ne

7

gre neopazno mimo. Okrog 13. leta ali nekaj pozneje – vsekakor pa leto ali dve kasneje kot pri dekletih – začno v semenčicah nastajati prve semenčice. Prav tako kot deklica tudi dečku ne morem povedati datum, še priznajno ne, kdaj se mu bo to zgodilo. Začelo se bo pač nekoga dne, in neko noč, se boš zbudil nekoliko zbgan in zaleden, rahlo poten, a poln nekoga neznanega občutka. Pri tem pa boš opazil, da je spalna srajca ali pižama toplo in sluzasta mokra, mokrota sama pa bo imela nenavaden in oster von.

Kaj se je zgodilo?

Ne da bi vedel in čutil, bodo v svojih semenčicah začele nastajati prve semenčice. Nekaj dne bodo obmodki, v katerih se nabirajo semenčice, polni, v testisih pa bodo še kar naprej nastali milijoni in milijoni semenčic. Novim semenčicam je svetova treba narediti prostor, pa organizem kar sam poskrbi za to. Penis nabrekne in ordi, posebni krči v spolnem mehanizmu pa izbrizgnejo seme skozi penis ter na ta način izpraznijo obmodke, v katerih so bile semenčice uskladiščene.

Prav to se ti je zgodilo tisto noč, od tod tista topla in sluzasta mokrota, od tod tisti nenaščni in nepoznani vonj, od tod tisti tisti neznan občutek, ki spreminja izliv semena.

Ta pojav zares imenujemo nočni izliv semena ali s tujo besedo polutica. Nekateri pravijo temu tudi mokre sanje. Naj rečemo tako ali drugače, prvi izliv semena je jasno znamenje, da iz dečka postaja fant. Začel je spolno zoreti, njegove spolne žlezde že izločajo semenčice, ta način torej lahko postane oče.

Toda tudi za dečka velja, kar sem napisal o deklici: biti oče je pravica samo odraslih in zrelih mož, ki lahko prevzamejo vso odgovornost po otroku. Vsak otrok ima namreč vso pravico imeti najboljšega očeta. Imeti otroka, ne mu pa biti hkrati tudi dober oče, je največja krivica, ki jo lahko naredimo otroku.

Zato tudi zate velja kakor za deklico: otrok si še in tvoje semenčice se prav zares še ne smeti srečati z jajčecem! Premajhen si še in pretočenji, da bi lahko bil oče!

In če me sedaj vprašata, čemu pa potem otroci tako zgodaj spolno dozorijo, če te „zrelosti“ ne smoje uporabljati, vama povem takole:

Spolno zorenie je osnova splošnega telesnega zorenia in hkrati začetek vseslovnega duševnega zorenia, ki obsegata umsko, čustveno, moralno in socialno zorenie.

Vse to je namreč potrebno, da iz otroka zraste telesno, duševno in družbeno zdrav ČLOVEK!

II.

Mladost

Otroštvo bo kmalu za teboj. Pred tabo je mladost, čas pričakovanj, novih doživetij in spoznanj.

Ta del je posvečen tvoji mladosti. Neločljiva spremjevalka mladosti pa je ljubezen. Skrivnost ljubezni je včasih še bolj zakrita in zapletena kot skrivnost življenja!

Kaj bodo tebi prinesla mladostna leta? Srečo ali razočaranje? Mnogo bo odvisno prav od tebe!

Zato te vabim s seboj v neznan deželo, kamor še ni stopila tvoja noge – v tvojo prihodnost.

PREBUJANJE ČUSTEV IN POLET SRCA

„Vsaka mladost je polna sreči in radosti, sijajnega sonca in prešernega smeha.“ (I. Cankar)

Ko vstopata deklica in deček v puberteto, prihajata v leta, ki so v čustvenem doživljaju bogata in razgibana in v martsicem drugačna, kot je bilo otroštvo.

Kako bodo delali Sevnčani?

Kakšen naj bo klub mladih? — Pomoč ostarelom prebivalcem — Usmerjanje dela vaške mladine — Zboljšanje štipendiranja študentov in dijakov

Potrebovali bi veliko prostora, če bi hoteli zapisati vse, o čemer so se pogovarjali sevnčanski mladinci na svoji zadnji seji predsedstva občinske konference ZMS. Mnenja, pripombe, predlogi in ugotovitve so strnili v naslednje sklepe:

– Potrebovali je trezno premisliti, ali so zahteve posameznih mladincov po novih prostorih mladinskega kluba upravičene ali pa jih lahko ocenimo kot neutemeljene. Zakaj? Dejavnost v klubu je tudi po izvolitvi novega vodstva zamrla. Klub mladih bi moral postati središče, kjer se mladi oblikujejo in imajo možnost za razvijanje dejavnosti, ki jih zanimajo. V klubu naj se ne razvija

zgolj zabavno rekreacijska in športna dejavnost (take težnje je bilo opaziti), temveč bi moral vsebovati tudi več družbeno-političnih, izobraževalnih, vzgojnih in drugih vrednot. Klub ne sme postati zgolj posredovalnica za zabavo in rekreacijo po željah majhnih skupin, ki težijo za čim „cenejšo“ zabavo. Klub ni samo kulturni ali politični center, klub je prostor za zadovoljevanje interesov vseh mladincov. Žato bo potrebljeno misliti tudi na spremembe v vodstvu klubu, če ne bo prišlo do sprememb v vsebini dela.

Delo večine vaških mladinskih aktivov lahko za preteklo obdobje ocenimo kot zelo zadovoljivo, vendar bodo vaški aktivni lahko bolj zavestni le ob lastnih pobudah za različne oblike dela, ki pa mora sloneti na vzgojno-izobraževalnih oblikah. Trenutno delo vaških aktivov naj sloni na programu tekmovanja za najboljši vaški mladinski aktiv in na

pripravah za konferenco RK ZMS o problematični kmetijstvu, kar naj bo tudi usmeritev za nadaljnje delo vaških aktivov.

– Ena izmed osnovnih nalog sevnčanske mladine v prihodnjem mora postati tudi pomoč ostarelom in onesomlegim prebivalcem v občini. Mladi se morajo zavedati, da živijo v neravnih občini, ki vključuje tudi del Kozjanskega – sinonim za zaostalost in socialno revščino. V občini pa ni samo eno Kozjansko, ampak je takih območij več. Reševati ta vprašanja lahko pomaga tudi mladini po svojih močeh.

– Predsedstvo sevnčanske mladine podpira zahtevno študentov po zboljšanju štipendiranja in kreditiranja učencev. Treba se je zavzemati, da družbeni dogovor o štipendiranju v občini ne bo ostal samo na papirju. Za to si naj prisadevajo tudi mladinski aktivni v delovnih organizacijah. Poskrbeti bo tudi treba, da se štipendije in poslojki povečajo v skladu s porastom življenjskih stroškov in da bodo študentje za posebne uspehe dobivali tudi spodbudne nagrade.

PAVEL PERC

Na gostovanja z avto-stopom

Amatersko kulturno društvo (ali po novem eksperimentalno gledališče) „Bela kriantema“ je popolnoma spontano nastalo nekako pred letom dni. Skupina, v kateri je večino novomeških gimnazijcev, je v letu dni pripravila 21 nastopov, in kazkor se to večkrat dogaja, požela veliko večji uspeh drugod kot doma.

V začetku so bili trije člani, pozneje jih je bilo pet, sedaj pa društvo šteje že okrog 30 članov, ki za nastope pripravljajo vse sami in prispevajo denar iz lastnih žepov – od kostimov do zadnjega žeblička na sceni. Kot trdijo, so za vseh 21 nastop dobili le 500 din podpora od ZKPO Novo mesto. Ni potrebno poudarjati, da je to velikokrat pre malo za še tako skromno predstavo.

Vendar so člani društva s svojim delom dokazali, da bi zaslužili večjo podporo, saj vejojo za eno izmed najboljših mladinskih amaterskih gledališčnih skupin na Dolenjskem, ce ne tudi v republiki.

In plačilo za prisadevanje? Kot sami pravijo: nezaupanje starejših do njihovega dela, nobene denarnne pomoči, kar bi najbolj potrebovali, saj se na gostovanja (v Skofjo Loko in drugam) odpravljajo z avto-stopom s poturnimi torbami, v katerih je vse potrebno za predstavo (s sceno, ki je velikokrat razstavljen na dele). Njihovi žepi so pa pre preprični, da bi prenesli stroške potovanja, ker so prečne dijaki.

„Tako ne bomo več dolgo vzdržali,“ pravijo. „Ce ne bomo dobili nikakršne podpore, društvo preti, da bo propadlo.“

A. V.

Da bi čim natančneje ugotovili, kje in v kakšni meri se mladi udejstvujejo v specializiranih organizacijah, bo občinska konferenca ZMS organizirala v marcu problemsko konferenco o delu teh organizacij.

Metliški taborniki so tudi letos zimo izkoristili za preizkus svojih sposobnosti in taborniških vescin na snegu. Organizirali so več pohodov na Gorjance. Na sliki: četa Šumečih Gorjancev na enem izmed pohodov. Fantje pravijo: „Kdor se ne bojni mraza, gozdov in dolgih poti, naj se nam pridruži! Veselja pri nas ne manjka!“ (Foto: T. Gasperič)

1. »Obriši suze, draga« — B. Stefanović — 28 glasov
2. »Više nečeš bili moja« — K. Slabinac — 22 glasov
3. »San Bernardino« — Christie — 17 glasov
4. »Visoko nad oblaki« — Slaki — 13 glasov

Sestanek po pouku

Na brežiški gimnaziji reforma v delu mladinske organizacije in šolske skupnosti

Prejšnji teden so brežiški gimnaziji izvolili novo vodstvo svojega aktiva. Imenovali so petčlansko vodstvo, razen tega pa se dogovorili, da bo delo potekalo po posameznih komisijah, ki bodo upoštevale želje večine dijakov.

Komisija za samoupravljanje na šoli bo nekakšen nadzorni organ šolske skupnosti. Pripravila bo več predavanj o šolskem sa-

nostih dijakov za sodelovanje v šolskem samoupravljanju.

Komisija za kulturno delo bo zdrževala vse svobodne aktivnosti na šoli in si prisadevala za ustanovitev kulturno-prosvetnega društva v okviru ZKPO.

Komisija za ideološko-politično izobraževanje se bo povezala z občinsko konferenco ZK in organizirala več predavanj v okviru marksističnega krožka, za kar je med dijaki precej zanimanja.

Komisija za organizacijsko-kadrovska vprašanja bo skrbela začasti za usposabljanje dijakov za delo v mladinski organizaciji in vodstvo aktiv.

Komisija za učni uspeh naj bi bila nekakšno razsodisce dijakov in bi reševala spore pri ocenjevanju, hkrati pa organizirala servis inštruktorjev, kjer bi boljši dijaki v posameznih predmetih prostovoljno pomagali slabšim, s čimer bi se tudi krepili tovarški odnos med dijaki.

Komisija za kulturno zabavno življenje bo poskrbela za organizacijo plešov in se o tem dogovorila z vodstvom gimnazije.

Za novo predsednico mladinskega aktiva so izvolili Alenko Žuraj. Alenka je dijakinja drugega letnika. Doma je iz Krškega in se v Brežice vozi. V šoli nimata težav, pravi pa, da se bo potrudila, da je tudi nova naloga predsednice pri učenju ne bo oviralna. Zanimiva se za jezik in matematiko, piše prozo, rada seže tudi po ročnem delu, rada prebira Dostoevškega, v glasbi pa ji je najbolj všeč klasičen jazz. Njeni sošoleci so povedali, da je tih in zna poslušati, vendar tudi odločna, kadar je prepričana, da ima prav.

menil. Razen zgoraj napisanih skladb ste poslali le še 15 različnih predlogov, skupno torej 95 izpolnitvenih kuponov.

Bralce iz Novega mesta obvezljivo, da bodo odslej tudi v Klub mladih vodili festivco najbolj prihujenih skladb in vabijo k postavljanju najnovnejših tujih in domačih plošč, ki so jih

Alojz Avsenik se zagovarja zaradi poskusa uboja — Spor zaradi nekega dolga bi se kmalu končal s smrto Alojza Turka — Avsenikov zagovornik predlagal neposredno zaslisanje psihiatra — Obravnavna preložena

„Da sem ga hotel ubiti? Kaj še, saj nisva živila v sovraštvu, pa tudi srečavalova sva se malone vsak dan!“ S temi besedami je začel 18. februarja na novomeskem okrožnem sodišču svoj zagovor 57-letni Alojz Avsenik, upokojeni zidar in oče dveh polnoletnih otrok z Drganjih sel.

Avsenik se je pred senatom peticirje zagovarjal zaradi kaznivega dejanja, ki ga je storil lani 29. avgusta na dvorišču Krenove hiše na Drganjih selih: s kuhinjskim nožem je po prepisu in v razburjenosti ranil po rokah štiri leta starejšega sovačana (in sorodnika) Alojza Turka, ki je na obravnavi zastopal Niko Brčelj iz okrožnega javnega tožilstva, Avsenik očita poskus uboja.

Takrat sem se vrnil iz Novega mesta, in če sem kaj popil, je iz mene izplahnelo med enourno hojo od Straže do doma,“ se spominjal. „Ko sem se s steklenicami v nahrbniku in s palico v roki bližil Krenovi hiši, sem Izza vogala zaslila nekoga, ki je rekel: „Kaj pa ta Avsenik spet nor?“ Naredil sem se nekaj korakov in videl Avsenika sedeti na dvorišču. Šel sem proti njemu in ga vprašal, kaj sem mu dolžan, kot je govoril dva dni prej in mi vrgel v obraz take izraze, da me jisti je tukaj zram povoniti. Tole sem ti dolžan.“ je pogostil v cunjo zavít nož in ga stiskal pred menoj. S palico sem ga udaril po roki, vendar mu niso nisen izbil. Vstal je in začel riniti vase s tistim nožem. Ritenki sem se mu umikal proti hiši, zadel ob stopnice in padel na hrbot. Palica mi je odletela, steklenice v nahrbniku pa so se združile. Avsenik je zamahnil z nožem proti meni, češ: „Do srca ti ga bom zarini!“ Sunek sem prestregel z rokami, sicer bi me zagotovo zabodel v prsi. Hkrati me je urezal v obe roki. Potem je odšel.“

Priča, ki je videla dogodek na dvorišču Krenove hiše, je trdila, da sponi bil Turk in ne mahnil s palico po glavi. Udaril je še enkrat, vendar sem udomec prestregel z levoico, z desnico pa segel v zadnji hlačni žep po kuhinjskem nožu, ki sem ga držal z rezilom navgor in pri tem se je Turk urezal. Nato sem se vanj zapadil z vsemi telesom. Umaknil sem je ritenski, zadel stopnice in padel znak po njih. Z nožem v roki sem se sklonil naden in rekel: „Vidiš, Lož, če bi bil tak, bi te zdaj lahko naročnost v sreči!“ Tedaj je Turk zgrabil za rezilo in mi hotel nož vzeti, jaz pa sem se umaknil, nož spravil in rekel: „Tako, zdaj si dobil, kar si iskal!“ Potem sem mirno odšel domov.“

„Zakaj pa ste nosili ta nož?“ je vprašal predsednik senata.

„Dva dni pred tem sem zvedel, da je bila razpisana nagrada za tistega, ki bi me ubil.“

Bistveno drugače je dogodek

DVA ŽALOSTNA — Zelo žalostna sta bila videti 14. februarja Stane Goršič iz Ribnice in njegov avto Opel Rekord. Avto mu je v noči od 13. na 14. februarja ukradele mladoletni L. F. iz Ribnice in se nato v Vinicih zaletel. Vlomilec L. F., ki je nasilno odprl vrata in krmilo avta, ter prav tako mladoletni „sopotnik“ T. M. sta po nesreči pobegnila, vendar so ju ribniški milicijski hitro odkrili. Po nesrečni oceni je na volilu za preko 5000 din škode (Foto: Drago Mohar)

čuti. Brenda me je čakala več let. Tudi jaz sem jo čakal več let. In čakala sva na tole.“ Strašen zdihljaj je stresel njegovo močno telo in stisnil se je za grlo pod svojo deloma osivelo brado. Nato se je s težavo obvladal in goril dalje.

„Vikar je to vede! Znupala sva se mu. Lahko bi vam povedal, da je bila ta ženska angel na zemlji. Zato mi je brzojavil in jaz sem se vrnil. Kaj mi je pomenila pritlaga in Afrika, kaj sem izvedel, da je mojo nadvse ljubljeno doletela takšna usoda? To je razlog za moja dejanja, ki zanje doslej niste vedeli, gospod Holmes.“

„Nadaljujte,“ je rekel moj prijatelj.

Dr. Sterndale je potegnil iz žepa papirnat zavoj in ga položil na mizo. Zunaj je bilo napisano: „Radix pedis diaboli,“ pod napisom pa je bil rdeč listek, ki je označeval strup. Potisnil je zavoj k meni. „Saj ste menda zdravnik, gospod. Ste že kdaj slisali o tem preparatu?“

„Korenina hudičeve noge. Ne, nikoli še nisem slisal o njej.“

„S tem nočem reči nič slabega o vašem poklicnem znanju,“ je rekel. „Zakaj prepičan sem, da razen primerka, ki ga hranijo v nekem budimpeštanškem laboratoriju, drugega v vsej Evropi ni. Ta preparat tudi še ni prišel v noben učbenik farmakologije, niti ga ne omenja toksikološka literatura. Korenina ima obliko noge, na pol človeške, na pol kožje; otdot nenačadno ime, ki ji ga je dal neki botanik — misijonar. Domaci čarovniki na nekaterih ozemljih zahodne Afrike uporabljajo to korenino kot strup pri „božji sodbi“ in je njihova skrivnost. Taki primerek sem dobil v prav izrednih okoliščinah v deželi Ubanghi.“ Medtem ko je govoril, nama je pokazal kupček rjavo rdečega, njuhalnemu tobaku podobnega praška.

dokler se ni zgodilo tisto pa stopnic.“

Iz nadaljnega poteka obravnavne je razvidno, da je imel Avsenik po omjenjenem dejanju se nočno avanturo v hiši, kjer je stanovala njegova „ljubezen“, kot je sam dejal. Kaj se je v tej zvezri resnično zgodilo, sošteč ni moglo ugotoviti, ker je večeli zaslisan priča povedati maš podrobnosti.

Na obravnavi se je pokazalo, da je Avsenik storil dejanje pri Krenovi hiši komaj leto dni kasneje, odkar se je zagovarjal na sodišču zaradi nekega požiga na Drganjih selih. Že tedaj je psihijater ugotovil, da Avsenik ni uravnovešena osebnost. Tudi tokrat je izvedenec predložil mnenje o Avseniku in med drugim ugotovil, da je obtoženi potreben psihijatrica zdravljenja v bolnišnici. Ljudsko mnenje pa trdi, da je Avsenik v domačem kraju znan kot napadala osebnost, ki se spotika celo ob šolari.

Otoženec zagovornik Branc Rupnik je predlagal sodišču, naj zaslisi še dve priči, od katerih je ena domnevni očividec dogodka na dvorišču Krenove hiše, druga pa bo pojasnil dogodek v zvezi z Avsenikovo nočno avanturo po tem dogodku. Poleg tega je zagovornik predlagal, naj sodišče neposredno zaslisi izvedenca psihijatra, ki naj bi predvsem pojasnil, kako so lahko na obtoženca delovale najrazličnejše okoliščine.

Senat je po posvetu zagovornikove predloge sprejel in sklenil preložiti obravnavo za nedoločen čas.

13. »črna zvezdica«

Bibko iz Žabjeka si je »kurji britof« izmisli, da bi morebiti ušel strojem zaporu

34-letni Stanislav Brajdič, v ciganškem taborišču Žabjek znan tudi kot Bibko, je bil prejšnji teden že trinajsti na sodišču in trinajstič kaznovan: novomeško okrožno sodišče mu je prisodilo leto dni strojega zapora.

Po naključju je dobil Bibko trinajsto „črno zvezdico“ za trinajsto kokoši in petelin, ki jih je lani 28. julija izmaknil v Grčči vasi, ko je vzlomil v kokošnjak Mihale Mohar.

Bibko kajpak sodnikom ni hotel priznati, da so bile tiste kokoši, ki jih je prodajal drugin Ciganom, iz Grčče vasi. Trdil je, da je perutino, za katere ga dolžijo, izkopala na „kurjem britofu“ v Cerklijah. V dokaz je navajal, da so bile te kokoši bele, dolžijo pa ga za krajo rjavih.

Sole ko so priče, med katerimi tudi neka Ciganka, povedale, da je Bibko res nosil v bisagi in prodaja rjavje kokoši, je postal povsem jasno, da si je obtoženec iz Žabjeka zgodbo z belimi kokošmi izmisli.

Kraje kokoši v Grčči vasi je bil obtožen tudi 22-letni Rajko Jurkovič-Brajdič iz ciganskega taborišča Gmajno pri Leskovcu. Rajko pa je pred sodniki zanikal kakršno kolik zvezo s tem dejanjem, zato so ga zradi pomanjkanje dokazov oprostili.

„No in, gospod?“ ga je strogo vprašal Holmes.

„Povedal vam bom, gospod Holmes, vse, kar se je zgodilo, saj že zdaj toliko veste, da mi bo samo koristilo, če boste izvedeli vse. Razložil sem vam svoj odnos do Tregenni-ove rodbine. Zavojil sestro sem bil prijazen z bratom. V družini so se nekoč spričali denarja in se jim je Mortimer zato

HUDICEVA NOGA
A.C. Doyle

odtujil, a menda so se kasneje pobotali, in jaz sem se z njim sestajal, kakor sem se z drugimi. Bil je zvit, premeten in spletarski človek in opazil sem več stvari, zaradi katerih se mi je zazdel sumljiv, nisem pa imel nobenega pravega razloga, da bi se zato sprl z njim.“

Nekega dne — tega je komaj nekaj tednov — je prišel k meni in jaz sem mu pokazal nekaj svojih afriških zanimivosti, med drugim tudi ta prašek, in mu povedal, kakšne čudne lastnosti ima, kako vzdrži tiste možganske centre, ki krote čustvo

NOVO MESTO: GA NI ZANI-MALO? — 18. februarja se je Vinko Verbič peljal z osebnim avtomobilom od Ločne v Novo mesto. Med potjo je v njegovo vozilo udarila prikolica tovornjaka, ki je vozil nasproti. Vozniku se ni zdelo vredno, da bi tovornjak ustavljal, čeprav je na Verbičevem avtomobilu za 1000 din škode.

AVTOMOBIL NA BUKVI — S ceste pri cestarski koči na Gotjanci je 15. februarja zaneslo avtomobil, s katerim se je iz Metlike proti Novemu mestu peljal Stane Suštar iz Ljubljane. Suštar je imel v nesreči precejšnjo srečo, saj je avtomobil, ki bi se lahko v globini razbil, že po nekaj metri zadržala debela bukev.

PODGRADENOM GRAMOZ ZDRČAL NA CESTO — Jože Turk iz Gornjega Polja je 18. februarja peljal z Drnovega proti Zagrebu tovornjak s prikolico, naloženo z gramozom. Pri Podgradenom je dohitel kolono in zavrl. Tedaj je prikolico zaneslo, da se je prevrnula, gramoz pa so ocenili na 2000 din.

OTOČEC: NEPREVIDNO NA PREDNSTVNO CESTO — Jože Vidmar iz Stran je 17. februarja pri Otočcu z osebnim avtomobilom neprevidno pripeljal na prednostno cesto v trečelj v osebnem avtomobilu, s katerim se je peljal Anton Redek iz Brezovice. Skoda so ocenili na 6000 din.

NOVO MESTO: VERIŽNO TRČENJE — 17. februarja so Novomeščan Anton Potočnik, Janez Gorjanec iz Gornjega Maherova in Novomeščan Rajko Zakovšek drug za drugim vozili osebne avtomobile po Ljubljanski cesti. Ko je Potočnik pri streljanju zagovornika zdrobljen, so se v območju na levo stran in na trčil v poletku. Voznik in sestra so zranjeni, skoda pa je ocenila na 8000 din.

NOVO MESTO: TRČENJE PRI TOVARNI ZDRAVIL — Za 4000 din gmotno škode je nastalo pri trčenju avtomobilov 17. februarja pri tovarni zdravil v Novem mestu.

Milan Tomšič se je pripeljal na prednostno cesto in zadel avtomobil, s katerim se je peljal Ivan Prus iz Gotne vasi.

SKOCJAN: NERODNO SREČA-NJE — V nedeljo popoldne sta se na cesti pri Skocjanu srečala z avtomobilom Jože Blatinik z Bučke in Ljudmila Požar iz Praprotnega. Blatinik je pri streljanju zavrl, avto pa je zaneslo na levo stran in je trčil v Požarjevega. Na vozilih je škode za 4000 din.

VAVTA VAS: DVA HKRATI V KRIZIŠCU — Ko je Franc Novina s Suhorja pri Dol. Toplicah 19. februarja popoldne z „zastavo“ 1300 pripeljal v krizišče pri Vavti vasi, je po prednostni cesti mimo pripeljal Ptujčan Ludvik Merc. Avtomobila sta zelo razbil. Skoda znaša 6000 din.

SENTJERNEJCAN V JABLANO — Peter Mavrin se je z zastavo 750 pripeljal proti Kostanjevici, nenadoma pa zavrlil s ceste in trčil v jablano.

Sopotnika Janeza Kuhla je vrglo iz avtomobila, vendar je ostal obzid, medtem ko je bil voznik hudo poškodovan in so ga odpeljali v bolnišnico. Na fičku je škode za 6000 din.

SENTJURJE: PREVRNjen KOMBI — Ivan Skufca iz Otočca je 20. februarja ponosil vozil kombi iz Ljubljane proti domu. Pri Sentjurju je zavrlil na bankino, nato pa zdknili na levo stran ceste in se prekucnili. Skoda znaša 4500 din.

NOVO MESTO: NARAVNOST V HISU — Novomeščan Jože Zeleznik se je 20. februarja popoldne z bratovim avtomobilom peljal na Mestne njive, v ovinku pa zavrlil na zelenico in trčil v stanovanjski blok. Na avtomobilu je za 4000 din, na bloku pa za 3000 din škode. Fant ni imel voznikega izpita.

duž je vpila po maščevanju. Že prej sem vam nekoč povedal, gospod Holmes, da sem velik del svojega življenja prebil izven zakona in da sem končno postal sam sebi zakon. Tako je bilo tudi sedaj. Sklenil sem, naj bo tudi sam deležen usode, ki jo je namenil drugim. Ce to ne bi bilo, bi sam zavrstil pravice na njem. V vsej Angliji ni človeka, ki bi v tem hipu manj cenil svoje življenje kakor jaz. Zdaj sem vam povedal vse. Ostalo ste dodali vi. Po noči, v kateri nisem zatisnil očeta, sem se že zgodil — kakor ste povedali sami — odpravil od doma. Predvidel sem, da ga bo težko spraviti pokonci, zato sem nabral nekaj peska iz kupčka, ki ste ga omenili, in ga zalučil ob njegovo okno. Prišel je doli in me spustil noter skozi okno dnevnec sobe. Povedal sem mu, kaj je zagrešil. Rekel sem mu, da sem prišel k njemu kot sodnik pa tudi kot rabelj. Ko je zagledal moj revolver, je ta nesrečen kar otrplil in se scseljal na stol. Prišel sem sjetil, položil nanj prašek in stal zunaj poleg okna, pripravljen, da uredim svojo grožnjo in ga ustrelim, če bi skušal zapustiti sobo. Umrl je v petih minutah. Moj bog! In kako umil! A moje srce je bilo trdo kot kamen, saj ni pretpel nič taknega, česar ne bi moja ljubljanka že pred njim. To je moja zgodba, gospod Holmes. Morda bi vi storili prav tako, če bi ljubili kako žensko. Naj bo, kakor hoče, zdaj sem v vaših rokah. Storite z menom, kar hočete. Rekel sem že, da je človeka, ki bi se smrti manj bal kakor jaz.

Holmes je nekaj časa molčal.

„Kakšne načrte pa imate?“ je končno vprašal.

„Nameraval sem se zakopati v Centralno Afriko. Moje delo je tam že na pol končano.“

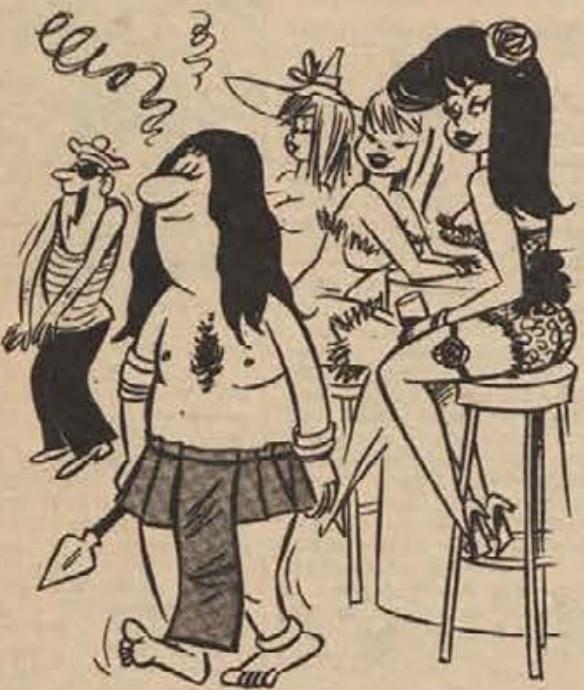
Holmes je nekaj časa molčal.

„Kakšne načrte pa imate?“ je končno vprašal.

„Nameraval sem se zakopati v Centralno Afriko. Moje delo je tam že na pol končano.“

PO PUSTNI NOČI

— Kati, tale poča mi pa nekje vzbuja radovednost ...

— Hej, gospodična, direktor sem jaz, tale pirat je samo moj šofer!

— Povejta no, vidva, ali ni tistale puščoba tam zadaj moj mož?

Kaj so pred 80 leti pisale

Dolenjske Novice.

Besede so poceni

(So pa čudi uradniki), ki morajo biti vrli poslanci, toda le takrat bodoemo take volili, če jih poznamo vše iz izkušnje. Tako bodo brez dvoma prav ravnali meščanje dolenski, da volijo g. prof. Šuklje-ta, kajti v zadnjih sestih letih se je dejansko pokazal, kot mož, ki pred vsem gleda na blagor svojih volilcev. Pošljati pa venkaj razun njega se družih uradnikov bi bilo nespametno. — Za kmečko občino v našem okraju bomo volili g. Pfeiferja, za mesto g. Šuklje-ta. Vi v trebanjskem volilnem okraju pa izvolite pred vsem vrele volilne može, ki ne bodo volili kacega uradnika, ampak mož, ter ga Vam bodo naznani tudi prihodnje „Dolenjske novice“.

(Za nove volitve v državni zbor — vse dela. Pa je tudi potreba. Vlada bi rada dobila bolj mehkih mož iz vseh strank, s katerimi bi vladala. Ali mi smo prepričani, da ne bode šlo; ako vleče ta na desno, mi na levo, voz ne bude šel dalje — naj že vlečeta močno ali pa le pologoma. Mi moramo biti pripravljeni na vse. Bog daj zmago vernim katoličanom in — Slovanom.

(Iz Š. Ruperta 7. februar) — Ljudsko štejte je tudi pri nas enkrat minilo, čeravno je trajalo celo mesec. Da to ni zastonj — gospod vernik, to mi boste verjeli. In koga boli? In koliko bo s tem dobička? Prosim to naj kdo drugi odgovori. Ne mislite pa gospod vernik, da pri nas nobeden starosti ne dočaka, imamo jih

še precej čez 80 let starih in enega celo 93 let in enega 92 let starega, pa še pri zadostnem zdravju.

Vere smo vsi katoličke (vsaj po zunanjem sodim) in tudi Nemcev ni še preveč pretirano, čeravno so eni še brez potrebe. Stan živine ni še tako majhen, samo za prešiče ni bil zdaj pravi čas štetja, ker jih je vše veliko v — dimu — tedaj ni nič več med živimi.

(Iz Novega mesta) 13. februar. — Vesela družba v tukajšnji gostilni „pri solncu“ sklenila je pretekli teden prirediti vinsko razstavo. Stvar, ki je bila žaljivo mišljena, je postala popolno resna. Dasiravno so nekteri vabljenci šele o poludne dobili vabila, bilo je vendarle ob 6. uri zvečer zbranih okoli 120 butelj, v katerih je bilo nad 60 razstavljalcev vino poslalo. In kakšna vina! Razsojevalni odbor je sklonil, posebno pohvaliti tale vina: Baron Apfaltren iz Kropje belo 1887, rdeče 1886, Božič Franjo iz Novega mesta rdečkasto 1890, Hmelnitska grajsčina belo 1890, France pl. Langer iz Bršlina: grčevsko belo 1890 in trškogorsko rdeče 1890, grof Margheri: tičina 1890, Seidl Franjo iz Novega mesta: rdeče in belo 1890, Anton Smola: belo 1890, grof Vrančaniz iz Jurovec: rizling 1890, Wutscher Ign. iz Brezovice: belo 1879, 1883, 1884, 1885, 1886, 1888 in 1890.

(Za postni čas) priporočamo pobožnim Slovencem knjižico „Duhovna samota“ ali osemnovečne duhovne vaje v štiriindvajsetih premišljevanjih. Gotovo bode vsakemu v veliko korist.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC
15. februarja 1891)

Z naših vztov

Velike izkušnje

Na nedavni seji medobčinskega sveta ZK Ljubljana je sekretar občinske konference ZK Ribnica Danilo Mohar v razpravi o izhodiščih za politizacijo občinskih upravnih organov začel razpravo nekako takole:

— Imam veliko posla s predsedniki in občinskim upravami ...

— ... a se najmanj z našo, ga je dopolnil član občinske konference ZK Ribnica in načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine Ribnica Franc Lapajne.

OKROGLE O PARTIZANIH

RAŠA PROTI VELIKEMU RAJHU

Po vdaji Italije se je v Istri začela vseslovenska ljudska vstaja. Nemci so vse poskusili, da bi vstajo zatrli.

Nekega dne je iz Pulja proti Raši odšla močna motorizirana nemška kolona in se ustavila pred porušenim mostom na reki Raši. Na drugi strani mostu so bili partizani. Da bi nekako prestrašili svoje nasprotnike, so Nemci poslali partizanskemu komandantu sporočilo:

„Če se ne vdaste, boste v imenu velikega nemškega rajha uničeni!“

Partizanski komandant je prebral sporočilo in mirno odgovoril:

„Mala Raša sprejema boj z velikim nemškim rajhom!“

DOLGI KORAKI

Ko je neka partizanska četa med akcijo počivala, je komandir poučeval borce, kako je treba z bombami napasti tank. „Ko zagledaš sovražni tank, se prikraši k njemu, vzameš bombo v desno roko, z levico potegnes za vžigalo in vrzes bombo pod tank.“

Da bi videl, kako so borci razumeli njegovo razlag, je vprašal:

„No, tovariš, kakšne korake bi ti napravil, če bi nenadoma zagledal pred seboj sovražni tank?“

„Hm, kako bi rekel, tovariš komandir ... zdi se mi, da stransko hitre in dolge ...“

Z naših vztov

ZAKONSKI JAREM JE UTRUDIL PASTORJEVO ZENO

S prižnice se bojuje za pobed

Ljubezen angleškega župnika je tako velika, da bi nehvalečni soprogip odpustil tudi nevestobo

ZGORAJ: to je župnik Tom Eller, ki še vedno čaka, da se bo žena vrnila. — DESNO: od sreče sijeta in se nič ne kesata nežvčeta župnikova žena (42) in njen ljubček Harold (31).

Nevsakdanjo pridigo so slišali v nedeljo farani kraja Huncoats v angleški grofiji Lancashire. Njihov pastor (župnik) 50-letni Tom Eller jim je sporočil: „Moja žena je pobegnila.“ Nato je prosil vse obiskovalce cerkev za pomoko, da bi nevesta družica spet našla pot domov.

Ničesar drugi kot sam škof dr. Charles Claxon se je osebno zavzel za svojega pastorja. Obiskal je Harolda Shepherdra, s katerim jo je župnikova žena potegnila na lepe. Okrogla je babjeka in ga posvaril: „Nagrada za greh je smrt!“

Toda ni uspelo. Harold Shepherd in pastorjeva žena se ne mislita vec raziti. 21 let je bila Marjorie Eller poročena z župnikom. Ceprav jih ima že 42, pravi še vedno živahnin in prikupna gospa: „Neskončno sem vesela, da je zdaj vse javno in znano, ni se nama treba več skrivati! To ni bila ljubezen na prvi pogled, temveč stvar, ki je nastala počasi, a vztrajno ...“

Medtem živita pastorjeva žena in njen, seveda tudi že poročeni, sedanji ljubimec na koruzi.

Pastor pa je še vedno pri-

pravljen vse odpustiti. Enemu izmed časnikarjev je dejal: „Vratite župnico so moji ženi vedno odpri!“

PRI 67 LETIH MINI KRILU NIČ POSEBNEGA

»Brez šale: za pusta dobim p

Metličan Ivan Barbič bo letos šestdesetič maškara. Pravi, da je pust za vedno slavi po tri dni — Je sicer bolehen, a ne tako, da ne bi mogel skozi

V dežju je drobil korake po mestu ter tu in tam pomahal znancu. Bil je videti dobre volje.

„Kaj tako grdo gledate?“ ga nalač tako ogovoril. „Letos ne bošte šli v maski?“ Tja v dan mi je ušla beseda, toda zgrabil je zanjo ko riba za trnek.

„Pust je zame največji praznik bil, je in bo. Leta 1912 sem šel prvič v maškar. Ne bom pozabil, kako me je katehet Peter Natlačen pretepel, ko je to izvedel. Odtej me nobena stvar na svetu ni odtrgala od pustnega veselja. Se v partizanih sem si vsako leto kurje perje tlčil za glavo.“

„Kolikokrat ste že bili maškar?“

„Slavim šestdesetletnico pustnega delovanja.“ Malci si je oddalnil, povrnil nogo, po kateri je neusmiljeno padal dež, in nadaljeval:

„Lahko se prepričate v arhiv mestne občine, da sem si izgovoril ob nastopu službe en dan pred pustom, na sam praznik in še dva dni potem prost. Ne morem povesti, kaj mi je, toda brez šale: za pusta dobim popadke ko porodnica.

Zdaj, ko se ta čas bliža, že čutim kako mi nekaj gre po životu.“

„Metliške maškare so dolgo let sloveli. Sprevid so bili sijajni. Kateri se vam je v vseh letih od stare Avstrije naprej zdel najboljši?“

„V vseh teh letih so trije sprevodili posebno uspeli: ko smo obešali pusta, ko je Kolunib odkrit Ameriko in ko smo imeli operacijo proti alkoholizmu.“

„Vam je žal, da se je slavna metliška tradicija prekinila?“

„Najraje bi jokal. Jaz grem vsako leto v maškare. Odkar zadnja tri leta ni vec karnevala, grem sam našen skozi mesto.“

Težko je zadihal, ker je daje časa govoril, zato se mi je zdelo povsem umestno vprašanje:

„Pa menda letos ne boste več šli?“

„Jaz, da bi odnehal! Nastopil bom v mini krilu! Za slovo od stare mode ...“

Medtem sva prila do lepe hiše v vrhu klanca pod Veselicu. Peljal me je domov pokazati dolgoletno pustno garderobo. Spet je dokazal, da je vseskozi za šale, ko me je predstavil z besedami:

„Svojo bodočo sem pripeljal po-kazat.“

Videti je bilo, da je takih šal žejajena, in kaj hitro je ugantila, da v ozadju maškare. Rekla je:

„Zjutraj tako kašja, da ga komaj spravimo pokonci, pa govoril, da bo obleknel mini. Danes sem mu rekla, da s tem ne bo nič, on pa mi za-brust: „Po starih bom šel, če ne bom mogel po dež.“

Se snaho Betko mi je predstavil.

Petkrat denar, petnajstkrat

Denarne nagrade so še tokrat v Novo mesto, Ribnico, Š

S križankami bo tako, kot pravi doma stara mama: „Vsako rešim, nobene pa nikoli ne pošljem. Ne vem zakaj, toda veselim se, ko ugibam ob postavljenih vprašanjih, no, na pošto pa potem rešitve ne nesem ...“

Kratek uvod smo namenili ugotoviti, da zadnja nagradnja križanka ni vzbudila toliko zanimanja, kot ga večje križanke pred raznimi prazniki, ko imamo debelejši časnik. Nič zato: žreb je v petek dopoldne izbral med poslanimi pravilnimi rešitvami 20 srečnežev, ki bodo dobili objubljivene nagrade.

DENARNE NAGRADO dobijo: Terezija Vrbinc, Gotna vas 28, Novo mesto — 100 din; Marija Pokovec, Ribnica na Dol. — 90 din; Mihelca Saje, Šentjernej 147 — 80 din, Vera Kovačič, Kajuhova 3, Krško — 70 din in Franc Strniša, Semic 19 — 60 din.

15 knjižnih daril bodo dobili: Pavel Mola, Trebež 22, Artiče; Majda Blaževič, Tovarniška 2, Krško; Karel Kurinčič, Senovo 193; Vesna

REŠITEV

NAGRADNE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Brest, 6. Madrid, 12. Ipar, 13. Ankara, 14. Alimenti, 16. Nil, 17. tek, 18. Noc, 19. mudi, 20. oratev, 22. genij, 23. Kra, 24. Ahaja, 25. malik, 28. gnu, 29. otava, 30. ograda, 34. nebo, 35. SRS, 36. srt, 37. Ali, 38. pratikar, 40. rjavec, 42. elemi, 43. Helena, 44. rataj.

Kot Veliki bivol, krvoločni po-glavar Komančev, se je pred štiri-leti tako sprehajal po Metliki

Knjige za nove naročnike

Med 86 novih naročnikov zadnjega tedna je žreb v torek opoldne razdelil 10 knjižnih nagrad. Po pošti jih bodo dobili:

Marija Srebačić, Želebe 6, Metlika; Ivan Gnezda, Koprivnik 34, Kočevje; Marija Goršin, Cegelnica 41, Novo mesto; Stane Kresal, Mali Cerovec 7, Stopiče; Franc Puntar, Seneca 23 — Leskovec pri Krškem; Anton Butala, Veliki Nerajec 7, Dragatuš; Agata Nagi, Buječa vas 28, Cerkle ob Krki; Janez Bukovec, Trebnje 8 na Dol; Ždenka Turk, Sp. Vodale 9, Tržišče in Mirko Klun, Zamostec 4, Sodražica.

17. Stop! je nenadoma zauka dal dolg in odločen pssst! Klara ne trpi ugovora. In ubogala je po plečih nekaj šegetalo ...

Medtem ko je Paradižnik strige leve iz grmovja pomolila svojo lju In ker je imela Klara na svoji pok

glo ženo

... Novomeščani so bili preseženi, ko jim je pogrebna služba Komunalnega podjetja tako hitro in sodobno poskrbela krematorij namesto zastarelega pokopališča. Škoda je le, da je v mrljški veži!

... Zakaj ne bi izvražali tudi Ciganov, če že posiljamo na tuje naše delavce, " so rekli v Brežicah. So pa proti medobčinskemu sodelovanju: Ciganov s krške občine se hudo branijo...

... Direktor Novolesa Jože Knez najraje je sendvič, ker ga lepo spominjajo na naše gospodarstvo: pritisajo te od zgoraj in od spodaj!

... Danes bo dve ur sončni mrk, če bo šlo po sreči, bo za približno toliko časa zmanjkal elektrike...

... V Delu, ki je glasilo SZDL Slovenije, so hitro in učinkovito rešili ciganski problem. Dosledno namreč pišejo „Rom“ namesto „Cigan“!

... Novomeška žirija za „Pesem Evrovizije“ je bila močno stroga. Ko so glasovali o jugoslovanskih popevkah, so bili ocenjevalni papirji podobni spricevalom slabih dijakov...

... Vabilo za letosnjo zimsko košarkarsko prvenstvo so nekateri vzeli tako dobesedno, da so se prišli v Trebnje učit košarko: Še vedno so bili na boljšem od novomeških veteranov, ki so na igrišču pustovali!

Nikdar, pač pa ima on to v rodu. Če njegov star oče, pisal se je Zugelj, je bil tak. Maska je nabavil z Dunaja, osla pa so vse leto pri hiši redili zato, da je šel en dan v letu na pustni korzo.

Nedvomno je Ivan Barbič, najstarejši član nekdanje slavne gadje zaledje metliške, mestna posebnost.

Resen in delaven človek, ki pa si vsako leto privošči tri dni. Z njegovimi močmi pesa tudi pustna slava mesta.

RIA BAČER

opadke

največji praznik, ki ga mesto v super miniju...

ki mu vsako leto šiva maškaradne obleke. Zelo jo je hvalil, saj zanj vsako leto pred „praznikom“ žrtvuje več večerov.

„Ste tudi vi kdaj spremigli moža za pust?“ vprašam življenjsko družico slavnega gada metliškega.

„Nikdar, pač pa ima on to v rodu. Če njegov star oče, pisal se je Zugelj, je bil tak. Maska je nabavil z Dunaja, osla pa so vse leto pri hiši redili zato, da je šel en dan v letu na pustni korzo.“

Nedvomno je Ivan Barbič, najstarejši član nekdanje slavne gadje zaledje metliške, mestna posebnost. Resen in delaven človek, ki pa si vsako leto privošči tri dni. Z njegovimi močmi pesa tudi pustna slava mesta.

RIA BAČER

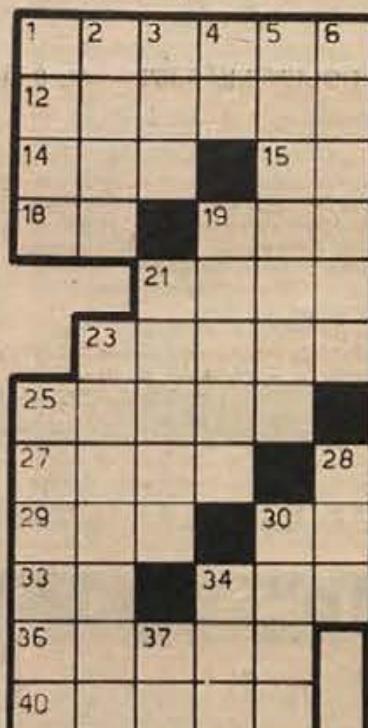
lepe knjige

ntjernej, v Krško in Semič

Flajš, Brezje 10, Krmelj; Jože Matolt, stolpič 1/11, Ribnica na Dol.; Frančiška Rugole, Osilnica; Lojkza Zagorc, Glavni trg 2, Novo mesto; Olga Erjavec, Irča vas 34, Novo mesto in Frida Vidmar, Nad mlini 27, Novo mesto.

Po željah naročnikov in bralcov zdaj vsak četrtek postrežemo z večjo ali manjšo križanko. Ugankarjem in vsem drugim, ki jih veseli reševanje zapletenih vozov, želimo pri tem veliko zabave!

UREDNIŠTVO

Križ, kraž, kralj Matjaž...

VODORAVNO: 1. surovina za porcelan, 7. ruska mera, 12. sprejemnik in oddajnik elektromagnetnih valov, 13. preorana zemlja, 14. čutilo, 15. začnamovana smer ali lega, 17. ameriška tiskovna agencija 18. Sarajevo, 19. ženska, ki poje,

20. orientalski prašek za lase, 21. utežna mera za druge kovine in kamne, 22. arabski poglavar, 23. železen sod za tekočine, 24. žensko ime, 25. mariborsko vinarsko podjetje, 26. vrsta, 27. zareza, 28. dalmatinsko mosko ime, 29. vzhodnočaška hrana, 30. dinceva rastlina, 31. avtomobilска oznaka Turčije, 33. David Thoreau, 34. naš zelenčarski kraj, 35. svicarski prakanton, 36. vrednostna nalepka za takse, 38. nemško mesto ob belgijski meji, 40. pozitivna elektroda, 41. eden od avtorjev Dulong-Petitovega zakona.

NAVPIČNO: 1. nered, 2. možljavost, 3. moško ime, 4. prislov, 5. zanimanje, 6. samorog, 7. italijanska tiskovna družba, 8. železov oksid, 9. Sibenik, 10. vrsta hruške in češnje, 11. nepravilnost, 16. spis, 19. francoska prestolnica, 20. naš pesnik (Dragotin), 21. gošča, usedek v sodu, 22. himalajski nosač, 23. pevski glas, 24. znani francoski pesnik, 25. podjetje, firma, 26. ptica, 28. setev, 30. stajerska reka, 31. vojaško vozarstvo, pratež, 32. tekmovalni oder, 34. vrsta, 35. slušni organ 37. ljudski odbor, 39. centilitr;

REŠITEV ZADNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. tvrdka, 7. blesk, 12. kaolin, 13. radar, 14. Ind., 15. ST, 16. dininar, 17. VE, 18. dilet., 20. TS, 21. okarina, 23. prot., 25. rana, 26. trasa, 27. plaža, 29. okel, 30. semje, 31. sramoto, 34. on, 35. Emona, 36. Rn, 37. valat, 40, 41. pat, 42. krava, 43. Anhovo, 45. atlet, 46. raglan;

em kontinentu

vzorec in ker je bila ta rastlinica na las podobna žirafini najljubši jedi, je nedolžna živalca stegnila svoj jezik po Klarinu oblekli ...

Paradižnik je še kar naprej z budnimi očmi preiskoval okolico na desni. Žirafa je pogolnila deset centimetrov Klarinega tekstila. Nato je dvignila Klaro

Krpanov kotiček

Piškavi novci

Zadnjic sva s starim Zefrančkom ob polici cvička na mizi modrovala v njegovi krmi. Takole je začel: „Martin, imas kaj novcev?“

„Kajpak, saj ves, da nisem brez njih,“ mu povem po pravici. „Popotni jih mora imeti. Nič se ne ve. Kako pa naj potujem po svetu suh kot cerkvena mis?“

„Pa, si veliko izgubil, kuši!“ Še vrtu dalje.

„Ne, se nobenega: vse imam spravljeni v mošnjočku,“ se sprenevedum.

„Že vidim, da me nočes razumeti. Mar ne veš, da boš poslej dobil zanje manj, kot si pre?“

„Kako to? Plesnivi niso, saj so ravno taki, kot sem jih dal noter. Pa tudi pomanjšali se menda niso,“ se salim.

„So, so. Vidiš, Martin, izgledas pameten, pa vendar ne razumeš tega. Takole je: prej si dal za vrečo angleške soli pet ducatov novcev, sedaj jih boš odštel zanje kar sest. Ako pa imas vrečo soli za pet ducatov, jih je vredna sest. Tako je to, vidiš.“

„Nič ne vidim, da je kaj več ali manj: sol je enaka, novci tudi. Kako more biti sol več vredna, ako je ravno taka kot prej, novci pa manj, dasiravno se niso predrugacili? Po mojem se ni nič spremenilo.“

„Saj to velja zgolj za naše. Ti imas gotovo še cesarske, ko si bil na Dunaju. Ti so več vredni. Še nekaj hoče reči, a mu ne dam besede.“

„Bosa je ta! Prej si pa trdil, da so moji novci manj vredni.“

„Potripi, no, Martin, daj si dopovedati,“ mi pravi, „prav zares so moji manj vredni, tvoji pa več in to se izravna.“

„Beži, beži, nič se ne izravna. Ti vezeš otrobe v kurja čeva. Prav nič ti ne verjamem, ko si kar naprej nekaj izmisliš.“

„To so drugi odločili, ne jaz. Nič si ne moreva pomagati! In skomigne z rameni, kot bi ne vedel, kaj naj še pristavi.“

„Kaj? Kako morejo drugi odločiti, kdaj so moji novci boljši ali slabši? Saj so vendar moji. Trdo sem jih prislužil. Tudi vtikanu nosu v moj mošnjiček ne dovolim. To velja za vse večne čase. Naj jih pes na repu odnes, ako so kdaj kaj takega kanili poizkusiti. Oni se ne poznajo Krpana!“

„Martin, pomiri se! Slabi novci so tako kot lešniki, kadar so piškavi.“

„Clovek božji, to bi prej povedal! Ako so res manj vredni, jih bom pretuknjal, da se bo že od daleč videlo, kateri so piškavi, pa mir besedi.“

MARTIN KRPAN

s sedeža in visoko v zraku prežvečila še ostalih sedemdeset centimetrov ...

Paradižnik je še vedno strogo veljal in Klara se ni pritožila. Mogoče je tudi, da ji je zaprlo sapo!

Prav gotovo pa ji je sapo zaprlo, ko je z desne ne-nadoma prilomastišlo to, kar je lovec čakal ...

Udar 20. julija 1944

ATENTAT NA HITLERJA

7

Ko je postal jasno, da se je invazija postrečila, da je Nemčijo spet doletel nevaren poraz in da grozi nov poraz na vzhodu, so Stauffenberg, Beck in Goerdeler jeli ugibati, ali bi se zdaj sploh še splačalo izpeljati načrt za udar. Če se jim posreči, bo odgovornost za končni polom padla le nanje. Vedeli so, da se polomu ne bo mogoče izogniti, nikrat pa so vedeli, da se nemško ljudstvo tega še ne zaveda. Napisled je Beck prišel do sklepa, da uspešen antinacistični udar Nemčiji sicer ne bo mogel priznati sovražne zasedbe, a da bo približal konec vojne in preprečil nadaljnje prevlivanje krv ter uničevanje domovine. Če bi kmalu skleniti mit, bi hkrati preprečil Rusom preplaviti Nemčijo in jo boljševizirati. Svetu hi tak udar pokazal, da obstaja razen nacistične še „druga Nemčija“. In kdo ve – morda pa zahodni zvezničari navzdrži sedanjim zahtevam po brezposojni vdaji z osojeno Nemčijo le ne bi ravnali tako grdo. Goerdeler je temu mnenju pritrdir in se upajoče oziral na Zahod. Rekel je, da ve, kako zelo se Churchill boji „popolne ruske zmage“.

Mlaših ljudi, ki jih je vodil Stauffenberg, to ni docela prepričalo. Po nasvetu so se obrnili k Tresckowu, ki je bil zdaj na drobeči se ruski fronti načelnik štaba v drugi armadi. Njihov odgovor je potolovitev zarotnika spet spravil na pravi t.

Atentata se moramo lotiti za kakršnokoli ceno. Tudi če se ne posreči, moramo poskusiti prevzeti oblast v glavnem mestu. Svetu in bodočim pokolenjem moramo pokazati, da možje nemškega odpora niso omahovali pred odločilnim korakom in so bili pripravljeni tvegati tudi življene. V primerjavi s tem ciljem ni važno nič drugega.

Navedljivjeni odgovor je postavil stvari na pravo mesto in pri Stauffenbergu ter njegovih mladih prijateljih razprilj dvome. Upogibajoče se fronte v Rusiji, Franciji in Italiji so zarotniki silile k takojšnjim dejanjem. Se bolj pa jih je spodbodilo nekaj drugega. Krog Beck–Goerdeler–Hassell že od vsega začetka ni moral imeti nikakršnih stikov s komunističnim podzemljem. Komunisti so ravnali enako. Menili so, da so zarotniki prav tako reakcionari kot nacisti in da lahko prav njihov morebitni uspeh prepreči, da bi nacistični Nemčiji sledila komunistična. Beck in njegov prijatelji so poznavali komunistične namene, vedeli pa so tudi, da komunistično podzemlje upravlja Moskva in da so v njem predvsem moskovski obveščevalni viri. Ražen tega so vedeli, da je med komunisti veliko gestapovskih agentov – tja jih je bil usmeril Heinrich Mueller, šef Gestapa ter poznavalec in občudovalec sovjetske NKVD.

Zarotniki so nazvili odpor Goerdelerju in drugih starejših članov sklenili navezati stik s komunisti. To je predlagalo socialistično kriло, zlasti socialistični filozof Adolf Reichwein, slovenski Wandervogel, ki je bil zdaj direktor berlinskega folklornega muzeja. Reichwein je obdržal nekaj stikov s komunisti. Stauffenberg jim ni zaupal, socialistična prijatelja Reichwein in Leber pa sta ga le prepričala, da je to potrebno, ker je treba ugotoviti, kaj naravajoč v kaj bodo storili, če se udar posreči, razen tega pa bi lahko, če bi bilo treba, z njimi v zadnjem hipu razširili podlago antinacističnega odpora. Obotavljajo se je naposled privolil, naj se Leber in Reichwein 22. junija sestaneta z voditelji komunističnega podzemlja. Posvaril pa ju je, naj komunistom povesta čim manj.

Stalsti so se v vzhodnem Berlinu. Socialiste sta zastopala Leber in Reichwein, komuniste pa – tako sta vsaj rekla – voditelji podzemlja Franz Jacob in Anton Saefkow. Spremljal ju je še tretji tovarš, ki se je predstavil kot „Rambow“. Pokazalo se je, da komunisti vedo o zaroti proti Hitlerju kar precej, zvedeti pa so hoteli še več. Prosili so, da bi se 4. julija stali v vojaškimi voditelje. Stauffenberg ni moral iti, pooblastil pa je Reichweina, da ga zastopa tudi na tem sestanku. Šel je tja, nakar so ga skupaj z Jacobom in Saefkowom pričeli aretirati. Pokazalo se je, da je bil „Rambow“ gestapovski vojhajč. Dan nato so zaprili še Leberja; za katerega je Stauffenberg upal, da bo postal najpomembnejša politična sila v novi vladi.

Stauffenberga je aretacija Leberja, s katerim sta bila dobra osebna prijatelj, razen tega pa je menil, da ga v novi vladi ne bo mogoče pogrešati, zato želel miririla. A ne le to. Tako je spoznal, da se je zdaj znašla v hudi nevarnosti vsa zarota, ker so ji Himmlerjevi ljudje že na sledi. Menil je, da se na Leberja in Reichweina lahko zancse, ker sta bila ob pogumina moža in je bil prepričan, da tudi med mučenjem ne bosta ničesar izdala. Toda ali sta bila res takšna? Nekateri zarotniki so o tem dvomili. Morebiti obstaja meja, onstran katere ne more več molčati niti najpogumnejši mož, če mu telo razdira neznošna bolečina.

Aretacija Leberja in Reichweina je zarotnike še bolj podžgala k dejanjem.

UDAR 20. JULIJA 1944

Proti koncu junija se je zarotnikom vendar ne nasmehnila tudi srča. Stauffenberga so povisili v polkovnika in ga imenovali za načelnika štaba pri generalu Frommu, glavnem poveljniku domače vojske. Ta položaj mu je omogočil izdajati v Frommova imenu ukaze nadomestni vojski, razen tega pa je lahko neposredno in pogosto obiskoval Hitlerja. In res je veljal klicati k sebi poveljnika nadomestne vojske ali njegovega namestnika tudi po dvakrat ali trikrat na teden ter na njiju zahtevati novih vojakov za zdesetkanke divizije v Rusiji. Stauffenberg je nameraval ob enem takih sestankov odnesti s seboj peklenški stroj in ga nastaviti v Hitlerjevi pisarni.

Stauffenberg je bil zdaj že glavna osebnost vse zarote. Uspeh

Te dni je izpolnil 50 let življenja znani novomeški zdravnik, primar dr. Adolf Špiler. Že sedemnajst let je direktor Zdravstvenega doma. Ta ustanova se je pod njegovim vodstvom razvila iz majhne zdravstvene enote v velik zavod, ki zapošljuje danes preko 300 ljudi in zajema območje petih dolenskih občin.

Kot predstojnik pnevmofiziotske službe je dr. Špiler razvil dispancerje in ambulante po vsej Dolenski, pod njegovim mentorstvom pa se praktično izpopolnjujejo zdravniki starši in specjalisti.

Prinaj dr. Špiler sodeluje vsa leta pri načrtovanju razvoja zdravstvene službe na Dolenskem, v strokovno medicinskom pogledu je pomagal pri izdelavi investicijskih objektov za novi gradnji v Trebnjem in v Sentjerneju, zdaj pa si močno prizadeva postaviti v Novem mestu sodoben zdravstveni objekt.

Njegova dejavnost sega tudi na zdravstvenoprosvetno in družbeno politično področje. Poznamo ga kot človeka in zdravnika, ki je vedno pripravljen pomagati s svojim strokovnim znanjem in bogatimi izkušnjami. Žal je čezmerno delo njegovo zdravje razrahljalo. Pozna se, da je bil mlad v partičnih in da je vrsto let nesebično in s premajhno skrbjo za lastno zdravje trošil svoje moči v prid zdravstvu in bolnikov.

Ob jubileju dr. Špilera iskreno čestitamo in mu želimo predvsem čimprejšnjega okrevanja, potem pa kar največ osebnega zadovoljstva in nadaljnji uspeh pri delu.

— k.

V znamenju pušta

Konec prejšnjega tedna in začetek tega sta minila v znamenju pušta. V mestu je bilo več prireditve: društvo upokojencev je organiziralo pustni plez za svoje člane, prav tako so pustovali in plesali dijaki gimnazije. Učenci osnovne šole so imeli maskarado na pustni torek. V ritmu rašpela so se zavrteli tudi tisti, ki niso bili načemljeni – v mestu, na Otočcu, v Toplicah in drugod.

CESTARSKA

Pravijo, da so se v Birčni vasi pritoževali, ker nimajo cestarja, pa so jim odgovorili, da ne morejo dobiti človeka, ki bi to delal.

"Mi vam ga hitro najdemo," so se razveseli vaščani, ko jim je zasvetila iskra upanja, da bo cesta tretjega reda dobro vzdrževana. Dobili so naslednji odgovor: "Imel bo 60 starih tisočkov plače." Če pa bo imel osemletko in bo šel za nekaj časa na poseben tečaj na Bledu, bo dobil še nekaj jurjev več."

Tako so prebivalci spet v prepelu: za tako malo denarja ne morejo nikogar dobiti, tisti, ki imajo pa šole, nočijo tega dela.

Hvala za vašo kri,
ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Antonija Rukšč, Rozalija Sitar, Štefka Jankovič, Marija Darovec, Albinia Irt, Jože Gerkšič, Barica Novak, Marija Pogajten, Anton Novak, Dragu Košmrlj, Slavka Tramte, Marija Pucelj, Jožica Golob, Ivanka Stepec in Vida Golob, člani Novoteka Novo mesto; Alojz Poljanec in Polde Selan, člani Komunalnega podjetja Novo mesto; Milan Mrak in Vlado Ban, člani UJV Novo mesto; Pepe Pečnik, Franc Stanisa, Jože Kocjan in Janez Jurčič, člani IMV Novo mesto; Andrej Senica in Ivan Pavle, člani Mercatorja, Novo mesto; Janez Kastelic, Janez Horvat, Jože Šiler, Alojz Novak, Leopold Longar, Franc Žitnik in Ladislav Lavrič, člani Elektrotehničnega podjetja, Novo mesto; Jože Bele, član Komunalnega podjetja, Novo mesto; Drago Setina, član Gozdnega obrata Straža; Jože Strnad, Franc Smitekar, Boris Jukič, Nežica Vesel, Vjekoslav Hajnič, Martina Bračko, Majda Bračko, Ivan Pavlin, Sergej Sekač in Ivan Stepec, člani Pionirja, Novo mesto; Janez Janežič, Fanika Pršina, Rudolf Kraševč in Darko Markovič, člani Novolska, Straža; Erna Sal, člani Novoteka, Novo mesto; Tončka Pečavar, gospodinja iz Birčne vasi; Alojz Mavšar, član Splošne bolnice Novo mesto; Alojz Gimpelj, upokojenc iz Rodin; Antonija Šusteršič, gospodinja iz Smolenje vasi; Martin Bec, zidar iz Ločne; Ljubo Babič, član Invalidskoga zavoda Rog, Novo mesto; Dušan Šimec, član Elektro Črnomelj.

NOVOMEŠKA TRIBUNA

Ni vsako zdravilo dobro...

Najlažja pot: zapeljati vlak na slepi tir in vsaj začasno odložiti reševanje žgčih problemov! — Zavesten odmak od jedra težav

O načinu postopkov in metodah je bilo zadnje mesec marsikaj rečeno. Klasičen primer reagiranja se je zgodil pred nekaj dnevi: kollektiv so različne politične organizacije grajale tako zaradi gospodarjenja kot tudi zaradi medsebojnih odnosov. Pričakovati je bilo, da se bodo delavci obrnili vase, da bodo pregledali, če je graja upravičena, in da bodo povedali: to in to je bilo prav, skušali bomo popraviti, te vaše trditve pa ne držijo, niso točne.

Namesto tega se je zgodilo popolnoma drugače. Di-

rektor je skušal ugotoviti, kdo je napisal anonimko o samodruštvu: izbral je popolnoma nepravilno pot. Namesto da bi pregledal delo in odnose, je iskal tistega, ki jih je grajal. Pravijo celo, da je pet osušljencev moralno pisati nekakšen narek, da so primerjali pisave! Tako so namesto v jedru problema zavili na nepomembne stvari – težave pa ostajo.

Se bolj nedvoumen dokaz za to, da problema ne mislijo reševati tam, kjer bi ga morali, je povedal direktor sam, ko je izjavil: „Naš socializem je dober, mi smo

vsem zaposlenim pred nekaj dnevi povečali osebne dohodke za deset starih tisočakov.“

To sicer je pot za pridobivanje naklonjenosti kolektiva, saj je v tem primeru, ki so ga obravnavali, prav odgovornost direktorja največja. Zato se je direktor, namesto da bi težave rešili – morebiti tudi z njegovim odstopom! – odločil za preprostejo pot nenačelnega politikanista, ki pa problem lahko samo začasno zapelje na slepi tir.

J. SPLICHAL

13 POSVETOV V OBČINI

Ceste, vodovod, elektrika

Na dnevnem redu: program dela krajevnih skupnosti, komunalna dejavnost, kultura, pomoč ostarem in onemoglim občanom

Sporazumno z vodstvi družbeno-političnih organizacij in občinsko skupščino je občinska konferenca SZDL v Novem mestu pripravila 13 sektorskih posvetov s predstavniki krajevnih skupnosti, družbeno-političnih organizacij in odborniki. Posveti so bili uvod v pripravo zborov volivev, ki bodo v občini prihodnji mesec.

Na dnevnem redu posvetovanj v 13 krajevnih središčih je bil program dela krajevnih skupnosti, pomenili pa so se še o uresničevanju sklepov tretje seje občinske konference SZDL, ki govorijo o kulturi, starini in onemoglih občanih ter evidentiranju možnih kandidatov za odbornike in poslanke.

Predsednik občinske konference Franc Beg sodi, da so posveti uspeli, saj je bila tudi udeležba dobra. V krajevnih skupnostih se pojavljajo že tradicionalna vprašanja o urejanju komunalnih objektov. Največ besed gre za vodovod, ceste in elektriko. Tako so v Birčni vasi ostro grajali, ker že pet let zbirajo samoprispevki za elektriko, a jih Elektro vleče za nos in zavlačuje z deli in tako draži zadevo.

Skoraj povsod se zavzemajo za asfaltiranje cest. Zahteve pa presegajo današnje denarne možnosti. Zato so predlagali, naj pripravijo načrte, po katerih bodo ceste modernizirali. Zdaj padajo tudi zlonamerne priporabe: tam ste asfaltirali zradi tega odbornika, tega direktorja, zaradi župana in podobno. Prav tako naj bi konkreten načrt naredili tudi za uporabo denarja komunalnega sklada.

Akcijski program za pomoč onemoglim in ostarem so v celoti podprtli, uresničevati ga

bodo pomagale tudi krajevne skupnosti. Siroka javna podpora naj pomaga, da bodo bese postale dejana.

O kulturni dejavnosti so dejali, da so razmere slabe, ker je premalo denarja, vodij in prostora. Ponekod so dvorane brez lastnikov in zato propadajo. Kultura naj ne bo samo v mestu, naj seže tudi drugam.

Povsod pa so spregovorili o težavah zaradi zdravstvenega varstva kmetov. Kmetje bodo morali plačevati za nad 30 odstotkov več denarja kot lani. Na posvetih se je zdel razpravljalcem nemogoč ukrep, da je skupnost zdravstvenega zavaro-

vanja kmetov ukinila prispevek po gospodarstvu in določila glavarino. Tako so prizadeli družine s številjnimi člani: z otroki in starimi ljudmi.

J.S.

PRIZADEVANJA IN USPEHI SGP PIONIR V NOVOMEŠKI OBČINI

Predvsem negospodarske gradnje

Sektor Novo mesto, ki gradi v občinah Črnomelj, Metlika in Novo mesto, gradi letos v okviru 9 gradbišč 16 večjih objektov

Slopošno gradbeno podjetje PIONIR gradí v veliki meri v novomeških občinah: sektor Novo mesto, kot pravijo v podjetju enoti, ki gradi na območju občin Novo mesto, Črnomelj in Metlika, je ustvaril lani z gradnjami 55 milijonov din vrednosti, kar je le nekoliko manj kot

tretjina vsega, kar ustvari SGP PIONIR v gradbeništvu.

Gradbišča v delovniški sektorji Novo mesto so raztresena po vsej novomeški občini in Beli krajini. V zadnjih letih se, kot povedo sami, ukvarjajo v veliki meri z gradnjami negospodarskih objektov: šol, ustanov otroškega varstva in bolnišnic. Letos gradijo kar tri šole: dve v Novem mestu (na Grmu in v Bršljinu) in eno v Skočjanu. V Novem mestu gradijo še del bolnišnice v Kandiji ter otroško varstveno ustanovo pri Naselju Majde Šile.

Po vrednosti sta največja objekta občini v Novem mestu, po obsežnosti pa stanovanjske gradnje v soški na Zmančevih njivah in gradnja tovarne zdravil KRKA.

Raztresenost gradbišč in delovniških občin. Tja odhajajo v mrtvi sezoni delavci iz vseh sektorjev in gradbišč in se vračajo nazaj, ko so dela opravljena. Žal se dela tam običajno zavlečajo in tako tudi sektorji Novo mesto v sezoni močno primanjkujejo delavci, ki delajo ob morju. To vrezl skušajo zamašiti z drugimi delavci, ki jih za ta čas nujajo v sosednjih republikah, vendar to nadomestilo ni najboljše, saj odhajajo na dela ob morju najboljši.

M.J.

NOVO MESTO V PODOBNI

NOVOMEŠKI GLAVNI TRG MED OBEMA VOJNAMA – Levo: del trgovine Alfonz Oblak nast., za njim trgovina z železnino in špererijo Jurij Pieck, sledi gostilna Grobošek, že ob koncu 18. stol. znana z vzdevkom „Kislepček“, poleg nje konfekcijska trgovina in krožna delavnica Ferija Mikoliča. Obzadnji sta bili ob bombardiranju Novega mesta 14. IX. in 3. X. 1943 močno poškodovani in po osvoboditvi porušeni. Na Mikoličevi hiši so se ob bombardiranju pokazale fresko slike, skrite pod omotom. Na fotografiji jih je ohranil pok. dr. France Mesenc. Na njunem mestu stoji danes stavba SDK. Sosednja, dvonadstropna hiša Julija Kobeta, ki je imel v pritličju manufakturno in konfekcijsko trgovino – da-

nes stavba zavarovalnico „Sava“. Na pročelju trga Bergmannova hiša z tekarno „Pri Kroni“, danes cvetličarna, in trgovina s šivalnimi stroji, v Fichtenuovi hiši poleg drugih papirnic Josipa Kosa. Desno: hiša Adolfa Pauša s špererijo in železnarsko trgovino ter kavarno Rudolfa Smole (danes Novotelna) in kavarno Center. Pred kavarno stara terasa z litozeleno ograjo, izdelana fužin na Dvoru, gosto obrašča z divjo trto. Za njo nekdajna Mechiorova pekarna in preko Jenkove ulice hiša Josipa Ogoreutza. V njej je bila Ogorevcova manufakturna trgovina in lekarina mag. pharm. Draga Andrianiča „Pri angelju“. Med to hišo in rotovzem dvonadstropna hiša z gostilno „Pri Krištofu“, kasneje „Pri Dolenjski železnici“ in zatem gostilna Poula.

Vzgoja za cestni vrvež

Samo z znanjem o prometu in pravilnim vedenjem na cesti lahko zmanjšamo število nesreč

26 mrtvih, 433 ranjenih in za okoli 2,5 milijona dinarjev škode – to so posledice 1070 prometnih nesreč, ki so se zgodile lani na cestah in ulicah novomeške občine. Prometni vrvež se je v zadnjem letu sicer zelo povečal, kar kažejo podatki: občine je imela v letu 1970 registriranih že 6322 motornih in priklopnih vozil, od tega 2229 vozil na novo, medtem ko je bilo vseh voznikov v tem letu ze 8070.

Komisija za vzgojo in varnost ljudi v cestnem prometu je na seji 16. februarja v Novem mestu ugotovila, da gre večji del črme cestnega davora pripisati dejstvu, da se ljudje prepočasi prilagajo čedalje gostejšemu prometu, preostali del pa tudi neurejenosti prometnega omrežja v občini. Te ugotovitve upošteva tudi načrt letnje dejavnosti na področju vzgoje prebivalstva in preventive, ki namejna posebno skrb vzgoji v naseljenih krajih. Načrft je tako zastavljen, da bo vzgoja zaoblsegla vse prebivalstvo, od cicibanov v vrtcih, osemletkarjev in druge mladine do delavcev za stroji in staršev.

Komisija bo v okviru prometne vzgoje in preventivnih dejavnosti tudi letos priredila vrsto tekmovanj za učence osnovnih šol, najprej v posameznih šolah, nato pa v občinskem merilu tekmovanje 25. aprila v Škocjanu. Poleg tega bo komisija sodelovala pri tretjem republiškem srečanju pionirjev prometnikov, ki bo počasitev dneva varstva otrok v prometu 12. junija v Novem mestu.

Enkrat drugače!

Občani se gotovo še spominjajo lanskih zborov volivcev, na katerih je bilo v Novem mestu več odbornikov kot volivcev. Za spremembo letos začeli drugače:

V naselju Nad mlini je odbornik sklical zbor, na katerem naj bi se občani tistega dela naselja, kjer so vrtne hiše, pogovorili o prispevku, s katerim naj bi pomagali, da bi prišli do asfalta. Zbrali so se vsi občani – manjkal pa je odbornik. Pa drugič...

Mesto prehiteva načrt

Miha Hrovatič, direktor Dominvesta: »Do pomladni 1972 nov urbanistični načrt mesta«

Miha Hrovatič, direktor Dominvesta, je prejšnji teden Bojan Kekec iz Novoteka vprašal, kako je z urbanističnim načrtom Novega mesta:

„Urbanistični načrt Novega mesta, ki zajema celoto mestno območje in ozne vplivno območje mesta, je naredilo projektno pod-

jetje Emona iz Ljubljane in nato potrdila občinska skupščina 1966. leta. Načrt predstavlja okvirno namensko razporeditev prostora in načrt bodoče uporabe površin. Zaradi silovitega gospodarskega in splošnega družbenega razvoja ter naraščanja prebivalcev v zadnjih petih letih je načrt danes že zastarel in je pravzaprav postal ovira za hitrejši razvoj Novega mesta in mestne okolice.“

— Kaj torej pripravljate, da bi to težavo odpravili?

„Najkasneje do pomladni 1972 bo Dominvest kot pooblaščena urbanistična organizacija v občini izdelal nov urbanistični načrt mesta. Občinska skupščina je izdelala načrt za naročila. Upoštevali bomo predvsem že vse doslej sprejete indu-

strijske rezervate, ki so bili zdaj preozko prikazani in jih je razvoj podjetij že prerasel.“

— Katera bo najpomembnejša sprememba?

„Eden temeljnih elementov, ki jih bo treba rešiti, je ureditev prometa. Doslej je bilo narejenih več različic. Občinska skupščina jizvato poklicala strokovnjake, da bi naredili študije. Ko bo to delo končano, bomo lahko urbanistični načrt hitreje pripravili.“

— In druge pomembne točke, ki jih pripravlja novi načrt?

„Ubadam se s tremi težavnimi: najprej gre za neugodno terensko oblikovanost za gradnjo. Industrija zahteva ravne površine! Drugič: površine blizu mesta smo doslej nesmotorno pozidali z individualnimi hišami. Primer take nesmotrnosti je Grm. In tretjič: nujna je preskrb za vodo, kar naj bi prineslo zajetje v Družinski vasi.“

— Ko bo urbanistični načrt narejen?

„Usklajeni bodo doslej sprejeti zazidalni načrti, ki so pravzaprav predstavljali spremembe sedanjega načrta. Olajšano bo dodeljevanje lokacij in izdelava novih zazidalnih načrtov. Smoteno bomo razdelili prostor, pridobili lokacije za nove gradnje – tudi za obrtno servisno cono in za javna sklorišča, kar je zdaj najbolj pereče.“

— In vaše vprašanje za prihodnji četrtek?

„Želet bi, da bi direktor Vodovoda Miloš Matko povedal, kdaj bo zgrajen glavni cevovod od Družinske vasi do mesta in do kakšne višine bo mogoče napajati mestne površine z vodo.“

J. SPILCHAL

TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA

Malo uvažajo, manj prizadeti

Industrija in rudniki nekoven Krementi sodi med tista industrijska podjetja v novomeški občini, ki bi jih lahko pristevali že med manjše. Lan-

ski celotni dohodek se je približal 10 milijonom dinarjev, njihov izvoz je bil vreden 81 tisoč dolarjev. Izvozili so 11.819 ton kvarcita. Lani so izkopali in deloma predelali v mase, odporne proti ognju, 104.863 ton peskov.

Po razvednotenju dinarja v Kremenu niso bili posebno zaskrbljeni, ker le malo uvažajo. Prve številke so pokazale, da bodo zaradi devalvacije prizadeti pri nakupu nekaj strojev za 80 tisočakov, pri deviznih kreditih pa so izgubili 50.000 dinarjev. Huje od padca dinarja je podjetje prizadela zadnja serija podražitev, predvsem prevozov in nafte. Pri toni izvoženega kvarcita je namreč podjetje lani ustvarilo 38 par dobica. Dobica je tako majhen predvsem zaradi izredno dragih prevozov. Računi namreč kažejo, da veljajo prevozi polovico toliko kot izkop peska. Nesporazumno drage vožnje se bodo poslej še podražile. Zaradi razvednotenja in podražitev bo Krementi oskodovan za približno 400.000 dinarjev. Letoski dobicek bo tako ostal na lanskem ravni, čeprav so pričakovali večjega. Zadovoljiti se bodo morali z okrog 300.000 dinari dobička, medtem ko bo celotni dohodek dosegel po načrtih letos vrednost 8.870.000 dinarjev. Številka je manjša od lanske zato, ker so ukiniли obrat v Globokem. Kvaliteta izkopanega peska je namreč močno niha, zato je bil obrat nerentabilen.

Proizvodnja bo letos okrog 100.000 ton peskov, izvoziti pa namenljajo za 150.000 dollarjev kvarcita. Številke pa niso trdno postavljene, ker so odvisne od samonakladnega stroja, ki ga bodo uvozili. Če ga bodo kmalu dobili, bodo lahko povečali proizvodnjo za 35 odstotkov in uresničili proizvodni načrt, sicer pa bodo naredili manj.

Poceni gostinstvo - veliko turistov

Cene v dinarjih prilagojene dolarskim — se pravi za 20 odstotkov višje — Ker so bile cene doslej nizke, ne bo posebnih popustov

V zadnjih nekaj letih se tudi dolensko gostinstvo uveljavlja, Dolenska pa postaja turistično zanimiva. Število prenočitev se dokaj naglo povečuje, čeprav na splošno v Jugoslaviji ni čutiti posebnega povečanja turističnega utripa. Prav tako se hitro dviga vrednost prometa: nič čudnega niti zato, da stejejo tudi v novomeški občini precej novih gradenj na turističnem podlu-

ju. Po devalvaciji dinarja je o turizmu krožila šala: gostinci so prilagodili dinarske cene dolarskim — beri: podražili cene za 20 odstotkov, potem pa so z velikim pompom oznanjali popuste, največkrat 15-odstotne, in vlekli v svoje župe dobičke!

— In druge pomembne točke, ki jih pripravlja novi načrt?

„Ubadam se s tremi težavnimi: najprej gre za neugodno terensko oblikovanost za gradnjo. Industrija zahteva ravne površine! Drugič: površine blizu mesta smo doslej nesmotorno pozidali z individualnimi hišami. Primer take nesmotrnosti je Grm. In tretjič: nujna je preskrb za vodo, kar naj bi prineslo zajetje v Družinski vasi.“

— Ko bo urbanistični načrt narejen?

„Usklajeni bodo doslej sprejeti zazidalni načrti, ki so pravzaprav predstavljali spremembe sedanjega načrta. Olajšano bo dodeljevanje lokacij in izdelava novih zazidalnih načrtov. Smoteno bomo razdelili prostor, pridobili lokacije za nove gradnje – tudi za obrtno servisno cono in za javna sklorišča, kar je zdaj najbolj pereče.“

— In vaše vprašanje za prihodnji četrtek?

„Želet bi, da bi direktor Vodovoda Miloš Matko povedal, kdaj bo zgrajen glavni cevovod od Družinske vasi do mesta in do kakšne višine bo mogoče napajati mestne površine z vodo.“

J. SPILCHAL

Na Dolenskem so bili s podražitvami bolj previdni. V novomeški občini so se od večjih turističnih središč najprej odločili na Otočcu, kjer so razvednotene dinarske cene dvignili za 20 odstotkov, dolarske cene pa so kajpak ostale nespremenjene. Podobno bodo stopali tudi drugod, saj so Otočec, Dolenske in Šmarješke Toplice doslej povsod sloveli po sorazmerno nizkih cenah.

Zato odločitev Otočca in drugih dolenskih gostincev ni samo v skladu z našim programom o stabilizaciji gospodarstva, v katerega vsekakor sodi tudi turizem, ampak je jasnoviden ukrep, ki naj tudi v prihodnje zagotovi, da bodo turistične in gostinske zmogljivosti v novomeški občini dobro zasedene.

letu lahko dobili nove. Tiste, ki pridejo, moramo navdušiti, pri tem pa ustaljene cene niso neponemembne. Vsa lepota pokrajine, dobra hrana in udobje ne pomenijo dosti, če so cene nezanesljive, če turist ob prihodnjem obisku plača več, kot je misli, da ga bo obisk veljal.

Zato odločitev Otočca in drugih dolenskih gostincev ni samo v skladu z našim programom o stabilizaciji gospodarstva, v katerega vsekakor sodi tudi turizem, ampak je jasnoviden ukrep, ki naj tudi v prihodnje zagotovi, da bodo turistične in gostinske zmogljivosti v novomeški občini dobro zasedene.

Krožki niso prenehali delati

Odgovor na članek »Kdo bo potegnil krajiški konec (str. 14, št. 6 DL)

Vsi krožki in druge dejavnosti, ki jih ni malo, niso prenehali z delom. Novinar je slabo in površno povzel dejstva iz pismene pritožbe navedenih mentorjev ZSSRS – organizacijski enoti Novo mesto, TIS Novo mesto in načelniku oddelka za upravnopravne zadeve ObS Novo mesto.

Ceprav smatramo, da je najboljši odgovor na tak članek delo članov učiteljskega zbora za razvoj vseh dejavnosti, ki prispevajo k celovitemu razvoju učencev, smo dolžni dati staršem in javnosti odgovor, ki bo osvetil popačena in neresnična dejstva v članku.

1. Po sklepnu sevata smo sredstva, ki smo jih dobili od TIS za izvensolsko dejavnost, dali v finančni načrt šole za materialne izdatke, iz katerega podpiravamo vse izvensolske dejavnosti, in ne v sklad skupne potrebe, se manj pa za osebne dohodke.

2. Svet šole je sprejel tak sklep, ker so bili mentorji za vodenje krožkov plačani (eden tudi nagradjen) po načelu pravilnika za šol. leta 1969/70 in ker smo v okviru možnosti šole, dajali krožkom tudi materialna sredstva za njihovo delovanje. O plačilih in nagradi za šol. leta 1970/71 bomo razpravljali ob zaključku šolskega leta.

3. Na svet šole in delovno skupnost se ni nihče od mentorjev pisno pritožil.

4. Pravico odločanja o sredstvih, ki jih dobi šola, ima vsak član delovne skupnosti preko samoupravnih organov.

Učiteljski zbor je vedno razvijal in podpiral izvenzačne dejavnosti na šoli ter dosegel vidne rezultate. K temu so prispevali vsi člani učiteljskega zbora, eni več drugi manj, toda ne eden brez drugega. Uč-

teljski zbor je in bo vedno razvijal in podpiral razvoj teh dejavnosti, ne samo zato, ker je dožol za koncu o osnovni šoli, temveč ker se zaveda pomene le-teh za celovit razvoj učencev.

Vse dejavnosti učencev na šoli so samoupravna pravica učencev, v tem smislu smo dolžni delati in v tem smislu moramo učence vzgajati.

O tem sporu smo že razpravljali na dveh sejah sveta šole, na zboru delovne skupnosti in na dveh učiteljskih konferencah. Razpravljali smo vedno samo o dejavnostih, ki so jih navedeni mentorji razpustili, saj druge dejavnosti in krožki delajo, kot so delali.

Pri tem se je vpraševalo: Ali in kako taki članki pomagajo šoli in učiteljskemu zboru pri reševanju odgovornih načrtov in iz česa lahko novinar sklepa, da na žužemberški šoli ne bo več takšnih dejavnosti?

Svet osnovne šole Žužemberk, učiteljski zbor in ravnatelj

PLETERSKO KNJIŽNICO PREUREJAJO

Pletersko knjižnico bodo letošnje leto preurejali, tako da bo za javnost odprt komaj prihodnje leto. Istočasno prosi vodstvo samostana vse obiskovalce, da upoštevajo dneve za ogled, sta ponedeljek in četrtek, od 9. do 16. ure.

KURENTOV AŽENITEV USPELA

V nedeljo dopoldne se je v Šentjerneju zbral blizu 1000 ljudi, ki so prisotvali izredno uspehl aženitev. Sklicatelj je bila krajevna skupnost Žužemberk. Med drugimi sta se posvetila udeleženci direktor podjetja Ljubljana – okolica Alfonz Kovačič in načelnik za gospodarstvo ObS Novo mesto Marjan Simčič. Razpravljali so o problemih oskrbe z elektriko na območju Dvora, Ajdovca in Rebre. Ugotovili so, da sedanje stanje omrežja ne poneše obremenitev, ki se iz dneva v dan veča. Zato so se pogovorili, da se bo treba čimprej lotiti gradnje transformatorskih postaj in preureditev električnega omrežja. Ker je območje Dvora sedaj najbolj prizadeto, saj se tam prizadeti delovni kolektivi, obrtniki in občani, so se dogovorili, da se problem najprej reši na tem območju, potem pa pride na vrsto še drugo območje. Načrt za rekonstrukcijo dvoškega omrežja je že izdelan in velja skupna investicija 420 tisočakov, ki jih bodo pridobili s kreditom za podjetje Elektro Ljubljana-oloklica, s prispevkom delovnih organizacij, obrtnikov ter drugih koristnikov. Predvidevajo pa tudi pomoč krajeve skupnosti. Delo bo opravljeno v dveh etapah: najprej bodo postavili transformatorsko postajo ter izvedli nove priključke za delovne organizacije in obrtnike, zatem bodo preuredili ostalo električno omrežje.

TOPLO VREME je zvabilo ljudi na njive in v vinograde. Na splošno vozijo na njive gnoj, nekateri pa tudi že orjejo, v vinogradih pa režejo in pripravljajo kolje. Kljub izredni priliku pa se niso pričeli čistiti sadno.

ZNAK z napisom „Avtobusna postaja“ nasproti hotela Kandija je že dotrajal. Zaravala pločevina z napisom visi postrani na železničnem drevetu, pritrjena z enim žlebjčkom.

LUKNJE na novomeških cestah, ki so bile posledica zime, so za silo zakrpani. Avtomobili po Cesti herojev proti Ločni več tako ne poskušajo, vendar je to le začasna rešitev, saj bi bilo potrebno cesto v celoti asfaltirati.

TUDI NOVOMESCANKE vedno bolj segajo po izdelkih Nartala, ki jih prodajajo v Drogeri na Glavnem trgu. Na zalogi imajo izdelke iz pravih in umetnih las, ki niso pretirano dragi, prav tako pa tudi lasulje, ki jih nabavljajo tudi na posebne želje kupcev.

OTROSKO IGRISCE za pošto sicer se ni ozelenelo, vendar je že začelo dobivati stalne obiskovalce. Posebno ob sobotah in nedeljah, ko posije sonce, prilepijo starši sem otreko, kjer se lahko mimogro daleč stran od prometa.

CENE na trgu v ponedeljek: cesta 5–6 din, čebula 2–3 din, česen 8 din, fižol 7 din, krompir 1 din, koleraba 2 din, korenje 8 din, ohrov 3–4 din, pesa 2,50–3 din.

Ena gospa je rekla, da Novo mesto ni mesto, se vas ne: vsaka vas namreč že ima svoj pustni karneval, Novo mesto pa še poštene maškade ne premore ...

MINI ANKETA: Delavske igre

Delavske športne igre so se v novomeški občini zadnja leta lepo uveljavile, občinski sindikalni svet pa je dobil mnogo počivali na račun zanimivih in razvezanih iger ter takoj dobrе organizacije. Lani so začeli pripravljati tekmovanja tudi v drugih krajih občine Žužemberk, tako da je zanimanje za igre se večje.

O tem, kaj menijo o letošnjih delavskih športnih igrach, o načrtih za letošnja tekmovanja smo štirikrat zavrteli telefon: „Vaše mnenje o delavskih športnih igrah?“

Stane Zupančič, 21-561: Pričakujem se večjo udeležbo, zato se mi zastavlja vprašanje, če lahko nekaj amaterjev zmori tako zahtevno načelo. Delo postaja preosebno, nastopajoči je zmeraj več, tako da organizacija, priprava delo dobro pripravljene in izvezbane skupine ljudi. Deset panog spraviti pod streljo, upoštevati vreme, dopusti vse druge malenkosti – to niso maticne solze!

Pavle Uhl, 21-152: Zdi se mi, da so igre koristne, da prav pridejo za rekreacijo. Naša ekipa družbenih služb, združena iz številnih

Spomladi bodo začeli graditi nove prostore za obrat metliške tovarne Beti v Dobovi. Vrednost investicije cenijo na štiri milijone dinarjev. Za dobovski okoliš pomeni to zaposlitev sto novih delavk.

V Brežicah se bo širila Jutranjka. Občinska skupščina ji je v ta namen že odstopila prostore trgovske šole, trgovska šola pa se je v tem poletju preselila v staro osnovno šolo. Jutranjka namerava postopoma započeti še 300 žensk.

SEŠTETI VES DENAR

Svet za gospodarstvo je dal počelo za točen pregled vseh občinskih demarnih virov, da bo skupščina odločila o njihovi porabi. V brežiški občini poskušajo torej vplivati na finančiranje in to težko bo izražal tudi stabilizacijski načrt. Ne gre le za okvirno odločanje, ampak za ponoven pretres upravnosti porabe.

RADIO BREŽICE

CETRTEK: 25. FEBRUARJA:

SOBOTA, 27. FEBRUARJA:

16.00 do 16.30 - Napoved programa in pol ure za pop glasbo. 16.30 do 16.40 - Zdravstveno predavanje - Dr. Zvonimir Školjanc: Kako ravnamo ob nestreči. 16.40 - 16.50 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam. 16.50 do 17.15 Reportažni zapis z letoskih pustnih prireditv - 17.15 do 17.30 Za naše najmlajše: Martin - III. del. 17.30 do 18.00 - Narodnozabavne na valu 192 m.

NEDELJA, 28. FEBRUARJA: 10.30 - Domače zanimivosti - Poročilo s prve in ustanovitvene seje sveta posavskih občin - Za naše kmetovale - Pojeta Božič in Miško - Ne zgolj za razvedrilo - pogovor s popisovalci prebivalcev in stanovanj v Brežicah - Pogovor s poslušalci - Obvestila, reklame in filmski pregled - 12.30 do 14.30 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 2. MARCA: 16.00 do 16.15 - Napoved programa in srečanje z ansambлом Fantje treh dolin. 16.15 do 17.15 - Poročila - Jugoton vam predstavlja - Svetujemo vam - Iz naše glasbene šole - Kaj prinaša nova številka Dolenskega lista - Obvestila, reklame in pregled filmov. 17.15 do 18.00 - MLADINSKA ODDAJA - Razgovor z mladimi recitatorji gimnazije Brežice in recital Puškinove poezije.

POPUST ZA DOMAČINE

Zdravilišče v Čateških Toplicah je po razrednotenju dinarija sprejelo nove cene za vse storitve. Domačim gostom obljublja deset odstotkov popusta. Lani so imeli 17 odst. tujev, letos pa se jih nadzajajo 23 odst. po pogodbah, ki jih sklepajo z agencijo v Zahodni Nemčiji.

VEDNO MANJ OTROK

V osnovni šoli na Veliki dolini se vpij otrok v prvi razred vsako leto manj. V desetih letih se je to število skrčilo za sto otrok in sedaj je na šoli le še okoli 220 učencev. V tem okolišu je malo mladih družin, povsod pa imajo tudi malo otrok: po enega ali dva.

NOVO V BREŽICAH

ČLANARINA BO OSTALA DOMA. Občinska konferenca SZDL se letos odreka 25 odstotkom članarine, ki so jo krajevne organizacije odvajale v njeno blagajno. Seveda to ne pomeni, da članatine ni treba več pobirati. Krajevne organizacije jo bodo poslej zbirale za določen način. V Piščah so na primer sklenili s tem denarjem opremiti dvorano v gasilskem domu.

ZA DAN ZENA BODO V OBČINI SLOVESNE PROSLAVE PO vseh krajevnih središčih. Ob tej priložnosti se bodo spomnili tudi starih, boljhnih žen, ki ne bodo mogle priti na slovesnosti in pogostovite.

Skromna darila in iskrene čestitke obiskovalcev jim bodo prav gotovo prinesi nekaj radostnih trenutkov v njihovo osamljenost. Grobovi padlih bork naj bi za ta praznik na ostali pozabljene, poziva Socialistična zveza vse organizatorje svečanosti za 8. marec.

LETOS NOV REZERVOAR NA SENTVIDU. Stanovanjsko in komunalno podjetje namerava do konca leta položiti cevovod za pitno vodo od Brežic do Sentvida. Tam bo stal rezervoar za 250 kubikov vode. V tem času računa na dokončno naplavljavo vode v Krško vas in v Skočice.

PRI POPISU OSTARELIH OBČANOV je kar 26 ljudi izreklo željo, da bi jih poslali v dom počinka. Vsem tem socialno varstvena

Da, posluh je potreben za dve strani!

Do konca leta najmanjši prejemki vsaj 900 dinarjev — Tudi za strokovnjake mora postati nagrajevanje dovolj spodbudno! Občinska konferenca ZK bo 15. marca spregovorila o kvalifikacijskem sestavu zaposlenih v občini, o štipendiranju in nagrajevanju

- Tovarš sekretar, predlagam, da se v tem pogovoru povrneva za leto dni nazaj, da pobrskava po statih, pa vendar ne zastarelih sklepov ter pogledava, kako so jih komunisti uresničevali. Zanimu me predvsem poglavje, ki govori o odpravljanju pretiranih socialnih razlik, poglavje o spopadu komunistov z revlčino in neupravičenim bogatjenjem.

- Naj vas dopolnil: V sklepih decembarske konference 1969 je bilo med drugim zapisano, da se morajo člani ZK zavzeti za dolgoročne rešitve, pa tudi za takojšnje ukrepanje v najbolj perečih primerih. Komunisti so bili torej dolžni vplivati na zvečanje najmanjših osebnih dohodkov ob neznanjani produktivnosti. Na podlagi tega smo na seji komiteja sestavili akcijski načrt. Do 30. junija

lani so bile organizacije ZK v delovnih kolektivih dolžne preučiti delitev osebnih dohodkov, zabeležiti nešorazmerja med skupinami zaposlenih in med posamezniki. To je bilo izhodišče za izboljševanje stališč, za katere so se morali komunisti boriti v sindikatih in samoupravnih organizacijah.

Tedaj smo namreč ugotovljali prevelike razlike med administrativnimi in upravnimi uslužbenci na eni strani ter kvalifikiranimi delavci na drugi strani, in to v škodo slednjih. Občinski komite je zahteval pregled vseh osebnih dohodkov pod 800 dinarjev, obenem pa tudi vzroke za tako nizke prejemke. Komunistom v delovnih organizacijah je naročil, naj poštejo možnosti, da se že do konca leta 1970 povečajo najmanjši prejemki vsaj na 900 dinarjev.

- Kako so organizacije urednicevale vaša priporočila?

Ponekod z večjim, drugod z manjšim uspehom. Z odzivom članstva in z njegovim vplivom na odločitev v delovnih svetih ter v sindikalnih organizacijah smo zadovoljni. Svojo trditev lahko podprem s števkami. Septembra 1969 je bilo v brežiški občini 947 delavcev, ki so prejeli manj kot 800 dinarjev mesечно. Po podatkih za september 1970 jih je bilo še okoli 388, marca letos pa pričakujemo, da jih bo že precej manj kot sto.

- Kako pa so komunisti vplivali na nagrajevanje strokovnjakov?

- V naših priporočilih smo upoštevali dvoje: zvečanje najmanjših prejemkov ter spodbudno nagrajevanje strokovnjakov. Člani ZK v delovnih organizacijah so poskušali združiti posluh za oboje, ponekod zelo uspešno.

- Ce vas prav razumem, akcija Zveze komunistov s tem še ni zaključena, kajne?

- Nikakor. Prizadevanja se nadaljujejo. Letos želimo vplivati na samoupravne organe, da bodo delavcem zvečali osebne prejemke vsaj na

900 dinarjev ob neznanjani delovnem učinku.

- Kako vpliva takšna politika na nagrajevanja na izboljšanje strokovne zasedbe delovnih mest v občini?

- Naš namen je bil, kot sem že povedal, s spodbudnim nagrajevanjem zadružiti v občini vse doseganje strokovnjake in privabljaljati nove. Delno nam je uspelo, vendar še nismo zadovoljni. Napravili bomo točen pregled zaposlenih po kvalifikacijah in tej analizi bomo prilagodili politiko Zveze komunistov. O

kadrovskih vprašanjih bomo obširnejše spregovorili na seji občinske konference 15. marca. Začrtali bomo še ostrešjo politiko ZK.

- Večkrat je slišati opazke, da imajo razni funkcionarji neupravljeno visoke dohodke. Kako je s tem v naši občini?

- Tako vam lahko pojasnim in s tem odgovorim vsem tistim, ki širijo neravnostne vesti o bajnih zneskih, ki naj bi jih prejeli voljeni predstavniki. Predsednik občinske skupščine je vse leto 1970 dobljal po 3.050 dinarjev osebnega dohodka, vsi voljeni funkcionarji v občinski skupščini in družbenih organizacijah pa so prejeli manj.

Zapisala J. TEPPAY

S PUSTNEGA ZBORA COPA-TARJEV: stari predsednik pripenja znak copatarjev novemu predsedniku (Foto: Bašković)

DVE LETI PRIZADEVNega DELA DPM

Uspeh je dinar in dinar spodbuda

Tudi za novo obdobje obsežen delovni načrt: skrbeti za varstvo otrok, za letovanja, zimovanja, šolske kuhinje, male šole itd. Pionirski odredi gojijo delo v krožkih, sodelujejo z gasilci in taborniki, se vključujejo v organizacijo Rdečega križa in športnega društva

Konec marca bo končano šesto tekmovanje med društvi prijateljev mladine. Za društva pomeni to denarno spodbudo, kajti vsaka pridobljena točka poveča znesek, ki ga dobivajo od občinske Zveze prijateljev mladine. Lani je zveza razdelila za tekmovanje 6600 din. predlanskim pa 5700 din.

Društva so denar zelo smotorno uporabila kot prispevki za letovanje otrok v Savudriji. Morda je bilo pri oceni kdaj kateri izmed njih prikrjano, vendar ne namenoma in spodbuda za pozivitev dela klub temu odtehta pomanjkljivosti. Tekmovani načrt Zveza preminja in doleta nekaj drugačna meritila za popolne in podružnične šole. Pionirski odredi na popularnih šolah imajo vsekakor večje možnosti kakor odred podružnic.

Zvezda prijateljev mladine ima v okviru počitniške skupnosti v Savudriji rezerviranih del ležišč za letovanje otrok. Vsako leto dobiva več prijav. Lani je iz brežiške občine

preizvajalo desetdnevni oddih ob morju 298 otrok, leto dni prej pa le 191. Revni in bolejni otroci letujejo bodisi za polovično ceno ali pa zaston.

Člani društva prijateljev mladine po vsej občini so se zelo potrudili,

da imajo učenci na vseh šolah mallico, da je ta kar najbolj pestra in izdatna, klub denarnim težavam. Pohvalo zaslužijo zlasti tista društva, ki so omogočila malico revnim otrokom.

Zvezda prijateljev mladine ima v

okviru počitniške skupnosti v Savudriji rezerviranih del ležišč za letovanje otrok. Vsako leto dobiva več

prijav. Lani je iz brežiške občine

preizvajalo desetdnevni oddih ob

morju 298 otrok, leto dni prej pa le

191. Revni in bolejni otroci letujejo

bodisi za polovično ceno ali pa za

ston.

Člani društva prijateljev mladine

po vsej občini so se zelo potrudili,

da imajo učenci na vseh šolah mallico,

da je ta kar najbolj pestra in izdatna,

klub denarnim težavam. Pohvalo zaslužijo zlasti tista društva,

ki so omogočila malico revnim otrokom.

Zvezda prijateljev mladine ima v

okviru počitniške skupnosti v Savudriji rezerviranih del ležišč za letovanje otrok. Vsako leto dobiva več

prijav. Lani je iz brežiške občine

preizvajalo desetdnevni oddih ob

morju 298 otrok, leto dni prej pa le

191. Revni in bolejni otroci letujejo

bodisi za polovično ceno ali pa za

ston.

Člani društva prijateljev mladine

po vsej občini so se zelo potrudili,

da imajo učenci na vseh šolah mallico,

da je ta kar najbolj pestra in izdatna,

klub denarnim težavam. Pohvalo zaslužijo zlasti tista društva,

ki so omogočila malico revnim otrokom.

Zvezda prijateljev mladine ima v

okviru počitniške skupnosti v Savudriji rezerviranih del ležišč za letovanje otrok. Vsako leto dobiva več

prijav. Lani je iz brežiške občine

preizvajalo desetdnevni oddih ob

morju 298 otrok, leto dni prej pa le

191. Revni in bolejni otroci letujejo

bodisi za polovično ceno ali pa za

ston.

Člani društva prijateljev mladine

po vsej občini so se zelo potrudili,

da imajo učenci na vseh šolah mallico,

da je ta kar najbolj pestra in izdatna,

klub denarnim težavam. Pohvalo zaslužijo zlasti tista društva,

ki so omogočila malico revnim otrokom.

Zvezda prijateljev mladine ima v

okviru počitniške skupnosti v Savudriji rezerviranih del ležišč za letovanje otrok. Vsako leto dobiva več

prijav. Lani je iz brežiške občine

preizvajalo desetdnevni oddih ob

Izplača se že za eno samo življenje

V Krškem si prizadevajo, da bi do jeseni, ko bo odprta nova šola, dobili tudi pokrit zimski bazen — V Krškem je 82 odstotkov učencev neplavalcev — Naložba v bazen je več kot upravičena!

Augusta bodo na Vidmu v krški občini dobili lepo in sodobno urejeno šolo, ki bo poleg grmske v Novem mestu ena najzgodnejših na Dolenjskem. Poleg 32 učilnic bo šola imela tudi dve telovadnici in celo pokrit zimski plavalni bazen. Do zaključka gradnje bosta torej dva prepotrebna športna objekta nared. Nekoliko teže pa bo z bazenom, ki je zgrajen že do tretje faze, zmanjšalo pa je denarja, da bi ga do jeseni kot ostalo izročili v uporabo.

Cepav je Krško središče plavalnega športa na Dolenjskem, je več kot zaskrbijoč podatek, da je samo na dveh šolah v mestu kar 82 odst. neplavalcev. Zato je naložba v bazen samo potrebnata, temveč celo nujna!

Teže, da bi Krščani dobili zimski bazen, so stare že vrsto let. Zanj se

najbolj ogrevajo plavalci, ki brez redne zimske vadbe ne morejo slediti hitremu razvoju jugoslovanskega plavalnega športa. Sport je eno, potreba, da se mladi usposobijo za življenje, pa je drugo. No, če že s tem, ka naučijo plavati otroke, rešijo eno samo človeško življenje, je naložba v bazen že upravičena.

Prosvena delavca Slavko Smrdel in Niko Žibret, ki se najbolj prizadevata, da bi tudi ta objekt čimprej zrasel, se zavedata, kakšne napore je vložil gradbeni odbor na čelu s Stojanom Nunčičem in kakšen je prispevek krške občinske skupščine ter delovnih organizacij. Vendar želite, da kljub veliki obremenitvi skušajo s skupnimi močmi najti še tistih nekaj deset tisoč dinarjev in mladini podarijo lep šolski objekt, ki se ga bodo prav vsi razveselili.

No, če v mestih, kjer nimajo tako bogate plavalne tradicije, kot na primer v Tržiču, Polhogrom Gradišču, Novem mestu in drugje, gledajo precej naprej, so torej želje teh dveh prosvetnih delavcev in krške mladine toliko bolj vredne podpore.

Predsednik občinske zveze za telesno kulturo Krško Vid Budna je v zvezi z dokončno izgradnjo bazena na Vidmu povedal tole:

„Naložba v pokrit bazen ni politična investicija, nimam pred očmi samo rezultatov plavalcev, ampak vse tiste otroke, ki ne znajo plavati. Zato se bo denar, naložen v ta objekt, bogato obrestoval!“

ODLIČEN OBISK PREDAVANJ

Predavanja za nerazporejeno prebivalstvo v krški občini so bila do zdaj izredno obiskana, saj je udeležba blizu 90 odstotkov. Prav temo, ki obravnava radiofona in komična sredstva ter zaščito pred vojno, so že končali, v teknu pa sta preostali dve. Pri delavski univerzi so nam povedali, da predavanja spremljajo tudi poučni filmi, zato im obiskovalci s toliko večjim zanimanjem sledijo.

Ali je Krčanom končno le uspelo ukrutiti jezero na Resi? Na slike: jezero je polno, turistični delavci upajo, da bo polno tudi ostalo (Foto: S. Dokl.)

KONČNO POPLAČAN TRUD TURISTIČNIH DELAVCEV?

Luknjica pri luknjici, pa vendar...

Na Resi so končno vendarle zamašili požiralnike z betonskimi injekcijami — Dano je čvrsto jamstvo, da bo voda v jezeru ostala

Ni pustna šala, jezero na Resi končno le drži vodo! Prizadevanja turističnih delavcev, da bi Krško dobilo lepo rekreacijsko središče na Resi, bodo vendarle končno kronana z uspehom. Geološki zavod iz Ljubljane je zadnje dni lanskega leta poskušal še na poseben način zamašiti požiralnike, skozi katere je menda odtekalo že toliko optimizma prizadevnih turističnih delavcev.

Res, da se vedno drži pregovor „Ne hvali dneva pred večerom“, vendar je resnica na dlani, da jezero že dva meseca drži vodo, in vse kaže, da so posebne betonske injekcije (betonsko mleko), ki so ga nabili v 16 vrtin, pomagale. Požrešni požiralniki so končno siti, prizadevanja in ves trud bo torej poplačan?

Razumljivo, da ta novi poseg tudi nekaj stane. Za 16 ton betona in delo je bilo treba odšteeti spet 50.000 din. Menda pa je tokrat dano dovolj trdno jamstvo, da jezero ne bo več puščalo. Če pa bo še, bo pa takrat trpel stroške izvajalec del sam — to je Geološki zavod iz Ljubljane.

Veliko ostrega pisanja, očitkov, namigovanj, grdih besed in

S. DOKL

ZAZNAVEN PREMIK TUDI V KMETIJSTVU

Mladi želijo ostati na vasi!

Vedno več mladih ljudi želi ostati na vasi, seveda, če se jim bo omogočila nabava kmetijske mechanizacije in če bodo imeli dovolj obdelovalne zemlje

Včasih je na letnih konferencah krajevih organizacij SZDL v krški občini bila v glavnem razprava posvečena vprašanju kmetijstva, danes pa je moč opaziti, da je doslej velik napredok, saj so poleg teh vprašanj v obravnavi tudi druga. Ko obravnavajo kmetijska vprašanja, je največ razprav o razvoju vinogradništva, živinoreje in sadjarstva v občini.

Tako so na konferenci v Podbočju želeli več predavanj o vinogradništvu, na Drnovem pa se mladi kmetovalci zavzemajo za druževanje zemlje, ker je le na ta način možno uporabiti kmetijsko mehanizacijo, brez katere pa ni napredka. Močno so tudi težnje po sprostitti kmetijskega maksimuma, saj se na tak majhnih koščkih zemlje res ne spaša uporabljati mehanizacije.

Prizadevanja krškega Agrokombinata na področju vinogradništva so že rodila precejšnje uspehe, saj je v kooperacijskem sodelovanju obdelanih že blizu 160 ha vinogradov, možnosti pa so za približno 1000 ha. Pridelovali naj bi dolenski cviček, za katerega je veliko zanimanje. Agrokombinat kooperantom nudi kreditne, strojne storitve in materialne pomoči.

Miseln premik v kmetijstvu krške občine je torej zaznaven. Veliko mladih kmetovalcev želi ostati doma, seveda če bodo imeli dovolj obdelovalne zemlje in ustrezno mehanizacijo. Brez teh dveh osnovnih pogojev res nimajo več kaj iskati doma. Ker pa se na vasi vedno bolj zmanjšuje odstotek kmečkega prebivalstva, je jasno, da bodo morali imeti dosti večje možnosti kot do sedaj. No, in ce bo tista pečica kmetovalcev, ki bo ostala doma delala na roki, potem si res ne moremo predstavljati, da bo ta neznatni odstotek kmečkega prebivalstva preživel doli večji nekmetiški življenj.

Kratkorodno gledanje lahko v takem primeru veliko škodi. Zato je čas, da storimo vse in mlaude ljudi za vsako ceno zadržimo na kmetijah. Ce kdo misli, da bodo

ostareli in izčrpani kmečki očanci nosilci sodobne kmetijske proizvodnje, se zelo moti.

KRŠKE NOVICE

KOMITE OBČINSKE KONFERENCE zveze komunistov je na zadnji seji ocenil pravkar končano Družbeno-politično šolo, ki jo je obiskovalo 33 slušateljev, mladih proizvajalcev, za zelo uspelo. Prav zaradi tega in pripravljenosti vseh predavateljev, da svoja predavanja ponove, bo Komite organiziral še en oddelok šole, ki se bo začela sredi marca. Tudi tokrat bodo slušatelji mladi proizvajalci, žolnilno pa jim bodo plačala njihova podjetja.

V TEKMOVANJU za pionirski znak „1000 radosti“ so se v krški občini vključili najprej le štirje pionirske odredje. Pionirska komisija pri Občinski zvezi društva prijeteljev mladine je zato na posvetu z mentorji pionirske odredov še enkrat predela tekmovalni program in pridobil za sodelovanje v tekmovanju, ki poteka v okviru „Jugoslovenskih pionirskih iger“, še devet pionirskih odredov.

DA BI TRAJNO ZAGOTOVILI SKUPNOSTI ne najdemo med članji njenih skupščin predstavnika sklad za obnovno kostanjeviško gradnjo. Sklad dela že deset let in opravlja pomembno kulturno-pomorstvo, zato bi ga moral upoštevati pri oblikovanju kulturne politike v krški občini. Na to politiko pa bo sklad lahko vplival le, če bo imel v skupščini kulturne skupnosti svojega enakopravnega zastopnika. ŠEBEK

Za znak »Tisoč radosti« in še...

Na zadnjem sestanku mentorjev pionirskih odredov iz krške občine so posvetili največ razprave tavo organizaciji letosne Kurirčeve pošte, oziroma obravnavi programa za osvojitev znaka. „Pionirski odred tišoč radosti“.

V okviru privlačnega programa tekmovanja „Tisoč radosti“ so tega razdelili v tri dele. V prvem so tradicionalne prireditve (novoljetje jelka, dan mladosti itd.), v drugem so razne tekmovanja (športna, nastopi pevskih zborov in drugo); v tej skupini je obvezna izvedba tekmovanja lutkovnega krožka. V zadnjem delu tekmovanja je še razpis „Pionirške lista“, kjer se tekmuje za natečaj „Veselo šole“ in „Smješte se z nami“. Ta pogoj je tudi obvezen.

Ob koncu tekmovanja bodo posamezni pionirski odred predali dokumentacijo občinski organizaciji ZPM, ta pa potem najboljše gradivo posredovala sorodni republiki komisiji, ki bo dokončno ocenila delo in ga tudi primerno nagradila.

**Ivan Glogovšek
odlikovan**

Ivan Glogovšek, direktor SDK podružnica Krško, je te dni prejel red dela s srebrnim vencem za svoje plodno delo na področju bančništva in organizacije inšpekcijskih služb, ki so ravno pod njegovim vodstvom dosegli velik uspeh. Tovarš Glogovšek je tudi aktiven družbeno-politični delavec.

OBVESTILO REŠEVALCEM KRIŽanke

Uredniški zbor Pustnih novic sporoča, da so v nagradni križanki tri napake, in sicer:

1. pod sliko v gornjem levem vogalu v drugi napravni vrsti je treba vpisati odgovor za obdobje, vek;

2. pri rešitvi pod sliko v 9. in 10. vodoravnih vrst je treba vpisati v rešitvi med 17. in 18. vodoravnem vrstu izpuščeno črkovo „A“;

3. v predzidanji vodoravni vrsti je napačno napisano „DOBRO“, pravilno pa je „DOBRO“.

Reševalce prosimo, da gornje upoštevajo in nam napake oprostijo.

Cene v Krškem

Ta ponedeljek so v trgovini z zelenjavijo v Krškem veljajo naslednje maloprodajne cene:

(cena v din za kg)
cvetica
čebula
česen
fižol
do 6,50
krompir
korenje
por
peteršill
kišla repa
solata (endivija)
zelje
kišla zelje
hruske
jabolka
limone
orehi (jedra)
polmarante
suhe slive
banane
jabca (za kos)
pesa
olovoti
2,50
10,00
0,80
7,00
3,60
7,70
3,80
5,60
2,80
3,80
4,00
3,50
5,70
26,40
5,50
5,00
6,50
0,60
2,50
3,60

PRELOMICA V DELU LESKOVSKEGA

»PARTIZANA«

Ena miza za 30 igralcev

V leskovškem Partizanu so izvolili novo vodstvo, ki bo omogočilo boljše pogoje za delo temu pri zadevnemu vaškemu športnemu kolektivu

6. februar bo z velikimi črkami zapisan v zgodovini športnega društva Partizan v Leskovcu, na dan se jim je uresničila velika želja. Izvolili so vodstvo, ki je sposobno zagotoviti leskovškim športnikom boljše pogoje za vadbo in za hitrejši razvoj društva.

Za predsednika so izvolili Branka Voglarja, podpredsednika sta Jože Arh in Nande Mlakar, tajnik je Lojze Hruščar, blagajnik pa Lojze Šibar. Člani upravnega odbora so se Edi Komocar, Oskar Kovač in Tomaz Žnidaršič.

Ob tej priložnosti so tudi pregledali dejavnost v preteklem letu. Cepav so bila sredstva, ki so jih dobili od ObZTK, pičla, so bili vseeno zelo delavni. Rokometaši so osojili trenje mesto v zasavski rokometni ligi. Izvedli so tudi rokometni turnir v počastitev dneva republike. Precej uspeha je doživelja mlada rokometna ekipa. Sodlovali so tudi na pohodu „Ob žici okupirane Ljubljane“ in jekipa, ki so jih sestavili L. Šibar, Vakselj in R. Šibar, zasedila na 25 km dolgi proti odlično 17. mestu. Tudi igralci namiznega tenisa redno trenirajo, čeprav imajo eno samo mizo za 30 igralcev. Pridelili so več prijateljskih dvobojev in organizirali turnir za pravaka Leskovca in osnovne šole Leskovec.

To je le nekaj uspehov, ki so jih dosegli na športnem področju. Razen tega so člani društva veliko pomagali pri obnavljanju kulturnega

POJASNILO

Uredništvo „Pustnih novic“ iz Krškega je objavilo 23. 2. 1971 na 17. strani reklamni oglas, ki ga kolektiv Dolenskega lista ni naročil. Podpis k sliki v tem oglasu ima za ObS Krško žaljivo vsebino ter nima nobene zveze s stvarnostjo.

Kolektiv Dolenskega lista je pisorno naročil Turističnemu društvu Krško 28. I. 1971 samo objavo kliseja (karikatura zdravnika, ki predpisuje enkrat na teden Dolenski list). Vse drugo, kar je v tem oglasu tiskalne, je bilo samovoljno dano in nima nobene zveze z dejanskim naročilom kliseja, kakšnega smo Turističnemu društvu sami poslali v objavo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

kaj besed je povedal tudi o krških „Pustnih novicah“, ki jih urejuje.

Kakšna je bila lanska dejavnost?

„Ce imam pred očmi celotno dejavnost, dobim občutek,

Zakaj dražje stanovanje?

Po novem za 25 odst. večje stanarine in drug način delnih nadomestil — Še nejasno glede upokojencev in še nekaterih — Kaj pa zakonitost?

Stanarine so se v sevnški občini povečale za 25 odstotkov, uvedeno je novo merilo za delno nadomestitev tistim ljudem, ki imajo majhne dohodke. To sta dve poglaviti novosti, ki jih prinaša te dni sprejeti občinski odlok, ki ga bodo uporabili tudi za januar in februar.

Je ta podražitev, ki je za stanovanjsko gospodarstvo sicer nujna, v skladu z zveznim odlokom o zamrznitvi cen, ki med drugim pravi, da morajo stanarine ostati tolikšne, kot so bile 29. oktobra lani? S tem odlokom ni v skladu, vendar in Sevnici vseeno mislijo, da odločitev ni nezakonita. Bolj kot zvezni

odlok je namreč „močan“ veljaven zvezni zakon o usmerjanju in izločanju sredstev za stanovanjsko graditev, ki daje večje pristojnosti občini in pooblašča občinske skupščine, da še pred sprejetjem republiških zakonov predpišo obvezno izločanje denarja za delno nadomestitev stanarine in način razpolaganja s tem denarjem. To je sevnška občinska skupščina na redil 12. februarja.

Skupščina je določila, da je potrebno obvezno izločiti 3 odst. denarja za delno nadomestitev stanarine. Pravico do delne nadomestitve stanarine bodo imeli tisti uporabniki družbenih stanovanj, ki so imeli v preteklem letu manj od 500 dinarjev dohodka na družinskega člena. Tako določilo je v skladu s predvidenim novim načinom subvencioniranja, po katerem je treba pri plačevanju stanarin pomagati le tistim, ki tako pomoč potrebujejo.

S sprejetjem občinskega odloka pa bo nastala še ena nova težava. Odlok ne more prisiliti delovnih organizacij, ki so zunaj meja občine, vendar so tudi tam zaposleni sevnški občani. Prav tako zavod za socialno zavarovanje ni dolžan na ta način, kot so ga z odlokom uredili v sevnški občini, pomagati pri subvencioniranju stanarin pri upokojencih. To bo prikeljalo do tega, da bodo nekateri ljudje morali plačevati celotno stanarino, čeprav imajo tako majhne dohodke, da bi bili upravičeni do družbenega pomoči, do subvencije. Da bi to preprečili, bo potrebno najti rešitev.

M. L.

Z OBČNEGA ZBORA IGD KRMELJ

Vzorna skrb za kadre

Povečali so strokovno usposobljenost gasilcev
IGD Krmelj bo še nadalje vodil Vlado Senčar

Poročilo na nedavnom občnem zboru gasilskega društva v Krmelju je pokazalo, da so gasilci uresničili svoj načrt. Društvo je dobilo nove prostore, gasilski kombi in moderno briaglino, posvetilo pa se je tudi vzgoji gasilcev, predvsem mlajših.

Vaje desetin so bile vzorno obiskane, zato se je povečala strokovna usposobljenost. Zanimivo je, da so vaje posebno zvesto obiskovali mladinci, pojavili pa zasluži tudi pionirska desetina, ki bo dostenjena naslednjemu sedanju generacije. Krmeljsko gasilsko društvo se je udeleževalo

• • • • •
Kdo bo obveščal o važnih odlokih?

Na sestanku predsednikov in tajnikov krajevnih organizacij SZDL, ki je bil nedavno v Sevnici, smo govorili tudi o tem, zakaj je ukinjeno objavljivanje skupščinskih odlokov v Skupščinskem Dolenjskem listu. Na seji so pojasnili, da je bilo to narejeno zaradi razlike v ceni med objavami v Skupščinskem Dolenjskem listu in Uradnem listu SRS. Menim, da bi bilo treba vsaj najvažnejše odloke, ki zadevajo vse občane, objavljati v domaćem glasilu, na katerega je naročena takoj rekoč že vsaka kmečka hiša tudi v najbolj oddaljenih zaselkih. Odloke sicer objavlja radio Sevnica, vendar to postaje povsod ne slišijo, razen tega se radijsko sporočilo porazgubi in presliši. Mislim, da stroški objave v domaćem listu le niso preveliko breme za občinsko skupščino, posebno če upoštevamo, da je vsestranska informiranost občanov nujno potrebna.

LEP DOHODEK OD CESTITK. Prebivalci sevnške občine radi čestitajo svojem in prijetjem prek sevnške lokalne radijske postaje. V prvem letu obstoja je imela postaja že 25.000 novih dinarjev dohodka od čestitk, pričakujemo pa lahko, da se bo vsota še povečovala. Dohodek od čestitk je pomemben vir denarja, ki ga postaja potrebuje za svoje delovanje. Lani je občinski proračun pomagal le s 15.000 dinarji občinske pomoči, letos pa prosijo, naj bi ta pomoč znašala 25.000 dinarjev.

PREDAVANJE V KINOKLUBU. V soboto je kinoklub, ki je klub kratkemu življenju pokazal že dokajno aktivnost, vabil na predavanje tov. Megliča iz RTV Ljubljana.

BUKAREŠTA — V ponedeljek je končal kongres zveze komunistične mladine Romunije, deveti po vrsti. Kot poglavine načoge mladine navajajo širše sodelovanje v organah kolektivnega upravljanja ter bo proti buržoazni ideologiji.

B. DEBELAK

KAKO PO DEVALVACIJI? To je bilo najvažnejše vprašanje na posvetovanju gospodarsko-političnega aktivista prejšnji teden v Sevnici. Za konfekcijo „Jutranjko“ (na sliki je del njeneza starega obrata) je bilo rečeno, da investicijski program podjetja zaenkrat ni v nevarnosti. Tovarna, ki je že sedaj največja v svoji stroki v Jugoslaviji, namerava toliko povečati svoje zmogljivosti, da bo namesto 600 zaposlovala 1.000 ljudi (Foto: Legan)

SEVNIŠKI GOSPODARSKI AKTIV O STABILIZACIJSKIH UKREPIH

Zaenkrat ne bo usodnih pretresov

Sevnški gospodarstveniki opozarjajo, da je treba narediti vse, da bodo ukrepi dosegli pravi namen — Kako je v posameznih podjetjih?

Kakšno je politično razpoloženje v delovnih organizacijah, kako gospodarstveniki ocenjujejo posledice gospodarskih ukrepov, zlasti razvrednotenja dinarja, to je bil namen sestanka sevnškega gospodarsko-političnega aktivista, ki se je na pobudo občinske konference SZDL postal 17. februarja. V razpravi so sodelovali: Janko Rebernik, Franci Avsec, inž. Albin Ješelnik, Karel Vehovar, Rudi Čimeršek, Viktor Auer, Jože Knez, Jelko Štojs, Drago Lušina in Rado Umek, kot gost pa tudi Miro Gošnik, član republiške konference SZDL.

Poskušajmo strniti najvažnejše ugovoritve. Sevnškemu gospodarstvu devalvacija denarja ne bo prinesla usodnega pre-

tresa, tega ne bi mogli trditi tako rekoč za nobeno podjetje. Kljub temu pa bo ukrep pustil v več delovnih organizacijah slabe posledice.

V konfekciji Jutranjka so izračunali, da jih bo ukrep stal približno dva milijona novih dinarjev skladov, če se stejejo dobre in slabe strani devalvacije. Za toliko bo treba „stisniti pasove“ ali poiskati notranje rezerve, ki pa, kot je zagotovil direktor, niso več velike. Pomembno je, da uresničitev investicijskega programa, po katerem bo v podjetju namesto 600 zaposlenih 1.000 ljudi, zaenkrat še ni v nevarnosti.

Predstavnikov „Lisce“ na posvetovanju sicer ni bilo, vendar lahko tudi za to podjetje rečemo, da ga delno razvrednotenje dinarja ne bo živiljenjsko prizadel. Ker se bo zaradi dražjega uvoza zmanjšala do nosnost poslovanja, bo potrebljeno najbrž investicijski program delno popraviti — kar zadeva čas uresničitve.

V kmetijskem kombinatu še morejo narediti natančnejših izračunov, računajo pa, da so delno pridobil. Ob tem opozarjajo na podražitev uvoženih

kmetijskih strojev, kar bo delno prav gotovo zaustavilo nakupovanje. V Jugotaninu računajo, da bodo v sporazumu dosegli višje prodajne cene, ker se je les toliko podražil, da jim grozi izguba. V Kopitarni pravijo, da so „udarcev vajen“ in da jih tudi devalvacija ne bo hujše prizadela, čeprav se je podražil les, grozijo pa še druge podražitve.

Podobno ocenjujejo še v nekaterih podjetjih. Ljudje se strinjajo z ukrepi, katerih namen je ustaliti gospodarstvo, bojijo pa se, če bodo dosegli svoj namen. Uresničitev stabilizacijskega programa je odvisna od zelo zahtevnih nalog. Zadržati rast cen, poštiti odgovornost na vseh ravneh, uesti več reda in dosledno spoštovati predpise in dogovore, preprečiti spekulacije, to so nujnosti, ki edino lahko preprečijo, da vse lepe besede in prizadevanja ne bodo ostala — jalova.

M. LEGAN

OREHOVO: GRAJA CESTE IN PLINOV

Na Orechovem pri Sevnici so na sestanku krajevne organizacije SZDL, 13. februarja ostro grajali novomeško Cestino podjetje, ker tako slabovo vzdružuje cesto proti Loki. Negovali so tudi nad spuščanjem stupevih plinov nekaterih tovarn in termocentral v Trbovljah, katerih poguben učinek se čuti daleč vzdolz Save. Kritizirali so neredno dostavo pošte, kar je sevnška postna medtem že sklenila izboljšati. Na sestanku so razen tega želeli, da bi kmetijski kombinat privedil v kraj kako kmetijsko predavanje.

UPANJE V NOVI ZAKON

Če palica udari povprek

Kopitarni zdaj predpisi preprečujejo, da bi izboljšala zaslukže in nadoknadila zamujeno

Kako krivična je lahko palica, ki udarja povprek po vseh hbitih, je znova potrdil zvezni predpis o omejitvi rasti osebnih dohodkov, ki je po svoje prizadevi zaposlene v sevnški Kopitarni. To podjetje namreč ni smelo iz prigospodarjenega denarja nameniti milijon starih dinarjev, da bi lahko izplačalo zapoldenim toliko, kot se zasluzili po pravilniku. Služba SDK tega ni dopustila, ker podjetje ne izpoljuje zahteve, po katerih je mogoče prejemke povečati za več kot 11 odst.

Tako je treba povedati, da s tem ne želimo kritizirati službe SDK, ki mora biti dosledna in ki mora spoštovati predpise in zakone. Prikazati želimo togo, ki je prizadel ljudi, ki so že dosegli imeli majhne zaslukže. Sevnška Kopitarna je lani ustvarila dva nova milijona dinarjev skladov in želi zato popra-

viti zaslukže, ki so v minulih letih hudo zaostali za zaslukži družod.

Delavci Kopitarne so gradili nove proizvodne prostore in so se zato zavestno odrekali večjim osebnim dohodkom, zdaj, ko bi radi vsaj delno nadomestili zaslukže, to preprečuje predpis. Njegova določila pravijo, da imajo lahko zdaj v poprečju le 1.113 dinarjev osebnih dohodkov, to pa je že velik zaostanek, ki prav gotovo ugodno ne vpliva na razpoloženje v kolektivu.

V Kopitarni so zato prepričani, da je predpis zadel mimo, saj je bolj prizadel njihov kolektiv, ki je že dosegel imel dokaj majhne zaslukže, kot pa tiste, ki so si v preteklosti zagotovili višje osebne prejemke. Od novega republiškega zakona o usmeritveni delitvi zato pričakujemo, da bo to krivico odpravil. M. L.

»Dolenjski list« v vsako družino

BUKAREŠTA — V pondeljek je končal kongres zveze komunistične mladine Romunije, deveti po vrsti. Kot poglavine načoge mladine navajajo širše sodelovanje v organah kolektivnega upravljanja ter bo proti buržoazni ideologiji.

V Krmelju za 8. marec

Na zadnji seji DPM v Krmelju so razpravljali o pripravah za prvično izdajo dneva žena. Skenili so, da bo 6. marca ob 18. uri svečana akademija, na kateri bo prvič nastopil moški pevski zbor „Svobode“ iz Krmelja. Predstavniki krajne organizacije SZDL bodo obiskali nad 80 let stare žene in jih obdarili. B. D.

Otroško varstvo spet pastorek?

V petek je bila v Sevnici 5. redna seja skupščine temeljne izobraževalne skupnosti, na kateri so potrdili zaključni račun za lansko leto ter obravnavali poročilo o finančnem razvoju in izobraževanju v letu 1971. Ko je skupščina zasedala, je bilo še nejasno, kako bo s financiranjem takoj imenovanega „B“ programa osnovnih šol. Republiška skupnost otroškega varstva je, kot je znano, ostro zavrnila predlog republiške izobraževalne skupnosti, ki je vztrajala, da „B“ programa dopolnjivim občinam ne bi financirala. Na seji sevnške TIS so poudarjali, da je tako stališče nespremljivo, posebno, če je treba odpeljati investicije, kot je primer v Sevnici.

FRANC ZALETEL SE JE SPET „ZALETEL“

Stari znanec milice „lesni manipulant“ Franc Zaletel iz Kranja, je izkoristil naivnost ljudi v Dobrovli, Velenjem Kamnu vse tja do Kozjega. Premeteneč se je izdal za lesnega manipulanta in se zadrževal po hišah. Spotoma je zlorabil zaupanje in odsotnost ljudi ter na lahek način prišel do vrednega plena: ukral je uro, hranilno knjizo in denar. Verjetno bi pri tem še uspel, da mu miliciniki iz Kozjega niso prekritali računov.

Zanimivo je, da se je Zaletel tokrat izdal za Toneta Drašiča, da bi s tem zakril svojo kosmatno dušo.

Pričenja se sezona spomladanskih del. Iz svojih gnezd ležejo tudi potujoči motorizirani Ciganji, ki so prvi strokovnjaki za tatvine. Zato organi milice opozarjajo ljudi, naj nikar ne nadsejajo ljudem, ki jih ne poznajo.

Inž. MARTIN NOVAK

Trebnje pri Cvibljah?

Ker turističnega društva Trebnje že dalj časa ni več, so ga zdaj ustanovili v Cvibljah

Kad然 bomo odslej govorili o turizmu in turističnem društvu, bo, kot vse kaže, treba reči Trebnje pri Cvibljah in ne Cviblje pri Trebnjem, in to navzicle temu, da so Cviblje le majhen zaselek mnogo večjega Trebnjega. V tem zaselku so namreč prejšnji teden ustanovili turistično društvo Cviblje, katerega člani so lahko tudi Trebanjci, če to želijo.

Cene v Sevnici in Trebnjem

Predtekli teden so veljale v trgovinam podjetju Sevnici in Mercator, v Trgovini v Trebnjem naslednje maloprodajne cene:

	Sevnica	Trebnje
(cena v din za kg)		
cvetasta	5,00	475
cvitača	5,00	4,75
čebula	2,80	3,10
česen	9,00	8,40
fizol	6,50	8,40
krompir	1,10	0,75
koprime	2,40	7,00
motovilec	-	8,80
ohrov	2,80	2,75
pesa	7,00	6,20
peč - kisla	2,40	3,40
solata - domać	-	11,40
solata - mehka	4,50	5,60
solata - endivija	4,50	-
spinat	2,80	6,00
zelen - kisla	3,00	3,20
zelen - suhe	7,40	-
zelen - suhe	4,20	5,50
zelen - suhe	3,50	3,80
zelen - suhe	5,00	5,40
zelen - suhe	30,00	35,60
(I. vrsta)		
ponaranc	5,00	5,20
svine - suhe	5,30	5,20
svine - suhe	6,00	6,30
svine - kos	0,80	0,80
svetana	13,00	12,40
zobek (skuta)	6,25	8,80

4. MARCA SEJA KONFERENCE SZDL

V četrtek, 4. marca, bo v Trebnjem občinske konference socialistične sprememb v Južni, potrdilo o dosedanjem organizacije in njenega izvršnega odbora ter nekaterih organizacij, ki so zadnji sklic seje konference v starem sestavu. Po konferenci, kot je znano, občinska konferenca SZDL drugačen sestavlja. Razen članov iz krajevih organizacij, družbenopolitičnih organizacij, društev in samouprav, po potrebi pa bodo na seje konference, tudi tako imenovani nestalni

Izredno dober obisk

Kar 96 odstotkov članov zvezrewnih vojaških stasenj v trebanski občini je lani obiskovalo redna predavanja. Teh je bilo skupno 24 ali po tri predavanja v osmih krajinskih organizacijah, razen tega pa so organizirali še predavanja v garnizijah JLA po posamičnih roduvih vojske. Zvezra rewnih vojaških stasenj bo s to obliko izobraževanja in usposabljanja rezervistov nadaljevala tudi letos. Nekaj predavanj je že bilo, skupno pa jih bo 28.

PREDLOG ODLOKA V JAVNI RAZPRAVI

Spodbuda, a ne za vse

Kakšne davčne olajšave za kmetovalce so predvidene in komu so namenjene?

Kmetje, ki bodo preurejali gospodarska ali stanovanjska poslopja v turistične namene, gradili ali preurejali gospodarska poslopja za potrebe kmetije, kupovali plemensko živilo, urejali pašnike ali izsuševali močvir-

ja, bodo deležni davčnih olajšav. Te bodo znašale do 20. odst. od vloženega denarja, skupno pa ne več, kot je 5-letna odmera prispevka. Tudi za nakup kmetijskih strojev in kmetijske opreme so predvideni olajšavi, vendar olajšava ne bo mogla znašati več, kot je 3-letna odmera prispevka od kmetijstva.

To novost prinaša predlog odloka o prispevkih in davkih, ki je v javni razpravi.

Mnenja o davčnih olajšavah so različna. Prav gotovo bodo drugače razpoloženi tisti kmetje, ki bodo olajšave lahko uveljavili, kot tisti, ki jih ne bodo mogli. Olajšav bodo dejansko sorazmerno bolje stojeci kmetje, zato lahko pričakujemo očitke od tistih, ki bodo kmetovali po starem in ki ne bodo vložili vsaj 2.000 N-din. Za vzgojo in izobraževanje bo treba dati 1.733.000 N-din, s preostalom zneskom pa placevati vse druge obveznosti.

Za kulturno-prosvetno dejavnost bo namenjeno letos 17,5 odst. več denarja kot lani, za socialno skrbstvo pa 33 odstot-

bujene z inflacijo, se obeta bolj umirjeno leto. V občini se bo zaposlenost povečala za 3 do 4 odst., poprečni osebni dohodki pa za 14 odst.

Za kmetovalce je pomembno, da se stopnje prispevkov iz osebnega dohodka od kmetijstva ne bodo povečane. Novost je v tem, da ne bo treba lastnikom zemlje, ki so kmetijsko zavarovani, nič več plačevati 8 odst. republiškega prispevka od katastrskega dohodka. Ta denar je, kot je znano, republika potem odstopila skladom zdravstvenega zavarovanja kmetov.

Nadalje je značilno, da se tudi prispevki od osebnega dohodka v obrti ne bodo povečevani. Ublazili bodo davčno leštivo, ki je večji dohodek obdavčila z večjim odstotkom, to pa pomeni, da bodo nekateri obrtniki celo na bojšem. Gleda prometnih davkov je rečeno, da se stopnje ne bodo spremenile, davčna služba pa bo poskrbela, da bo zajela vse dohodke in da ji bo kar najmanj ušlo skozi prste.

Skupni dohodki za proračun in temeljno izobraževalno skupnost bodo znašali 7.080.000 N-din. Za vzgojo in izobraževanje bo treba dati 1.733.000 N-din, s preostalom zneskom pa placevati vse druge obveznosti.

Za kulturno-prosvetno dejavnost bo namenjeno letos 17,5 odst. več denarja kot lani, za socialno skrbstvo pa 33 odstot-

Več denarja za organizacije in društva

Za delo družbenopolitičnih organizacij in društev bo letos na voljo 410.000 dinarjev, kar je 13,9 odstotka več kot lani. Pri tem kulturna dejavnost ni všeta, ker bo po novem zanjo skrbela temeljna kulturna skupnost, ki bo imela svoje vire finančiranja. Posebna skupščinska komisija je 18. februarja že pripravila predlog za razdelitev teh 410.000 dinarjev, ki pa še ni dokončen. Komisija se bo, preden bo predlog postredovala občinskim skupščinam, sestala še s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in društev, da bi skupaj z njimi kar najbolj pravčno razdelili občinsko denarno pomoč.

M. LEGAN

PUSTNI MOKRONOG: fotografika kamera se zdaleč ne more prikazati pustnega razpoloženja, ki je v nedeljo popoldne vladalo v „Cape Nassenfuss“, samostojni državi pustnih šem. Začetek je naznalo letalo, potem pa so se v poldruži ura trajajočem sporedu zvrstile različne ceremonije, ki so zabavale večino množico. Na sliki je vesoljska kapsula, v kateri se je v Mokronog spustil sam Kurent (Foto: Legan)

IZ PREDLOGA OBČINSKEGA PRORAČUNA

Ne bo tako sušno proračunsko leto

Dohodki so usklajeni z izdatki — Nove olajšave za kmete — Večje socialne podpore — Letos četrtina več denarja za krajevne skupnosti

Ze pregovor pravi: „Nobena juha se ne pojde tako vroča, kot se skuha“. Po prvih izračunih je občinskemu proračunu manjalo 2,45 milijona dinarjev, če bi v letu 1971 hotel plačati vse izdatke, ki so jih predvideli porabniki proračunskega denarja. Po dolgoročnih „pretresih“ se je vendarle posrečilo uravnoteviti dohodke in izdatke. Predlog za financiranje letošnjih splošnih družbenih potreb v občini je pripravljen, danes zvečer ga bodo obravnavali v 10 večnih krajih trebanskih občin.

Kakšne so osnovne značilnosti proračunske porabe v letu 1971? Največ dohodka (pričutno eno četrtino) daje občinskemu proračunu prispevek od osebnega dohodka. Ker bo letos treba „plačevati“ posledice prenagle gospodarske rasti, spod-

M. L.

»Dolenjski list« v vsako družino

Spet Gregorjev sejem

Tradicionalni Gregorjev sejem na Veseli gori pri Šentrupertu bo v petek, 12. marca. Razen živine hodoča dan prodajali tudi sadna drevesa, različne železne izdelke, suho robo in druge podobne reči, ki jih potrebuje kmečka hiša. V prenovljenih prostorih v gradu bodo tudi pristno vino, na voljo bodo pa tudi jedila.

Lani: zelo visoke stopnje rasti

Dokončnih rezultatov o lanskem poslovanju podjetij v trebanski občini sicer še ni, vendar sodijo, da je bila lanska vrednost proizvodnje kar za 28 odst. večja kot leto dni prej. V tem imajo poseben dleč višje cene, del porasta pa gre tudi na racun večjega števila zaposlenih. Lani je bilo v občini zaposlenih 4,2 odst. ljudi več kot v letu 1969. Še bolj kot vrednost proizvodnje se je povečal dohodek, saj menijo, da je bil kar za 40 odst. večji. Osebni dohodki so se v občini povečali za 21,8 odstotka.

Še enkrat več za kulturo

Za kulturo bo letos v občini Trebnje na voljo 300.000 dinarjev, kar je še enkrat več kot lansko leto. Občinska skupščina bo iz proračuna namenila kulturnim dejavnostim 17,5 odst. več denarja kot lani, razen tege bo republika odstopila občini 0,5 odst. prometnega davka, kar bo za občino pomenilo dodatnih 160.000 dinarjev. S tem denarjem bodo v občini lahko bolje poskrbeli za kulturo.

TREBANJSKE IVERI

KEGLJACI IN TEKMOVANJA. Trebanski kegljaški klub ima že 40 članov, kar dokazuje, da je v kraju veliko zanimanja za tovrstni šport. Klub namenava sodelovati v dolenjski kegljaški ligi, kjer bo od marca naprej treba odigrati večje tevilo tekmovanj. Trebanski kegljači vadijo zdaj enkrat na leden, seveda če pri tem izvzamemo vsakodnevno običajno kegljanje. Da bi se tekmovalci lahko udeleževali, prosijo občinsko skupščino za denarno pomoč 12.700 dinarjev. Ker toliko denarja občinska zveza za telesno kulturo ne bo zmogla, bo treba najti drugo rešitev. Morda bi pomagala kajdelova organizacija?

BRUČOVANJE V TREBNJEM? Akademski klub „Pavel Golja“, ki združuje visokošolce trebanskih občin, namenava prirediti v Trebnjem bručovanje. S tem želi prispevati k bolj živahnemu družabnemu življenju v središču občine.

VPIŠ V PRVI RAZRED. Trebanska osnovna šola bo danes vpisovala v prvi razred osnovne šole. V poštev pridaje otroci, rojeni v letu 1964, pogojno pa tudi tisti, ki so rojeni koncu februarja 1965.

NASTOP BORISA FRANKA. Boris Frank, ki ga ljubitelji narodne glasbe dobro poznajo, se bo v nedeljo, 28. februarja, predstavil s svojimi Kranjci in humoristi tudi v dvorani kina v Trebnjem.

DROBNE Z MIRNE

DOBRO OBISKANA PREDAVANJA. Na Mirni potekajo te dni predavanja, ki štejejo v obvezno strokovno obrazbeno vzgojo prebilavstva. Obsegajo več različnih področij. Doslej so bila zelo dobro obiskana, k čemer priporočajo zanimivost snovi in tehnični pripomočki, s pomočjo katerih je beseda mnogo bolj nazorna.

O LEPOTAH GORENJSKE IN DOLENJSKE — Mirenko Planinsko društvo je priredilo 17. februarja poučno predavanje z naslovom „Iz zakladnice slovenske zemlje do Gorenjske do Dolenjske“. Govoril je prof. Sime Letinic iz Ljubljane, ki je prikazal približno 400 lepih barvnih diapositivov. Njegove prijetne, duhovite besede je poslušalo lepo število Mirenčanov.

TREBANJSKE NOVICE

PROSLAVA 8. MARCA — Krajevna organizacija SZDL bo priredila 8. marca ob 17. uri v Domu TVD Partizan na Mirni pogostitev žena s kulturnim sporedom. Predstavniki krajevnih organizacij bodo obiskali tudi najstarejšo živečo ženo na območju krajevne skupnosti Mirna.

BORCI BODO ZBOROVALI — V starjoli bo 7. marca letna konference članov krajevne organizacije ZB Mirna. Pregledali bodo delo v minulem letu in pripravili program za letos.

DANES ZBOR VOLIVCEV — Danes zvečer bo v dvorani kina na Mirni zbor volivcev, na katerem bodo govorili o osnutku odloka o prispevkih in davkih, o proračunu občine in o poročilu o zbiranju in porabi samoprispevka za šolstvo.

Tekmovanja „Veselje šole 1971”, ki ga je organiziral Pionirski list, so se udeležili tudi učenci kočevske osmestke. Najuspešnejši mladi tekmovalci so dobili diplome, več pa jih je bilo javno pojavljeno. Diplome so prejeli: Andrej Hodnik 3 a, Marija Janež 3 c, Renato Južnič 4 a, Edo Eragičevič 4 c, Vito Oražem 5 a, Bojan Fabjan 5 d, Jože Osmak 5 e, Vesna Motelko 5 g, Miro Ožbolt 5 f, Peter Dovc 5 b, Bernarda Kramar 6 f in Mirko Škoč 6 c.

SPET V MALO SOLO

Vsi bodočih „prvčkov“ v osnovno solo Kočevje je končan. Vpisali so 170 novincov, ki bodo v začetku marca še zdravstveno pregledani. 2. marca se bo začela zanje mala šola, ki traja 3 mesece, dvakrat na teden po 3 ure. Starši bodo morali za vsakega malega šolarja plačati na mesec 25 din šolnine. Če stroški res ne bodo znogli, jih bo zanje poravnala temeljna izobraževalna skupnost. Mala šola bo letos razen pri vzgojnvoravnini ustanovi še pri osnovni šoli.

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ

Jutri, 26. februarja, ob 16. uri, bo v Likovnem domu v Kočevju odprtta razstava planinske fotografije. Na njej bo razstavljenih okoli 70 fotografij kočevskega pogorja in iz slovenske planinske transverzale. Fotografije razstavlja 12 domačih avtorjev. Razstava bo odprtja v okviru svetnosti ob 20-letnici obstoja Planinskega društva Kočevje, trajala pa bo do 5. marca.

NI TEŽAV ZA LES

Zasebni graditelji družinskih stanovanjskih hiš nimajo v zadnjih letih posebnih težav pri nakupu raznega lesa, ki ga potrebujejo za gradnjo. Druženju kmetijsko gozdarsko podjetje Kočevje dovoljuje poseke vsem, ki predložijo potrebna gradbena dovoljenja. Posek opravi gozdni obrat, ki tudi skrbi, da so dela strokovno opravljena.

IZREDNA UDELEŽBA

Zelo uspešna proslava Prešernovega dne je bila 8. februarja zvečer v Ščekovem domu v Kočevju. Izvedli so jo kočevski gimnaziji. Zapeli in recitirali so več Prešernovih pesmi in prikazali dramatiziranje „Krst pri Savici“. Dvorana Ščekovega doma, ki je največja v Kočevju, je bila nabitna polna, čeprav je drugih kulturnih prireditvah običajno na pol prazna.

DENAR ZA KANALIZACIJO

Ob gradnji stanovanjskih hiš v Stari cerkvi pri Kočevju in v okolici so nastale težave s kanalizacijo, hrekatere so nove in tudi stare stanovanjske zgradbe. Vsak ima urejeno kanalizacijo po svoje. Dosedanje razprave so pokazale, da bo treba v prihodnje to vprašanje načrtne reševati. Nekateri posamezniki predvsem pa svet krajevne skupnosti, se zavzemajo, da bi za ureditev kanalizacije pričeli čimprej zbirati denar.

DROBNE IZ KOČEVJA

ODPRTO PIVO — V novi gostilni „Pod Stojno“, v bivši gostilni Kajfež, točno redno pivo v vrčkih. To je edini gostilni lokal v Kočevju, kjer dobiti odprto pivo. S tem so si pridobili veliko stalnih gostov. Obisk lokalja je zelo dober.

POVSOD NERED — Nemogoče stanje je v bivši vrtinariji. Tu oddajajo vse mogoče smeti in odpadke. Vse je nastlano z embalažo, ki jo raznašajo otroci izpred skališča NAME. Tudi osebni in celo tovorni avtomobili so si naredili bližnjico za Nam do hotela kar že robnike in zelenico. Dobro bi bilo, če bi si to ogledali in spektorji. Tudi zelenica pred spomenikom je že vsa prekrizana z bližnjicami in prekrita s papini.

SMREKA DFDKA MRAZA je vedno stoji v parku na Trgu svobode. Clovez premisluje, če so na njej pozabili ali delajo poizkus, če se bo ukoreninila in bi si tako prilnila stroške za prihodnjice.

TECAJ ZA SOFERJE — Tečaj v organizaciji podružnice Šoferjev in avtomehanikov se nadaljuje. Predelali so tri četrti predpisani tvarne. Način izpitov je nekoliko spremenjen. Za nekatere predmete delajo izpit v pisemno naloge že med tečajem. Tečajniki se zavzeto udeležujejo predavanj, čeprav so v redni službi precej zaposleni.

KONEC JANUARJA je bil rok za oddajo davečnih prijav za osebne dohodke preko 25.000 din. Zanimivo bo ugotoviti, koliko bo takih v Kočevju. Po govorjach sodeč, je veliko takih, ki imajo plača preko 350 stotin tisočakov. Zar pa imamo v Kočevju tudi take, ki so 75 odstotkov pod republiškim popredjem?

NEVARNE LUKNJE — Pozimi so na več krajih popravljali vodovod. Prekopali so ceste, pri ponov-

Obetajo se spet večji izdatki

Občinske skupščine so prejele obvestilo republike, da bodo morale letos same financirati R program svjeje temeljne izobraževalne skupnosti. Seveda se bodo mnogo znašle v skripcih, med njimi tudi kočevska.

Za finančiranje R programa bodo v kočevski občini letos potrebovali okoli 1.050.000 din, od tega okoli 480.000 din za vzgojno-vzrovnarske ustanove (vrtec), 140.000 din za glasbeno šolo 75.000 din za podaljšano bivanje otrok, ostalo pa za varstvo učencev vozačev, za finančiranje delavske univerze in doma „Dušana Remiha“ itd.

Posebne težave bodo zato, ker potrebujejo v kočevski občini za nemoteno delo socialno-vzrovnarske službe najmanj 1.323.000 din, medtem ko so lani za te namene porabili 893.000 din. Ze-

lanj bili potrebovali za te namene več, a niso imeli dovolj denarja.

Samo za domove počitka bo morala letos kočevska občina prispetati 360.000 din, medtem ko je lani 280.000 din. Družbeni denarni pomoči so zelo majhne. V povprečju znašajo 90 din na mesec in so med najnižjimi v republiki.

Na področju zdravstvenega varstva res v proračunu ni več izdatkov za preprečevanje bolezni, saj pa zato zelo porastli ostali stroški. Tako so večji stroški za zdravljene nezavarovane občanov v bolnicah, večji je pri-

spevki za zdravstveno varstvo tistih občanov, ki jih zavaruje občina. Občutno večji izdatki bo prispevki za zdravstveno zavarovanje kmetov, ki bo letos višji za 24 odstotkov. Ta porast je tako velik, da ga kmetje sami ne bodo mogli plačati in bi bilo treba v občinskem proračunu za te namene zagotoviti okoli 90.000 din.

V teh dneh bodo v kočevski občini končali popis ostarelih in onemogli občanov. Na podlagi popisa bo izdelan program pomoči tem ljudem na domu. Seveda bo tudi nekaj veljalo. Več o ukrepih za pomoči ostarelim in onemoglim občanom bomo še poročali.

J. P.

S SEJE MEDOBČINSKEGA SVETA ZK LJUBLJANA

Občinska uprava naj rešuje zadeve življenjsko, ne pa le po predpisih

Vendar pa spet ne sme kršiti predpisov — Ponekod še po starem

17. februarja je bila v Ljubljani seja medobčinskega sveta ZK Ljubljana, na kateri so razpravljali o delu sveta v preteklem letu, o delu komunistov v občinskih upravnih organih, o delu komunistov v družtvih in organizacijah, o delovnem programu sveta za letos in nekaterih drugih zadevah.

Najzanimalnejša je bila razprava o izhodiščih ZK za politizacijo občinskih upravnih organov. Ugotovljeno je bilo, da je politični poseg v delo državne uprave potreben, saj bo s postopno decentralizacijo prehajalo vse več pristnosti na občine in občinske uprave. To pa pomeni, da bo v novih pogojih potrebna tako občinska uprava, ki bo razne probleme reševala življenjsko, in ne le togo po predpisih. Pri tem se bo treba vedata varovati predvsem, da nekateri ne bi „življenjskega reševanja zadev“ razumeli tako, da lahko zavestno skršijo predpise.

Med razpravo o politizaciji občinske uprave so opozorili tudi, da se marsikje občinski vodstveni delavci v besedah zavzemajo za politiko ZK, v resnici pa delajo drugače. Drugod spet klub vsem reformam in resolucijam rešuje zadeve po starem.

Seveda se v mnogih občinah dogaja tudi, da nihče noče reševati ali vsaj kritizirati raznih nepravilnosti, ker se boji za službo. Vendar komunisti — tudi v občinskih upravah — le morajo tudi „po kostanj v žerjavico“, ne pa le birokratsko reševati

razne manj pomembne zadeve. Večina pristojnih, ki je sodelovala v razpravi, je govorila tudi o delu občinskih davčnih uprav. Menili so, da bi morale biti davčne uprave bolj oziroma polnoma samostojne, nekateri pa tudi, da bi morali biti ti uslužbeni bolje nagrajeni, sicer lahko postanejo plen podkupovalcev.

J. P.

ponekod dogaja, da davčni inšpektorji strogo preganjajo „majline ribe“, ki dolgujejo nekaj 100 din davka, spuščajo pa „milijonarje“. Nekateri so menili, da bi morale biti davčne uprave še bolj oziroma polnoma samostojne, nekateri pa tudi, da bi morali biti ti uslužbeni bolje nagrajeni, sicer lahko postanejo plen podkupovalcev.

J. P.

Kako se bodo grizli otroci?

Kmečki otroci podhranjeni, mestni pa imajo slabe zobe

V preteklem šolskem letu so se v kočevski občini začeli načrtni zdravstveni pregledi šolarjev in otrok, ki bodo začeli hoditi v prvi razred. Izmed šolarjev so bili pregledani otroci 1., 3., 5., in 7. razreda

osnovne šole Kočevje, dijaki 1. in 4. razreda gimnazije ter vsi učenci posebne osnovne šole.

V preteklem šolskem letu je bilo tako pregledano skupno 1613 otrok. V letosnjem šolskem letu s pregledi nadaljujejo in je bilo do konca januarja pregledanih 81 učencev posebne šole in 195 učencev po-

družničnih šol z območja osnovne šole Kočevje.

Ti pregledi, ki so prvi načrtni zdravstveni pregledi otrok — prej so opravljali le nujne in nenačrte preglede — so pokazali, da je na podeželu okoli polovico šolarjev podhranjenih, slabokrvnih in takih, ki slabovo vidijo ali imajo slabo telesno dirzo. Tudi čistoča dela mnogim preglavice. Večina podeželskih otrok pa ima daleč do šole, kar njihovo izčrpovanost se povečuje.

V mestu je otrok s takimi napo-

kami okoli tretjina, ker je boljša prehrana, boljše higienične razmere, v eni učilnici se ne stiskajo učenci štiri razredov, starši otrok bolje zaslužijo itd.

Zobozdravstveni pregledi pa so pokazali, da bodo morali kolejarji in vozniki vprežnih vozil posvetiti večjo skrb opremi svojih vozil. Prav bi bilo, če bi za to delo uporabili sedanje zimske obdobje. Tako se ne bodo dogajale nevečnosti ob prihodnjih pregledih teh vozil, ki jih bodo začeli miličniki poostreno izvajati spomladis.

Nedavna prometna akcija, v kateri je bila posvečena posebna pozornost večji varnosti kolesarjev in vprežnih vozil v prometu, je bila izvedena na pobudo zveznega sveta za varnost prometa. V kočevski občini je pokazala, da bodo morali kolejarji in vozniki vprežnih vozil posvetiti večjo skrb opremi svojih vozil. Prav bi bilo, če bi za to delo uporabili sedanje zimske obdobje. Tako se ne bodo dogajale nevečnosti ob prihodnjih pregledih teh vozil, ki jih bodo začeli miličniki poostreno izvajati spomladis.

500 let mesta Kočevje

Peter Šobar

Kaj pravijo listine?

Cesar Friderik je leta 1471 povzdignil trg Kočevje v mesto — Izvirna listina zgorela

Listine, ki so se ohranile, povедo, da mineva letos 500 let odkar je dobio Kočevje mestne pravice. Prebivalci Kočevja in vse Kočevske so v preteklosti dozivljali lepe in težke čase. O tem govori zgodovina mesta. Kočevje je bilo večkrat oropano, požgano in porušeno. Ljudje pa so ga po vsaki nesreči spet obnovili. Mesto je napredovalo vse do današnjih dni. Največji razvoj je doseglo po drugi svetovni vojni, se pravi v pogojih nove, socialistične družbene ureditve.

Po privilegijski knjigi mesta Kočevje, katero je potrdil cesar Ferdinand III. 27. junija 1642 na Dunaju, je razvidno, da je cesar Friderik 1471 povzdignil trg Kočevje v mesto in mu s tem dal tudi mestno pravo, kakor ga ima že prej ostala mesta na Dolenjskem, se pravi Kostanjevica, Metlika, Novo mesto in Cmonej.

To privilegijsko knjigo v origi-

nalu hrani Pokrajinski muzej v Kočevju.

Originalna listina (izvirnik, propis), ki jo je izdal cesar Friderik v letu 1471, o priznanju Kočevja za mesto, je v enem izmed požarov v Kočevju zgorela. Cesare Ferdinand III. pa je v privilegijski knjigi dne 27. junija 1642 obnovil in je v njej napisano med drugim dobesedno naslednje:

„Mi, Friderik po božji milosti rimski cesar, povečevalci države

20 LET PLANINSKEGA DRUŠTVA KOČEVJE

Jutri priznanja planincem

V Kočevju je bilo ustanovljeno planinsko društvo 1951, v Ribnici pa že 1935

Jutri, 26. februarja, bo imelo Planinsko društvo Kočevje svečan občeni zbor v počastitev 20-letnice ustanovitve društva. Na njem bodo podeliči tudi priznanja zaslужnim planincem na območju Zadnje Dolenjske.

V staro Jugoslavijo v Kočevju ni bilo planinskega društva. V Zahodni Dolenjski ni visokih, skalnatih planin, so pa tisti, prostirani privlačni gozdovi in gričevje. Zato ni čudno, da se je v Ribnici pri ljubiteljih narave porodila misel o ustanovitvi planinskega društva s sedežem v Ribnici, ki pa bi delalo za območje vsega tedanjega sreca Kočevje.

Razen ostalega je bilo na ustanovnem občinem zboru v Ribnici 31. januarja 1935 sklenjeno, da bo to osrednje društvo za Ribnisko in Kočevski dolino. Na tem občinem zboru, ki se ga je udeležilo nad 80 članov, so bili prisotni tudi delegati iz občin Sodražica, Velike Lašče in Kočevje, ki se se strinjali s tako obliko društva. Sklenili so tudi, da društvo ne bo politično, bo pa polnoma slovensko, da bodo kočevskim Nemcem pokazali svojo narodnostno pripadnost.

Osvrni stebri planinskega društva priznajo tudi redne izlete v Juliske in Kamniške alpe in drugam. Društvo ima več sekcijs, med drugim mladinsko, markacijsko, gospodarsko, propagandno in fotamatersko. Veliko delo so opravili v teh dvajsetih letih prizadetih kočevskih planincov.

A. ARKO

PROUČITI UPRAVIČENOST

Na sestanku o bodoči organizaciji stanovanjskih in komunalnih delovnih organizacij v kočevski občini je bilo dogovorjeno, da bo imenovana posebna komisija predstavnikov delovnih organizacij, občinske skupščine in upravnih organov, ki bo izdelala nekatere analize. Na podlagi izračunov bodo nato ugotovljali, če je zdrževanje stanovanjskih in komunalnih delovnih organizacij gospodarsko utemeljeno. Ugotovitev komisije bodo obravnavali na sestankih delovnih kooperativ pripravljenih delovnih organizacij.

PREGLED KOLES IN VOZ

Nedavna prometna akcija, v kateri je bila posvečena posebna pozornost večji varnosti kolesarjev in vprežnih vozil v prometu, je bila izvedena na pobudo z

Ribniška turistična razglednica — Kaže da bodo v Ribnici še pred turistično sezono odpravili razen smeti tudi smetnjake (Foto: Drago Mohar)

ZAKAJ TAKO?

Huliganstva so draga

Nekateri šale tudi za Ribnico niso primerne

Pa naj še kdo reče, da Ribnici niso odlični žalivci! Odložili so nekje smetnjak in ga obešili pod ogledalo na tablo, ki kaže proti Kočevju.

Ko pa bo prišel večji račun za to ali ono ali večji predpis za davek ali prispevek, bodo zatari: „Kaj na občini (ali kjer koli že) denar zr? Vsak dan je vse dražje! Kam plovemo?“ Počabiljajo pa, da je potrebno več denarja tudi zaradi takih manjših ali večjih huliganstev ali bolj oziroma manj slanijih šal. Pred kratkim smo poročali o podobni

„šali“, ko so neznanci metali z ribniškega gradu vrtne stole in mize ter jih precej uničili.

Zaradi take škode mora posamezno podjetje ali občina pač nekje dobiti denar, da popravi poškodovan ali kupi novo. Zato podjetje zviša cene svojega blaga ali storitev, občina predpiše nove više ali izredne davke in prispevke itd.

Tako pač s takimi „šalami“ jemljemo sami sebi iz žepa denar. Vendar se kljub temu, da smo pametni ljudje, tega ne zavadem. P-C

Občina ima malo denarja in veliko socialnih problemov

Za socialno in zdravstveno varstvo občanov bo ribniška občina izdala letos 770.000 din — Lani poprečna denarna pomoč 73 din, letos naj bi bila 100 din — Veliko invalidnih otrok v ribniški občini

Tudi v ribniški občini nastajajo vedno večje socialne razlike med občani. Zaposlovanje izven domačega kraja, občine in države povzroča tudi vrsto nerešenih zadev na področju varstva otrok, ostarelih, bolnih, onemoglih in invalidov. Občina in ostali nosilci socialne politike so dolžni ublaževati te socialne probleme.

Posebno skrb velja posvetiti otrokom, ki so potrebeni pomoči. V občini je približno 2,5 odstotka invalidnih otrok, ki imajo motnje v telesnem in duševnem razvoju. Vsem tem otrokom je treba omogočiti šolanje v posebnih šolah, težje prizadetim otrokom pa v posebnih zavodih. Prav zato ima posebna šola v Ribnici velik pomen, saj je potrebeno.

Kako je z dajanjem družbene pomoči? Lani je prejemalo družbeno pomoč 110 socialno in zdravstveno ogroženih ljudi. Razen tega je bilo 90 podpiranje tudi zdravstveno zavarovanih. Poprečna družbena denarna pomoč je znana lani le 73 din. Naj moremo, da je bila ta pomoč prenizka in zato premalo učinkovita. Da bi vsaj delno izboljšali so-

cialni položaj uživanjem družbene pomoči, bi morali zvečati pomoč vsaj na 100 din.

Občina ima precejšnje izdatke s plačevanjem oskrbnih stroškov za 25 bolnih in onemoglih občanov, ki so v socialnih zavodih. Letos bodo znali izdatki za te namene predvidoma 190.000 din.

Pa še nekaj števil: pomoč za šolanje v srednjih in poklicnih šolah

prejema 17 otrok, v rejništvu je 7 otrok, v zavodih in domovih za usposobljenje za delo je 16 otrok oziroma mladoletnikov itd.

Iz vsega tega razberemo, da finančno slabka ribniška občina daje precej denarja za svoje občane, ki so pomoči najbolj potrebeni. Letos so za te namene predvideli 770.000 din.

— r

Proračun pred občani

Želje večje od možnosti — Maratonska razprava o KOMUNALI — Ustanovili dve novi podjetji

Te dni občani v ribniški občini na konferenčni SZDL in zborih volivcev med drugim razpravljajo tudi o osnutku proračuna in občinskih skladov. O tem je tekla dokaj obsežna razprava tudi na seji občinske skupščine 12. februarja.

Za uvod se je razvila živahna razprava o komunalni dejavnosti, o vzdrževanju oz. nevzdrževanju občinskih cest. Kljub lepim na-

črtom Komunale ostajajo občani nezadovoljni, ceste slabе, pozimi slabje plužene. Ko so govorili o delovnem načrtu Komunale, so menili, da je nujna moderna mehanizacija za cestno službo, še bolj nujno pa je najpomembnejše občinske ceste sčasoma asfaltirati. Tako bo vzdrževanje cest cenejše, odpadle pa bodo tudi včasih neupravljene kritike komunalne dejavnosti.

Za osnutek letosnjega občinskega proračuna (o njem bo treba kaj več povedati tudi še drugič) je značilno dokajšnje pomanjkanje denarja. Za kritike najnajvečjih potreb namreč primanjkuje dober milijon dinarjev. Sicer pa se bo letos zbral v občinskih blagajnih nekaj nad pet milijonov dinarjev (brez sredstev TIS), ki jih bodo poskušali po najboljši vesti čim pravičneje razdeliti. Razveseljivo je predvsem izdatno povečanje sredstev za krajevne skupnosti — od 57.000 na 120.000 din.

Poletje lahko pričakujemo tudi precej novosti na področju gospodarjenja z vodovodi. Pri tem so v občini še velike potrebe, vendar Vodna skupnost za ureništve vseh želja nima denarja. Skupčina je po daljši razpravi sprejela odlok o javnih vodovodih v občini, o gospodarjenju z njimi, vodarini in morebitni uvedbi vodomerov. Skupčina je poleg več odlokov potrdila tudi ustanovitev dveh novih podjetij: za izdelavo žičnih in plastičnih mrež in podjetje za mednarodni transport. — vec

Prijetna zabava študentov

13. februarja so ribniški in kočevski študentje organizirani v klubu študentov Kočevja in Ribnice, imeli svoje tradicionalno brucovanje v domu TVD Partizan Ribnica. Še dokaj sprejemljiva vstopnina, pomoč gospodarskih organizacij iz Kočevja in Ribnice ter slovenski ansambel Boris Kovačič s pevko Stanko Kovačič v pevem Raskom Irgolicem so pripravili. Polna dvorana obiskovalcev se je zabavala v prijetnem vzušu ob plezu, dobrimi kapljicami, vlijudni posrežnosti študentom in študentov ter prijetni muziki.

Okoli 20.30 se je začel tradicionalni program s prihodom zelenega curja in njegovih „pri-sklednikov“ ter petjem študentovske himne „Gaudeamus igitur“. Napredovanje „smrdljivih“ brucov in bruck v „navadne“, torej „nesmrđljive“ bruce in bruke, je bilo opravljeno po uvodni besedi zelenega curja in tekoči ribniški kroniki, ki jo je prebral „prvi pisar“.

Rahlo satirična, od časa do časa zdajljiva kronika, brez pretiranih spožlosti, je orisala v prijetni sali ter na študentom primeren in dovoljen način vse ribniške nadlove, vesele in žalostne dogodke iz preteklega leta in dajala primerne in v okusu žalo zavite napotke.

Številni gostje iz Kočevja in Ribnice so se sproščeno zabavali, saj so študentje poskrbeli za prijetno vzdružje in popoln red. Z gotovostjo lahko trdimo, da so si študentje s to prireditvijo povrnili pred dvema letoma izgubljeni ugled, ko je bila podobna zabava prireditev zaradi neresnosti nekaterih študentov zelo klapvana. — k

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

ZBOR VOLIVCEV — Konferenca krajevne organizacije SZDL in zbor volivcev 17. februarja v Ribnici sta bila presenetljivo dobro obiskana. Preko 80 občanov je prisostvovalo, mnogi so v razpravi prispevali prekatero dobro misel o delu Socijalistične zveze, predvsem pa krajevne skupnosti. Krajevna samoupravna mora tudi v Ribnici, kakor v mnogih drugih krajih, končno zaživeti. Občutek, da je tu občinska uprava, zmanjšuje možnosti uspešnega delovanja sveta krajevne skupnosti. Seveda pa v zadnjem času v Ribnici marsikaj ne bi bilo urejeno, če bi v „pravice“ krajevne skupnosti ne posegala občina. Novi svet KS (predsednika še iščejo) bo moral bolje urejati mnogo nerešenih stvari v občinskem središču.

DR. PRIJATELJ BI SE ODPOVEDAL svojemu trgu, če bi videl neurjenost, nesnažnost okolice stolnic, je dejal prof. Debeljak. O Prijateljevem trgu je razpravljalo več občanov. Nujno zahtevajo dokončno ureditev okolice stolnic, asfaltiranje in ureditev otroških igrišč za preko 100 otrok. Splošno odobravjanje pa je požela pripomba, naj bi „testirali ljudi, preden se vselijo v stolpči“, ker mnogi s svojim odnosom do lepih stanovanj zanje niso primerni. Gre za čisto kulturne odnose ljudi do stanovanj in stanovanje. Inšpektorji ali kdo drugi pa bi moral tudi poskrbeti, da bi odstranili iz okolice stolnic svetnike in kurnike, katerim se nekateri stanovalci bržkone ne morejo odpovedati.

PREKOPAVANJA — Ribnica je znana po pogosto prekopanih ulicah in pločnikih. Za mnoge instalacije delavci prekoplejo pločnik ali cesto, v najboljšem primeru za silo zasujejo jarek, nihče pa stvari ne spravi v staro stanje. Zadnje izdatnejše prekopavanje se si privoščili delavci PTT, vendar širokih in dolgih tan v asfaltiranih pločnikih niso popravili. Občani zahtevajo, naj vsak, kdor prekopava pločnik ali ulico za napeljavo instalacij, stvar do konca izvede, kakor je navada povsod po svetu.

ZEBRO NA ČESTI — Že vrsta nestreč in neprijetnih presenečenj ter strahu je bila na prehodu s stranskimi cestami preko asfaltirane ceste pri avtobusni postaji v Ortniku. Na tem se je treba pogovoriti na pravem zboru volivcev. Prehod in postajališče je treba tudi osvetlit.

V.

Cene v Kočevju in Ribnici

V pondeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavno v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
cvetica	5,00	4,80
čebula	3,60	3,65
česen	8,40	8,65
fizol	5,40	
do	7,80	7,70
krompir	1,15	1,30
koleraba	2,00	1,95
korenje	4,30	3,65
do	6,85	
kumare	14,00	
motovilec	9,40	
ohrov	2,80	
ohrov	—	
— brstični	—	6,20
pesa	2,80	2,85
por	3,90	3,90
peteršilj	6,50	6,25
paradižnik	14,00	
ropca	3,30	2,60
radič	10,00	10,65
solata	5,00	4,05
— endivija	5,00	4,05
in		4,90
špinaca	6,30	6,50
zelje	2,70	2,55
zelje — kislo	3,30	2,60
hruške	6,00	5,60
jabolka	2,40	4,20
do	in	
limone	4,20	4,50
orehi — jedrca	31,50	26,95
pomaranče	4,75	
do	5,60	5,25
slive — suhe	4,50	5,50
banane	6,30	6,15
jača — kos	0,64	0,90
in		

SUŠJE: HOČEJO SVETLOBO

Prebivalci na območju krajevne skupnosti Sušje so že večkrat zahtevali, da bi njihove vasi dobile javno razsvetljavo. Želijo jo vaščani Sušja, Slatnika, Zapotoka, Vinic iz Žlebiča. Posebno nepristojna je temă na križišču cest „Pri rokah“, kjer je tudi avtobusna postaja. Krajevna skupnost si je v letosnjem programu dela naložila tudi ureditve javne razsvetljave, vendar računa na krepljeno pomoč skupnosti.

SINDIKATIMA BESEDO

Na občnem zboru sindikalne organizacije občinske uprave Ribnica so ugotovili, da je imel sindikat veliko vlogo pri izdelavi samoupravnih aktov v ustanovi, deliti dohodka in pri drugih pomembnih samoupravnih odločitvah. S takim delom bo sindikalna organizacija tudi nadaljevala.

SMETNJAKI, METII, SMEVICI

— SMETNJAKI, METII, SMEVICI — O smetih so v Ribnici govorili že v preteklih letih, govorijo pa tudi sedaj, ko je Komunala kupila kamion za odvoz smeti, hišni lastniki pa smetnjake. Minogi občani se branijo plačevati tovrstne uslužbe iz različnih vzrokov. Ponekod pravijo, da smeti ne odvožajo, inkasant pa prihaja redno, drugi spet imajo lastna smetišča, tretji porabijo pepel na vrtčkih in njivah. Zbor volivcev je sklenil, naj vsak, kdor meni, da ne potrebuje smetarskih uslug Komunale, ostali pa naj zahtevajo preko krajevne skupnosti, naj komunalci redno odvajajo smeti od vseh strank.

ORTNEŠKI POROČEVALEC

RAZSTAVA V ORTNIKU — Na fotoamater Franca Modic je zoper razstavlja vrsto lepih in zanimivih posnetkov o ortneški zimi, ljudeh in običajih. Za marsikoga je razstava prijetno presenečenje, posebno, če pri ogledu najde na slikah sam sebe med množico obrazov. Avtorju želimo še veliko lepih posnetkov.

ZEBRO NA ČESTI — Že vrsta nestreč in neprijetnih presenečenj ter strahu je bila na prehodu s stranskimi cestami preko asfaltirane ceste pri avtobusni postaji v Ortniku. Na tem se je treba pogovoriti na pravem zboru volivcev. Prehod in postajališče je treba tudi osvetlit.

V.P.

Velikolaški drobiž

POLOVIČEN UŠPEH — Po nekaj mesecih, kar so pritrjena na trgu v Velikih Laščah kol za odpadke, opozamo, da jih prebivalci upoštevajo in vanje mejejo odpadke. Slab vtič napravijo nekateri posamezniki, ki se za koše ne menjajo in odpadke vztrajno mejejo na tla. Take naj bi ostali občani opozorili na red.

EPIDEMIJA — V Velikih Laščah in okolici že dalj časa trajala epidemija rdečkih mumpsov. Že pred dve mesecema sta se poljavniki boleznu posamezniki, ki se za koše ne menjajo in odpadke vztrajno mejejo na tla. Take naj bi ostali občani opozorili na red.

SEMINAR — V Velikih Laščah je kmetijska zadruga v začetku februarja organizirala desetdnevni seminar o kmetijski proizvodnji in mehaničnosti, o živinoreji ter rabi zaslužnih sredstev. Obiskovalo ga je 45 kmetov, ki pogodbeno sodelujejo z zadrugom.

Ljudje nočejo denarja</

Samo zadnja točka...

"Hej, tovariši" je na veliko zapisano na plakatih, ki so prejšnji teden viseli po Črnomlju. Skupina meščanov je ogledovala živo pisani lepak in vneto brafa, kaj bo. Bolj ko so gledali v črke, bolj se jim je smejal. Starejši možak je nato izjavil: "Jaz bi šel, če bi bila samo zadnja točka..."

Gre namreč za pustni spred, na katerega so vabili Grudčani. Pisalo je, da bo modna revija z naslovom „maxi, midi, mini in skin.“

Humorističen je tudi zadnji stavek na lepaku, kjer piše, da bo šel dobiček te prireditve za gradnjo vodo-voda.

STARALI PRESENETILA

Vrsto let je območje Staralip pri Vinici veljalo pri vseh volitvah za najslabše, medtem pa so se ob sprejemaju nedavna samoprispevka izkazali tako, da je ljudem vzelno snipo. Na zboru v Drežniku je glasovalo za samoprispevki 100 odst. voilicev, v Staralip so dosegli 93,2 odst. udeležbo, v Novi Lipi 67,1 odst. udeležbo, v Gor. in Dol. Suhorju pa je bilo čez 68 odst. voilnih upravičencev. Da je prišlo do takto vidne spremembe, gre začluga predvsem krajevnemu odboru Socialistične zveze v Staralip, ki se je pripravila pravočasno in uspešno lotila.

F. P.

EDEN ZA 250 LJUDI

Komisija za popis prebivalstva pod predsedstvom inž. Martina Jančevića, predsednika črnomaljske občine, je začela delati s polno paro. Imenovali so 12 instrukturjev, medtem ko dokončen seznam 68 popisovalcev še ni izdelan. Komisija je celotno območje občine že razdelila na terene, tako računajo, da bo en popisovalec popisal poprečno 250 občanov. S pripravami za popis v črnomaljski občini zaenkrat niso v zaostanku.

DRAGATUŠČI NA IZLETU

Gasilci iz Dragatuša so pred kratkim organizirali izlet v Metliko, kjer so obiskali gasilski muzej, tovarno BETI in vinski klet. Večina je privič videla sodobno organizirano proizvodnjo v tovarni BETI, prav tako v vinski kleti, in se ni mogla načuditi, da ima Bela krajina take obrate. Izlet se je udeležilo 28 članov društva. Zelo so hvaležni kolegom, ki so dali na razpolago svoje automobile in omogočili prijetni izlet.

R. Š.

»Dolenjski list« v vsako družino

Stalna razprodaja raznega tekstilnega blaga, konfekcije, perila in pletenin po globoko znižanih cenah!

»VELETEKSTIL«, ČRНОМЕЛЈ

ČRНОМАЛЈSKI DROBIR

ZAMUDA PA TAKA! Dimnik za centralno kurjavo na stavbi osnovne šole v Župančičevi ulici bi moral stati že ob koncu septembra 1970, toda 15. februarja 1971 dimnik še ni bil gotov. Podjetje BEOGRAD še gradnjo maledi preveč vleče za nos naročnika. Razen tega je ves čas okoli šole vse narobe.

MANJ NAVALA ZA TUJINO — V letu 1970 so na pristojnem uradu črnomaljske občine izdali 1009 potnih listov. Medtem ko je bil lani ob takem času precejšen naval za iskanje dela na tujem, je letos takih primerov veliko manj. Do srede februarja so izdali sicer 78 potnih listov, toda med njimi so samo 3 interesenti za zapošljitev preko Zavoda za zaposlovanje. Trije občani se bodo tudi za stalno izseliti v prekomorske države.

PREMALO INTERESENTOV — Za pouk baleta je v Črnomlju že kakih 50 prijav, vendar premalo, da bi z baletno vzgojo otrok lahko zanimali. Vsaj še 30 prijav bi radi zbrali.

Črnomaljski poročevalci

Nič prida ceste na vse strani

Z izjemo edine asfaltne ceste je vse semiško območje v pogledu cest na psu — Proti Črnomlju, Jugorju, Črmošnjicam je grba pri grbi

Na območju krajevne skupnosti Semič so vse makadamske ceste v izredno slabem stanju, tako da je promet z motorimi vozili že oviran. Vozniki se s težavo prebijajo čez grbe tako proti Metliki, Strelevcu kot v smeri Črnomlja, Jugorja, Tajčbirja in Rožnega dolu. Poleg tega, da je cestilje valovito, so ob nekaterih cestah zložene še skladovnice drva, drevje in grmovje visi

na cesto, prometni znaki pa so poškodovani ali jih sploh ni.

Semič je pred cerkvijo postavljen prometni znak, ki zahteva obvezno smer v desno, toda vidi, da vozila zavijajo v levo, kjer sta mesnica in zadružna trgovina. Na tem mestu bi bilo bolj umestno prometno ogledalo. Ko je Cestno podjetje asfaltiralo pot od Semiča do železniške postaje, so na ovinku

odcepila za Kot odstranili še tisto ogorjalo, ki je stala, namesto da bi staro popravili. Prav na tem ovinku pa je nasip, pod katerim so vino-gradi in koli. Pred dnevi so tam štire potniki v spačku odleteli v vinograd. Na steču ni bilo težih poškodb, toda vozilo bi se getovo ustavilo ob ograji, če bi se stala.

O razmerah na cestah je pred dnevi razpravljal svet krajevne skupnosti in ugotovil, da tisti, ki so dolžni skrbeti za ceste, nimajo čutu odgovornosti, razen tega tudi miličniki niso doslej storili vsega, kar bi morali. Mnenje Semičanov je, da so potrebni takojšnji ukrepi za večjo prometno varnost, uredili pa bi lahko vsaj to, kar se da brez večjih izdatkov.

JOZE HUTAR

NEKATERI SE POŽVIŽGAJO

Na referatu za gradbene in komunalne zadeve so skupno s sanitarno inšpekcijo lani izdali kakih 20 odločb kršiteljem odloka o zunanjem videzu naselja, ki je v Črnomlju v veljavi že nekaj let. Zahtevali so od posameznih lastnikov stavb odpravo pomankljivosti in namestitev snegobranov, toda ugotavljajo, da jih je le malo vzelno odločbe zaradi. Kdor je misli, da se bo na dokument lahko požvižgal, se namreč moti, ker so take ljudi že predlagali v kaznovanje sodniku za prekrške.

V BELTU je te dni začela delati nova barvara, kjer se izdelki pomikajo po tekočem traku (Foto: R. Bačer)

KDOR NE BO IZPLAVAL, BO UTONIL

V BELTU štiri neznanke kvarijo sliko

Jasno je, da si letos boljšega ne gre obetati, zato bo treba izgubljeno nadomestiti z boljšim gospodarjenjem — Kljub vsemu od investicijskih načrtov ne misijo odstopiti — Aprila se gradnja začne

Direktor tovarne COSMOS — BELT v Črnomlju Vjeko Vučković je najprej naštel štiri neznanke, zaradi katerih točnega položaja podjetja po stabilizacijskih ukrepih ni mogoče oceniti:

„Ne vemo za dokončno vrednost kliničnega dolarja, niso znane carinske stopnje in olajšave za izvoz, ne poznamo točne davčne obremenitev od zvezne navzdol in niso nam znane cene široke potrošnje. Čeprav preračunavamo že dalj časa, je vse to več ali manj le ugibanje, ne pa upoštevanja vredna ocena.“

Smernice letošnje politike so Beltu kljub temu znane, zato v nobenem primeru ne pričakujejo olajšav in lagodnejšega poslovanja, temveč so mnenja, da bo treba izgubljeno nadomestiti s povečanim delom, z večjim varčevanjem, z boljšim gospodarjenjem in z večjo storilnostjo.

Eden vodilnih iz podjetja je trenutno stanje zelo preprosto,

a nazorno označil: „Padli smo v vodo, zdaj je samo od sposobnosti posameznega kolektiva odvisno, kdo bo izplaval in kdo utonil.“

Lani je BELT ustvaril za 46.530.000 din realizacije, obseg proizvodnje pa je v tem letu narasel za 8 odst. Pri izvozu je bila dosežena revolucionarna prelomnica. Izvoz na zahodno tržišče se je štirikrat povečal in je znašal 6.470.000 deviznih dinarjev, izvoz na Vzhod pa je za polovico večji in je dal 2.656.000 din. V tujini je naj-

večje zanimanje za odlitke, obdelane zavorne bobne, vztrajnike in ohišja, doma pa razen teh izdelkov zelo dobro prodajajo gradbene stroje. Prvič v zgodovini Belta se je zgodilo, da vsa proizvodnja takih strojev sproti gre v prodajo, tako da zalog sploh ni.

Cepav, in da so se pogoji poslovanja bistveno zaostri, niti ne pomisljijo, da bi investicijski načrti padli v vodo. Letos se bodo lotili gradnje montažne proizvodne hale za novo livarno in načrtajo, da bodo leta 1972

dosegli evropsko raven tako v kvaliteti izdelkov kot v tehnologiji dela. Čež dva meseca se gradnja livarne začne!

Za letos pričakujejo v kolektivu trdo delo, vendar od začrtane poti ne misijo odstopiti. Mnenje tovarša direktorja je: „Kolikor težji so pogoji gospodarjenja, toliko bolj se bo treba boriti. Tudi druge v svetu ne pojejo slavki.“

R. B.

Cene v Metliki in Črnomlju

V trgovini „Mercator“ v Metliki in v trgovini s sedjem in zelenjavom v Črnomlju so veljaje pretekli teden naslednje maloprodajne cene:

	Metlika	Črnomelj
	(cena v din za kg)	
Cebula	3,00	2,80
Česen	9,00	8,80
krompir	0,75	0,81
korenje	7,30	2,08
repa – kisla	—	2,75
solata – endivija	4,80	—
špinaca	6,35	2,86
zelje – kislo	3,35	3,53
hruske	5,65	6,51
jabolka	4,15	3,50
limone	5,45	4,84
orchi – jedrca	—	25,00
pomaranče	6,25	5,30
jajca – kos	0,60	0,50
ananas	8,30	8,38

Po tihem gozdu lovec hodi...

Štirideset let ima Ivan Biček iz Črnomlja lovskoga staža — Po njegovem bi morali v Beli krajini lovstvo bolj vključiti v turizem

Med 2080 nedeljami v štiridesetih letih so bile redke, da si Ivan Biček ni nadel puške na ramo in jo mahnil v gozd. On ni lovec samo zasebno, temveč je tudi tajnik Lovske zveze za Belo krajino, ki ima 10 družin s 378 člani.

„Lovske družine se s tem že premalo ukvarjajo in v tem se ne zgledujemo po drugih pokrajinah. Začetki lovskega turizma so na Sinjem vrhu v Loki in Gradcu, kjer se doslej naredili največ, Vinica in Dragatuš imata skromne uspehe, medtem pa razmeroma močne družine v Adleščih, Semiču, Metliki in Črnomlju lani niso imele niti enega tujega lovca.“

— Koliko je bilo v letu 1970 finančnega priliva od lovskega turizma in koliko so tujci uplenili?

— V blagajni je 13.632 deviznih dinarjev, ki so jih prinesli maloštevilni Italijani in Avstrijevi. V naših lovščih so uplenili 1 prasiča, 3 zajce, 1 jelena, 70 grlic, 12 fazanov in nekaj srnjadi.

— Je morda pomanjkanje divjadi krivo, da se lovski turizem ni bolj razvile?

„Kje pa! Vse polno je v naših gozdovih jelencov in prasičev, še medvedov ne manjka ne pernjadi, samo nihče se ne ukvarja s tem, da bi organiziral prihod tujih lovcov.“

— O krivolov se potiho precej govori, na glas pa bolj malo. Kaj veste o tem?

— Krivolov obstaja, toda v tem primeru gre le za sum, medtem ko dokazov ni. Edino lovsko družino Loka je zadnje čase ukrepala. Dva člana je izključila iz svojih vrst, ker sta zatiali odstrel jelena.“

— O, kakšne naloge opravlja lovstvo dandanes?

„Nalog je za morje, naleti bom samo glavnici, vzgajati kačer, vlagati v lovščica, usmeriti dejavnosti v napredno gospodarstvo, kamor spada tudi lovski turizem.“

— Ni videti, da bi kakšna množica tujih lovcov šarila po vaših lovščih. Zakaj ne?

R. B.

Je to pravilno?

Dečka pri 11 letih je običajno sram pokazati solze, pa se vendar ne tudi zo zgodil. Fantič, ki se vozi v črnomaljsko šolo z rednim folkskim avtobusom, je malo košček papirja — vozovnicu ne kam založil, šofer pa zahteva od njega ponovno plačilo. Deček se bojil povesti doma, denarja za novo kartu mu starši ne morejo dati, občina pa daje brezplačne vozovnice samo enkrat na mesec. Do takih solza pride skoraj vsak mesec. Se res ne bi dalo temu odpomoči? Razumljivo, da šofer zahteva red pri plačilu, toda na progi, kjer se vozi samo šolski otroci, za katere je jasno, da je karto plačala občina, bi morda lahko naredili izjemlo?

AVTO-MOTO VABI NA SESTANEK

V nedeljo, 28. februarja, bo v dvorani občinske skupinske Črnomeljske občinske zbor Avto-moto društva. Na njem bodo ocenili delo v minulem obdobju, izvolili bodo novo vodstvo in obravnavali vsakdanjo problematiko. Društvo je imelo lani 228 članov, je dokaj močno, zato pričakujejo na občinem zboru lepo udeležbo.

Stran uredila: RIA BAČER

Ročna spremnost z vrvico je ena izmed iger, s katerimi si metliška otročad krajsa čas do začetka pouka. Otrokom dež ni ovira (Foto: Ria Bačer)

Čez zimo prednost izobraževanju

V metliški občini začenjajo letne krajevne konference Rdečega križa, na katerih se bodo pomenili tudi o pomoči ostarelom

Pred začetkom glavnih spomladanskih del na kmetih si prizadeva občinski odbor RK v Metliki končati s tečaji prve pomoči, kar ima v

svojem izobraževalnem načrtu. Tako so 20-urni tečaj iz prve pomoči že organizirali na Suhorju, na Radovici in Dobravicih, medtem ko bodo 80-urne tečaje vpletali po vseh večjih podjetjih. Upajo, da bo tokrat malo več zanimanja pokazal tudi obrat IMV na Suhorju, kjer je znano, da imajo precej delovnih nešreč, a na dosedanjih tečajih niso imeli slušateljev.

Razen tega so bodo februarja vrstitele letne krajevne konference

V NEDELJO NA RADOVICI

Vaščane vabijo na letno konferenco SZDL in zbor volilcev, ki bo v nedeljo, 28. februarja, ob 14. uri v gasilskem domu. Obravnavali bodo krajevno problematiko, prispevke in davke občanov ter evidentiranje kandidatov, kakor tudi delo Socialistične zveze.

PO VSEJ OBČINI SESTANKI

Februarja se odvijajo na območju celotne metliške občine zbori volilcev, združeni s krajevnimi konferenci Socialistične zveze, ponekod pa imajo hkrati še letne konference ZZB NOV. Taki sestanki so že bili v Podzemiju, v Dobravicih, na Graševcu, do 25. februarja pa se bodo zvrstili še v drugih krajih. Povsod obravnavajo smernice občinske politike za letošnje leto, s tem v zvezi stanje proračuna in odlok o prispevkih in davkih, razpravljajo o zdravstvenem zavarovanju kmetov, o delu krajevnih skupnosti in Socialistične zveze.

V sredo, 24. februarja, je bila sklicana seja občinskega sindikalnega sveta v Metliki, da bi ocenili minule občne zbrane sindikalnih podružnic, kjer so razpravljali o zastužah pod 800 din, o stanovanjski problematiki, prehrani delavcev in regresih za dopust. Sprejeli bodo tudi delovni načrt za letošnje leto.

Cestar Franc Stojnič že 14 let skrbi za cesto od Badovinca na Gorjancih do Kolpe. Delo je naporno, zlasti pozimi, toda zadnja leta se cestna služba modernizira, zato so delovni pogoji malce boljši (Foto: Ria Bačer)

Četrta izmena v kodranki

V metliški BETI po 4 mesecih končujejo s poskusno proizvodnjo v novem obroku

Zdi se, da je bil pravkar lanski 29. november, ko je tovarna BETI odprla novi obrat kodranki, in že je minila doba poskusne proizvodnje. Pravkar uvajajo v tem obroku že četrto delovno izmeno, toda s pridobivanjem nove delovne sile imajo težave.

Ob tem, ko imajo v sekretariatu podjetja čez 80 prošenj za sprejem v dužbo, so stežka dobili okoli 30 delavk, kolikor jih potrebujejo za izpolnitve mest v četrtri izmeni in deloma za obrat konfekcije. Na območju Bele krajine primanjkuje deklek in mlajših žensk s končano osnovno šolo, zato so morali kršiti interno pravilo, ki zahteva od novih delavcev 8 razredov osnovne šole. Vzeli so jih tudi s sedmimi in celo samo s šestimi končanimi razredi. Drug problem je v tem, ko na adleščkem območju takša delovna sila obstaja, a nimata možnosti prevoza. Rednih avtobusnih zvez ni, tovarna sama pa prevoza ne more vpeljati, ker tudi v drugih obrahnih prevozov za delavstvo še nima urejenih, razen tega je do Adleščka izredno slaba cesta.

Za novo delovno silo, ki so jo kmajda zbrali, bodo vpeljali pričevalni tečaj, ki bo trajal mesec dni. Taka oblika zapošlovanja je v podjetju že preizkušena in se zelo ob-

nese. Imajo možnost izobraževanja v tačajih preko lastne poklicne šole, mnenje tega se s tem izognemo škodi, ki jo običajno vsak začetnik dela v redni proizvodnji.

V metliško zadružo prihajajo pisma, v katerih se ne podpisani ljudje pritožujejo zaradi tehtanja na sejmu. Očitajo zadruži, da nalasc noče uporabljati svoje tehnice pred vinsko kletjo, samo da bi dajala potuho za sebniku, ki tehta na sejmih.

Javen odgovor na anonimke...

Odgovor zadruge je tak: če gre za pošteno kritiko, imena ne bi bilo treba skrivati. Razen tega je očitek zadruži odveč zato, ker tehnika pred kletjo ni primerna za drobno tehtanje. Na 15-tonski napravi ni mogoče stokilogramskemu prasiču določiti natančne teže. Poizkusili so že večkrat, a so bile prav tako pritožbe, da tehtanje ni natančno.

Zadruža je pripravljena na novem sejmišču postaviti manjšo tehnico, toda na prošnjo, ki so jo postali občni že pred letom dni, še ni odgovor.

Ni kolikokrat je bil oblečen v žensko, vedno z uspehom. Tako je bil, ko je moral že sam skoz mesto, ker karnevala ni bilo več – zvesti znanlec dobre volje in smeja – duhoviti Barbic. Na srednji strani današnje številke preberite o njem poseben prispevek.

Zavarovanje je koristno

Da je zavarovanje človeku v prid, je spoznal že marsikdo, ki ga je doletela elementarna, prometna ali kakrsnakoli druga nesreča, pa je bil zavarovan.

V metliški občini je najbolj razširjeno zavarovanje proti požaru, manj pa je zanimanja za zavarovanje stanovanjskih nepremičnin, kamor so vključeni tudi stroji in naprave, ki jih lahko poskušajo električna energija. Tudi avtomobilisti imajo v večini zavarovana svoja vozila, čeprav ju pri tem zavarovanju navadno potrebuje precej visoka soudežba lastnika. Tudi zavarovanje za avtomobilsko nezgodo ali morebitno smrt pri nesreči je precej razširjeno.

Vedno več ljudi spoznava korist, če človek naloži denar v življenjsko zavarovanje. Lahko pa se zavaruje za svojo delozmožnost.

Prav redko pa se zgoditi, da kmet zavaruje svojo živino za primer, če ta zbole ali pogine. Vzrok, da ni zanimanja za to vrsto zavarovanja, so predvsem nestabilne cene živini.

V metliški občini imajo ljudje že največ zaupanja v zavarovalnico "Sava", ki ima na tem območju dva svoja zastopnika. V obkoljskem

delu, ki zajema vasi od Rakovca do Podzemja, skrbijo za zavarovanje Jože Muc s Primostka, suhorski končec od Lokvice navzgor pa ima Jože Gornik z Malega Lešča. V metliškem koncu je zdaj približno 800 požarnih in 320 življenjskih zavarovalcev.

SPREHOD PO METLIKI

METLIŠKI GASILCI so lani pri požarih trikrat posredovali v domači občini in dvakrat zunaj nje. Najprej je gorelo v bivši Makarjevi hiši na Dragah v Metliki, drugič pa je nastal ogenj zaradi kratkega stika pri reklamnem napisu na Vinski kleti.

Prav tako v Metliki, tretjič pa so gasili in reševali imetje Martina Vukšića na Želebeju. Izven občine so jih zavoljo požara klicali k Milanu Badovincu (pri Zajcu) onkraj Gorjancev in v črnomajskem tovarnu BELT.

CLANI GASILSKEGA DRUŠTVA V METLICKI so imeli lani 8 suhih in 4 mokre vaje. Na občinskem tekmovanju so dosegli drugo mesto – prehiteli so jih gasilci iz Božakovega – to pa zato, ker so na tekmovanju pri Metličanah manjkali nekateri mlajši člani in so moralni namesto njih vskočiti drugi, ki niso bili pripravljeni na tekmovanje. Društvo zeli tudi strokovno usposobljiti svoje člane: štirje so se udeležili strojniškega tečaja, dva pa še obiskujeta podčasniki tečaj v Novem mestu.

KONCERT PIHALNE GODBE zavoda za glasbo in baletno izobraževanje iz Ljubljane pod vodstvom dirigenta Jožeta Hriberške je bil v Metliki v petek, 19. februarja, popoldne. Mladi godbeniki so z letom zmanjšali razne popuste pri prodaji blaga, kar velja za celotno podjetje.

RADIO KLUB ČRNOVELJ vabi tudi Metličane, naj se prijavijo k rednim predavanjem oziroma v njegove tri tečaje, ki jih bo klub organiziral za novice, za operaterje in za rezervne oficirje oziroma doseganje operaterje. Tečaji se bodo začeli 2. marca v prostorih Poklicne šole. Prijava sprejema Turistična pisarna v Metliki.

Danes seja skupščine

Odborniki obeh zborov občinske skupščine Metlika razpravljajo danes o odloku o prispevkih in davkih občanov ter o odloku, ki ureja tehnične norme pri vzdrževanju stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov v družbeni lasti. Dnevnih red določa še imenovanje poplavcev za splošni popis prebivalstva ter imenovanje odborov za izvedbo dela „Kmečke občet“ v Metliki.

NOVA IZMERA ZEMLJISČ

Na območju katastrskih občin Metlika in Rosalnice bo aprila letos nova izmera zemljišč. Fotografi bodo iz zraka izmerila področje mesta z okolico, Križevsko vas, Dacarje in Čurile. Lastniki zemljišč ter uživalci parcel so dolžni zamejčiti svoje parcele po navodilih, ki jih bodo dobili od Katastrskega urada v Črnomelju.

NA SUHORJU LEP USPEH

Osnovno šolo na Suhorju obiskuje letos samo 99 otrok. Razredi so malostevilni, ob polletju pa je bil dosegzen precej boljši učni uspeh kot lani. Od 99 učencev je brez slabe ocene izdelalo 81 otrok, kar predstavlja 82,66 odst. učnih uspeh. Več kot lani pa je bilo izstanovk zaradi bolezni, saj so skoraj vsi učenci nizjih razredov preboleli mumps. V. S.

ZNANJE SE POPRAVLJA

Na poklicni šoli v tovarni BETI je bil od polletja dosegzen 80,4 odst. učnih uspeh, kar je prejšnjem napredku od prve redovalne konferenčne, pomeni pa tudi boljše znanje slušateljev v primerjavi z lanskim letom. Najbolje se je odrezal II. b razred, kjer so brez slabe ocene izdelala prav vse učenke, najslabši pa je bil I. b, v katerem so dosegli komaj 63 odst. učnih uspeh.

20.000 PIŠČANCEV ZE PRODANIH

Ze dobrih 14 dni prodaja metliške zadružne enodnevne piščance za vzorec. Zasehni kmetovaci jih pri zadružni naročijo, ta pa jih dobavljajo valinice Emona v Ljubljani ali iz Novega mesta. Letos so prodali že nad 20.000 piščancev, naročil pa imajo za 60.000. Zanimanja za tovrstno rezo je vsako leto več.

Kvaliteta mora navzgor!

Svet delovne enote v obroku tovarne NOVOTEKS v Metliki je pred kratkim razpravjal o položaju, v katerem se je podjetje znašlo po stabilizacijskih ukrepih. Sklenili so, da bodo povečali plan proizvodnje za najmanj 2,5 odst. medtem ko bodo kvalitete izdelkov povečali za 1 odst. Od lanskih dosegovih 96 odst. prve kvalitete bodo letos prisliti na 97 odst. Obenem nameravajo kar najbolj zmanjšati razne popuste pri prodaji blaga, kar velja za celotno podjetje.

metliški tednik

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KLEDAR

Petak, 26. februarja — Matilda
Sobota, 27. februarja — Gabrijel
Nedelja, 28. februarja — Roman
Ponedeljek, 1. marca — Albin
Torek, 2. marca — Milena
Sreda, 3. marca — Kunigunda
Četrtek, 4. marca — Kazimir

KINO

Brežice: 26. in 27. 2. ameriški
barvni film „Še za nekoliko dolarjev“.
28. 2. in 1. 3. ameriški barvni
film „Lovci na skalpe“.

Brestanica: 27. in 28. 2. ameriški
film „Prerija čast“.

Crnovej: 26. 2. do 28. 2. sovjetsko-italijanski barvni film „Rdeči
šotor“.
2. in 3. 3. ameriški barvni
film „Primer Tomasa Krauna“.

Kočevje — „Jadran“: 26. 2. ameriški
barvni film „Johny in Mary“.

27. in 28. 2. ameriški film „Clovek
iz Oklahoma“.
1. in 2. 3. mehiški
barvni film „Pištola veličastnih“.

Trebnje: 27. in 28. 2. italijanski
barvni zdodovinski film „Pas nedolžnosti“.

Jack?“
Kostanjevica: 28. 2. francoski
film „Fantomas proti Scotland
Yardu“.

Krško: 27. in 28. 2. francoski
barvni film „Crni kopiljeniki“.
3. in 4. 3. ameriški barvni film „Čuden
par“.

Metlika: Od 26. do 28. 2. ameriški
barvni film „Pirati iz Moonfleta“.
Od 26. do 28. 2. ameriško-italijanski
barvni film „Nenadkriji“.

Mirna: 27. in 28. 2. ameriški
barvni film „Nevada Smith“.

Mokronog: 26. in 27. 2. ameriški
barvni film „Bily de Cid“.

Novo mesto: Od 26. do 28. 2. ameriški
barvni film „Inspektor Mađigan“.
— POTUJOČI KINO NOVO
MESTO: Od 26. 2. do 2. 3. ameriški
barvni film „Sinovi mušketirjev“.

Ribnica: 27. in 28. 2. francoski
barvni film „Tat iz Pariza“.

Sevnica: 27. in 28. 2. angleški
film „Nične ne more zbežati“.

Sodražica: 27. in 28. 2. ameriški
film „Maček detektiv“.

Sentjernej: 27. in 28. 2. „Zakon na
italijanski način“.

Trebnje: 27. in 28. 2. italijanski
barvni zdodovinski film „Pas nedolžnosti“.

STANOVANJA

ODDAM neopremljeno sobo samem Plačilo za leto dni vnaprej. Brilin 7 a, Novo mesto.

V SENTRUPERTU ali okoliči potrebujem stanovanje za 3-člansko družino. Po možnosti kupim tudi staro hišo. Družina Šavli, Delavska 19, 64000 Kranj.

ISČEM enosobno stanovanje ali veliko sobo. Plačam po dogovoru. Anton Mihelčič, Nad mlini 42/1, Novo mesto.

ODDAM opremljeno sobo. Naslov v upravi lista (374/71).

ISČEM opremljeno ali neopremljeno sobo, v katerem kolikor v Brežicah. Plačam dobro. Ivan Sečen, Šentlentart 39, Brežice.

ODDAM opremljeno sobo samešku sostanovalcu. Naslov v upravi lista (385/71).

MLAJŠI MOŠKI, zaposlen, isče v Novem mestu opremljeno ali neopremljeno sobo s posebnim vdomom. Ponudbe pošljite na upravo lista pod „Nujno“.

Motorna vozila

OPEL REKORD, letnik 1956, prodam tudi po delih. Informacije dopoldne na telefon 21-520.

UGODNO PRODAM tovorni avtomobil „Mercedes 312“, 5 ton, letnik 1956, v voznem stanju. Jože Cvelbar, Stara vas 2, Škocjan.

PRODAM TRAKTOR Ferguson 35, generalno popravljen, mlatilnik, skoraj novo, ki čisti, vprežni obratnik, skoraj nov. Franc Struna, Potovrh 23, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM MLATILNICO nemške znamke Dechentraiter, dobro ohranjeno, po ugodni ceni. Matija Matkovič, Kvasica 6, Dragatuš pri Črnomlju.

PRODAM KAVC, mizo, 6 stolov iz jesenovega lesa, divan, oljno peč, sedežno kad. Novo mesto, Kovsova 1.

PRODAM SADIKE jabolk. Šmihelska cesta 19, Novo mesto.

NOVE jeklene stružnice za strojno obdelavo lesa prodaja: Katarina Fanuk, Samobor, Starogradska ul. 55.

ANSAMBLI POZOR: ugodno prodamo ozvočenje v uporabnem stanju. Naslov v upravi lista (347/71). Ogled v nedeljo dopolne.

POCENI PRODAM 12-basno klavirsko in 80-basno kromatično harmoniko. Ida Pušnik, Brestanica 165.

PRODAM stroj za brušenje parketa. Novak Fani, Roška 8, Kočevje.

PRODAM konjsko kosišnico znamke Bautz in motorno kolo Java (175 cm), vse v dobrem stanju. Zalog 9, Novo mesto.

ZARADI SELITVE prodam spalnico in drugo pohištvo ter oleandre in aloje. Marija Gartnar, Cesta herojev 5, Novo mesto.

PRODAM vprežne grabje znamke Bautz. Ivan Kralj, Stara vas 15, Skocjan.

KUPIM

KUPIM rabljeni trofazni hidrofor (200-litrski). Jože Papež, Vel. Lipje 14, Zužemberk.

KUPIM vprežno kosišnico Fahrer št. 3. Grabnar, Razdroto 4, Šentjernej.

KUPIM rabljen pianino, ne predrag.

Ponudbe s cenou pošljite na naslov: Anica Arnsk, Trg Ivana Ribarja 8, Brežice.

KUPIM ZEMLJO, primerno za gradnjo, lahko je njiva ali travnik ob robu gozda v bližini Ljubljane ali Novega mesta, v oddaljenosti do 30 km. Ponudbe z navedbo ce se pošljite na naslov: Bevc, Stationstrasse 45, 8833 Samstagern/ZH, Schweiz.

POSEST

NA VELIKEM KAMNU prodam novo hišo z dvema sobama, kuhinjo, shrambo, vežo, kletjo, električno in vodo v hiši. Sadovnjak in vrt s pašnikom, svinjaki in ostalo po želji. Cesta do hiše, skupno 8 do 9 arov, primerno tudi za ribolov. Prodam prav po ugodni ceni lahko takoj vseljivo. Naslov v upravi lista (363/71).

PRODAM HISO z gospodarskim poslopjem z 2 ha zemlje vseh kulturnih, travnik, gozd in nekaj vinograda, blizu Senovega. Elektrika v hiši, dovoz možen z avtom. Ogled možen vsak dan. Anton Novak, Presladol 49 pri Senovem.

PRODAM gradbeno parcelo v Gotnici, nad 500 kvad. m, voda, elektrika, kanalizacija. Naslov v upravi lista (341/71).

PRODAM VINOGRAD v Bojniku. Poizvede se pri Frančiški Lindič, Mlada gora 28, Smarješke Toplice.

PRODAM VINOGRAD v Banu pri Pleterjah ob cesti. Primereno za viken. Naslov v upravi lista (346/71).

PRODAM dvostanovanjsko, takoj vseljivo staro hišo in gospodarsko poslopje z 1 ha zemlje okrog hiše in 1 ha gozda. Hiša je ob cesti, oddaljena od Dol. Topic 6 km od železniške postaje Uršna sela 2 km. Ogled bo 27. in 28. februarja pri Silvi Puterje, Gor. Sušice 28. Uršna sela.

PARCELOV za vikend, lahko tudi za dva, v Beli krajini, pet minut od železniške postaje Semič, prodam. Ponudbe pošljite pod „Sončna lega“.

PRODAM majhno staro hišo s 4 ari zemlje, blizu ceste, 5 km od Sevnice, primereno za upokojenca ali uslužbenca. Informacije na naslov: Marija Justinek, Podgorje št. 2 a, Zubukovje pri Sevnici.

TAKOJ PRODAM hišo v Regerči vasi. Informacije: Mišak, Regerča vas 25, Novo mesto.

ZARADI ODSELITVE prodam skoraj novo stanovanjsko hišo z nekaj zemlje in manjšim gospodarskim poslopjem v bližini Sevnice v Mirenki dolini, 100 m od ceste. Plačilo in vselitev po dogovoru. Informacije in naslov dobite po tel. (068) 74-160.

PRODAM HIŠO z vrom in garažo pri Šoli v Krškem. Informacije vsak dan od 15. ure dalje. Ivan Bračun, Pod goro 1, Krško.

PRODAM VINOGRAD in košnjo (skupaj 64 arov) za 3.500 N-din v Poljanah pri Mirni peči blizu avtoceste. Jože Saje, Ratež 37, Brusnice.

RAZNO

UPOKOJENEC, star 43 let, miren, visok 171 cm, ločen ne po svoji kriviči, s precej gotovine, zeli spoznati preprosto, dobro gospodinjo, samško, vdovo ali ločeno, staro od 30 do 45 let, ki ima svojo hišo, pokojino ali stalno zapošljitev, iz okolice Novega mesta ali Brežic. Ponudbe pod „Dober gospodar“.

ZELITE presenetiti nevesto? Zlatar Otmar Zidarič v Ljubljani v Gospodski 5 (poleg univerze) vam bo rad pomagal! — Z izrekom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

PREKLIC

Prepovedujem hojo, vožnjo in pašo kokoši po moji parceli št. 945 na „Gričih“. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala. Frančiška Medle, Vel. Brusnice 77, Brusnice.

Marija Črni, Gor. Vrhpolje 43, Šentjernej, prepovedujem pašo kokoši po mojih njivah in pod kozolcem. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Podpisana Terezija Šuštaršič, Jana 15, Dvor, preklicujem neresnične besede, ki sem jih govorila o Jožetu Plutu zaradi smrti mojega sina, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Lado Kreš, Stari trg 7, Trebnje, prepovedujem hojo in pašo kokoši po mojem vrtu. Kdor prepovede ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Franc Jerman, Vel. Slatnik 26, Novo mesto, prepovedujem vožnjo in hojo po vseh mojih parcelah, posebno po travniku pri Flusu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Minka Pungerčar, Slakova 2, Novo mesto, prepovedujem pašo kokoši po njivi pri Keramiki v Bršlinu, pari št. 441/1. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Ob mnogo pierani smrti našega sina in brata

se izkreno zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem in sodom, ki so ga v težkem številu pospremljali na zadnji poti, dr. Miru Vodniku za lažjanje bolečin ter pevskemu društvu Dušan Jereb-Svoboda najlepša zahvala.

Zaluoča: žena, sin Drago, hčerki Veri in Joži z družinami, sestra Ana z možem in drugo sorodstvo. Regerča vas 8, Novo mesto

Ob bolči izgubi mojega ljubega moža

IVANA LEGATA

iz Šmihela

se zahvaljujem za vso pomoč v teh težkih trenutkih vsem sodom, časti duhovščini za spremstvo ter vsem sorodnikom za darovane vence in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem gasilskemu društvu Šmihel, dr. Vodniku in dr. Žoniču. Vsem se enkrat hvala.

Globoko zaluoča: žena Anica, brat Tone, sestra Marija, nečaki in drugo sorodstvo

Ob mnogo pierani smrti našega sina in brata

MILANA KOPARJA

iz Križa 33
pri Tržiču

se izkreno zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem in sodom, ki so ga v težkem številu pospremljali na zadnji poti, darovali vence in cvetje, name v težkih trenutkih pomagali in sočustvovati z nimi. Zahvaljujem se tudi kolektivu Elektro Krško, soli Maribor, osnovni soli Telce, GO Sevnica ter župniku za poslednji obred.

Zaluoči: oče Jože, mati Antonija, stara mama Neža, bratje Jože, Franc, Valentin ter sestra Fanika

Ob nadomestljivi izgubi nepoznabne in dobre mame, stare mame in tačke

ANICE SLADIČ

iz Novega mesta,
Gubčeva 23

se zahvaljujem vsem dobrim sodom, prijateljem, sorodnikom in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih v stiski pomagali, pokojnico tolazili v njeni dolgi, mučni bolezni, jo v tako lepem številu pospremlili na zadnjo pot ter ji poslali prerani grob s cvetjem, ki ga je tako ljubila. Vsem pristično hvala. Vedno se bomo z ljubezijo v srcu spominjali naše dobre mame.

Hvaležni: sinovi Anton, Martin in Franc z družinami ter hčerka Vida z Vidko in Irene

Novo mesto, 15. 2. 1971

mogla drugače najti pota in izraza. Nocoj je lezel Vrban sam v posteljo, brez družbe, brez pogovora z ženo in nenadoma, kljub novemu zakonu, občutil, da je pravzaprav vdovec, ki ga deset porok ne more več odrešiti tega stanu.

Kmalu za njim je prišla Polona, ki se ja zavzela, ko ga je našla v postelji in se zaeno resnično pokesala, da je pozabilo in mu ni postala. Zato je skušala popraviti zamudo in ga je rahlo ogovorila. Toda Vrban se je potuhnil in je ni hotel slišati. Zato je legla in takoj trdno zaspala.

Vrban pa se je tedaj obrnil, legel vznak in buljil s cuječimi očmi skozi temo v strop. Poslušal je brezskrbno dihanje žene, ki je tu in tam zahreščala in spet mirno sopla.

„O Polona!“ je šepeta vzdihnil Vrban. „Kako ta ženska spi!“ — Tako surovo, brezrceno. — O, rajnica je se speč bedela. Tako rahlo je spala. — Če sem v sanjah zaječal, je bila že pri meni njena topla roka: „Vrban, ali ti je slab?“ — Ali naj ti dam

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 26. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matinacija - 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Hiša "Pet pedi" - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Silec: Pridelovanje krmne pese brez redčenja - 12.40 Z ansamblom Borisa Kovacića - 13.30 Priporečajo vam... - 14.10 Iz albuma skladb z mladino - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 16.00 "Vrtljak" - 17.10 Clovek in zdravje - 17.20 Operni koncert - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansamblom Ota Roma - 20.00 "Naj narodi pojo..." - 20.30 Top-pops - 21.15 Oddaja o morju in pomorskih - 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 27. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matinacija - 9.05 Pionirski tečnik - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franjo Jurhar: Pohitimo z vlaganjem in gozdarstvo v Brkih - 12.40 Poje mezzo-sopranistka Vera Klementek - 13.30 Priporečajo vam... - 14.30 Od vasi do vasi - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 "Vrtljak" - 16.40 Dobimo se ob isti uri - 18.15 Popularne strani naše domače simfonije glasbe - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s kvintetom bratov Avenik - 20.00 Zabavna radijska igra - Bruce Fisk Bennett Maxwell: Ena prička poletela (prav izvedba) - 22.20 Oddaja za naše izsečenice.

NEDELJA, 28. FEBRUARJA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Veseli tobogan - 9.05 Koncert iz naših krajev - 10.05 Še pomnite tovaristi... - Priprave na oboroženi boj - 10.25 Pesmi borbe in dela - 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše tuje goste - 11.50 Pogovor s poslušalci - 13.30 Nedeljska reporaža - 14.30 Z domačimi ansamblimi - 14.30 Humoreska tegu tedna - Gustav Strniša: Satire - 15.05 Nedeljsko športno popoldne - 17.05 Iz opernega sveta - 17.30 Radijska igra - Alja Isaković: "Kajtenje" - 19.00 Lahko noč, otroci! - 20.00 "V nedelji večer" - 22.20 Zaplestite z nami.

PONEDELJEK, 1. MARCA: 8.10 Glasbena matinacija - 9.05 Pisar svet pravilja in zgodb - 9.40 S pevcevma Lidijo Kodrič in Bobom Stefanovićem - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v marcu - 12.40 Igra veliki pihali orkestri - 13.30 Priporečajo vam... - 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 "Vrtljak" - 17.10 Ponedeljkovo glasbene popoldne - 18.15 "Signali" - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansamblom Borisa Franca - 20.00 Richard Wagner: 2. dejanje opere "Mojski pevci nuerberški" - 22.15 Za ljubitelje jazz-a.

TOREK, 2. MARCA: 8.10 Glasbena matinacija - 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Skopje - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milica Koman: Kaj je pokazalo?

zala anketa glede opremjenosti kmetij - 12.40 Melodije iz filmov - 13.30 Priporečajo vam... - 14.10 Glasbena tribuna mladih - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 "Vrtljak" - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V tork na svodenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansamblom Viški fantje - 20.00 Prodajalna melodija - 20.30 Radijska igra - Claude Ollier: Prenos atentata - 22.15 Koncert sodobne romunske glasbe.

SREDA, 3. MARCA: 8.10 Operna matinacija - 9.05 Za mlade radovedne - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - Tone Gorše: Način prečrpavanja pri sadnem dreju - 12.40 Zvoki iz glasbenih revij - 13.30 Priporečajo vam... - 14.10 Koncertni valčki - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 "Vrtljak" - 17.10 Jezikovni pogovori - 18.15

Operna medigra - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana gostuje na Reki - 22.15 S festivalov jazz-a.

ČETRTEK, 4. MARCA: 8.10 Glasbena matinacija - 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Viktor Repanšek: Kako siliti večji količine krompirja za seme - 12.40 V ritmu koračnic - 13.30 Priporečajo vam... - 14.45 "Mejhurški" - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 "Vrtljak" - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansamblom Jožeta Kampiča - 20.00 Četrtekovo večer domačih pesmi in napevov - 21.00 Literarni večer - Simone De Beauvoir: Pričevanje našega časa - 22.15 Sodobni avstrijski skladatelj.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 26. februarja: 9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (Zg) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg) - 17.25 Vjavjava-ringarja (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Zabavna glasbena oddaja (Bg) - 19.00 Znani obrazbi: Bettie Davis (Lj) - 19.25 Razgovor z režiserjem Wernerjem Herzogom (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Balada o Vojtovi Marini - slovaški film (Lj) - 21.35 Lyon: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - plesni pari - prenos v barvah (EVR-Lj) - 22.30 Izkažimo se - quiz TV Beograd (Lj) - 23.30 Poročila (Lj)

SOBOTA, 27. februarja: 9.35 TV v šoli (do 11.00) (Zg) - 16.25 Državno prvenstvo v košarki - srečanje Radnički : Olimpija (Bg) - 17.00 Propagandna oddaja (Lj) - 17.10 Nadaljevanje košarkarskega prenosa (Bg, Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Mednarodni folklorni festival - oddaja TV Beograd (Lj) - 19.45 Holandski dragulji - serijski film (Lj) - 19.15 Mozaik (Lj) - 19.20 S. Kameru po svetu: Afriške živali ne bodo izumrle (Lj) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Balada o Vojtovi Marini - slovaški film (Lj) - 21.35 Lyon: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - ženske, prenos v barvah (EVR-Lj) - 22.30 Nepremagišči - serijski film (Lj) - 23.40 Poročila (Lj) - 22.10 Nokturno: Meško Kiar (Lj) - 22.25 Poročila (Lj)

NEDELJA, 28. februarja: 8.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 9.30 Pet minut po domače (Lj) - 9.35 Kmetijski razgledi (Lj) - 10.00 Kmetijska oddaja (Bg) - 10.45 Mozaik (Lj) - 10.50 Otroška matinacija: Čarobna piščalka, Svet, v katerem živimo (Lj) - ... TV kažapot (Lj) - 15.00 Lyon: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - revija najboljih (v odmori) Poročilo z zasedanjem skupščine nogometne zveze Jugoslavije (Lj) - 18.30 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Monitor (Lj) - 21.35 Trojka - film iz serije VOS (Lj) - 22.00 D. Svára: Ocean - opera (Lj) - 23.15 Poročila (Lj) - 22.15 Poročila (Lj)

SREDA, 3. marca: 8.15 TV v šoli (Zg) - 10.05 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.20) (Bg) - 17.50 Čarobna piščalka - serijski film (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Zabavna glasba (Sk) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Od filma do filma (Lj) - 19.20 Po slednih napredku (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Monitor (Lj) - 21.35 Trojka - film iz serije VOS (Lj) - 22.00 D. Svára: Ocean - opera (Lj) - 23.15 Poročila (Lj)

CETRTEK, 4. marca: 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Nemščina (Zg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 17.45 Veseli tobogan: Žalec - 1. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Poljudno znanstveni film: Skrivnosti narave (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Enkrat v tednu (Lj) - 19.20 Vse življenje v letu dni - serijska oddaja (Bg) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Četrtekovi razgledi: Slovenske za naravo (Lj) - 21.35 S. Maughan: Svetovljanke (Lj) - 22.25 Karajan vam predstavlja: G. Verdi-Messa da Requiem (Lj) - 23.50 Poročila (Lj)

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi naše ljubljene, nepozabne mame

KATARINE TURK

gospodinje iz Stopič št. 31

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, upravi in EE Agroservis KZ "Krka" Novo mesto, tovarni Novoteks Novo mesto za izraze sožalja in podarjene vence. Hvala vsem darovalcem vencev in cvetje, vsem, ki so jo v velikem številu spremigli na njen zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku v Stopičah za galnjivi govor ter pevcom iz Novega mesta za prelepoto petje. Še enkrat prisrčna hvala!

Zalujoči: mož Franc in otroci Franci, Marica, Vilko in Lojze z družinami

ZAHVALA

Ob prerani in bridički izgubi našega dragega moža, oceta in starega oceta

JOŽETA KRŽANA

iz Cundrovca

se iskreno zahvaljujemo za požrtvovano pomoč sosedom Vinku Kržanu, Rezki Skof, Anici Kovacic, sestri Neži in njemu možu Jožetu Sepcu za poslovilne besede in vsem sorodnikom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje ter izrazili sožalje. Zahvaljujemo se gospodu župniku iz Kapel, Prevozu Brežice in Športnu Brežice. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: žena Ana, sin Drago in vnuk Franci

DOLENJSKI LIST – kdor si ga naroči zdaj: do konca marca 1971 BREZPLAČNO!

VAŠA BANKA JE DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v KRŠKEM in ekspoziturnami v METLIKI in TREBNJEM ZA VAS

- nudimo najugodnejšo obrestno mero na hranične vloge in devizne račune - od 6 do 7,5 odst.
- dajemo kredite za stanovanjsko izgradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- vodimo žiro račune občanov
- vodimo devizne račune občanov
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljamo tudi vse druge bančne posle

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravljimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

Poslužite se hranične službe, ki jo za vas opravljajo tudi vse posle na območju banke in kmetijske organizacije: kmetijska zadruga Žužemberk, Novo mesto, Trebnje, Metlika in Agrokombinat Krško.

DBH NOVO MESTO

GOLOTE
VABIJO

IZLETNIK
Celje

OŠMRNICA

Sporočamo vsem znancem žalostno vest, da je umrl 16. februarja 1971 v Nemčiji

Janež Nemančić

posestnik iz Gor. Dobravje 14, Metlika

Pokopali smo ga dne 19. februarja v Esterhofenu pri Dachau.

Zalujoči: sestri Barbara Russ, Marička, brat Jože,

nečaki in nečakinje

Esterhofen, Metlika, Ljubljana, Cleveland, Chicago, USA

ZNIŽANA CENA:
Šrotar „ORION-65“
(1.320), 1.100 din

AB Agraria BREŽICE

CVETLIČARNA TREBNJE

- Nudimo vam:
- rezano cvetje in lončnice
- cvetlična semena in gomolje
- vsa potrebna sredstva in dodatke za vzgojo in nego cvetja
- pripadajoči pribor in pripomočke
- Sprejemamo naročila:
- za izdelavo vencev in šopkov
- za aranžerske usluge z dekoracijo in oskrbo poslovnih prostorov ter zasebnih stanovanj (poroke in drugo)
- Za obisk, naročila in nakup se priporoča kolektiv Cvetličarne!

70 plodnih let Jožeta Jankoviča

20. februarja je med konstanjeviško šolsko mladino slavljen 70-letnico svojega plodnega življenja tovarništva učitelja Jože Jankovič.

Takih jubilejov je po naših osnovnih šolah prav malo, saj skoraj ni primera, da bi učitelj po šestinstiridesetih letih neprekinitnjeno in rednega službovanja slavljen svoj visoki življenjski jubilej – v razredu. Jože Jankovič je to dočakal vendar v mladostno razgibanje, čeprav je v svojem življenju okusil toliko gremek.

Tovariš Jože Jankovič je doma iz kostanjeviške kmečke družine. Šola se je v Novem mestu in v Ljubljani ter si pridobil široko razgledanost in temeljito znanje. Mladostno nagnenje do glasbe je ohranil skozi vse svoje življenje ne samo kot uživa-

lec, marveč tudi kot oblikovalec naše pesmi, saj je dolga leta uspešno vodil mladinske zbrane. V svoji vremenu do vsega lepega je vse svoje življenje zbiral knjige in si tako ustvaril prav edinstveno knjižnico s posebnim podarkom na knjigah iz svoje pedagoške stoke, dalje iz glasbe in posebej se iz filozofije. Bil je dolga leta vnet poverjenik mladinskega tiska, dolga desetletja pa je član Slovenske matice in tudi poverjenik njenih publikacij.

Posebno vlogo je odigral med nami kot pionir turističnih dejavnosti, saj je bil skoraj štirideset let vodilni mož tukajšnjega Turističnega društva. Na tem področju si je pridobil s svojo marnljivostjo in zvestobo nemiljivih zaslug s sajenjem lepotičnega dreva in grmičja, saj je zeleni pas v Kostanjevici skoraj izključno njegovo delo. Zal pa plodove prvih dvajset let posekali Italijani, kar pa tovarija Jožeta Jankoviča ni zadržalo, da ne bi začel po vojski z isto nadušenostjo kot dvajset let prej – znova.

Kot izredno bogata osebnost je bil mentor prenekeretuji prosvetnemu delavcu in tudi jaz sam sem dobil od njega marsikatero idejo, predvsem pa popolno pomoci, kadarkoli sem jo pri raznih akcijah potreboval. Jože Jankovič je tako bil in zvesto tudi ostal med glavnimi poborniki za vseh pet najst programov Dolenjskega kulturnega festivala, za nastanek in popularizacijo Gorjupove galerije, Lamtovega likovnega salona in Mednarodnega simpozija Forna viva. V svoji zvestobi resničnim vrednotam družbe, resničnemu napredku in zaverovanosti v prihodnosti svojega kraja je zmeraj znal in strastno branil pozicije kulturno-prosvetnih akcij proti neštejnim družbenim škodljivcem, ki so izigravali drugega proti drugemu, se tako izčrpljali v šarlatskih in primitivnih akcijah po receptu „za malo denarja veliko muzike“, za

malo naporov veliko hvale in nezasluženega češčenja. Kot izobraženec je bil in ostal osebno skromen, do drugih pa prizanesljiv in blagohoten ter odpuščajoč. Prav njegova razgledanost je pripomogla, da se je lahko pogovarjal s slehernim clovekom, od kmeta do delavca, od znanstvenika do umetnika in politika, pa naj bo to v srbohrvaščini, nemščini, italijansčini ali francosčini, pa tudi latinsčina in grščina mnista bili tukti.

Jože Jankovič je zadnjih deset let tako prevzel posebno nalogo, ki ji v prihodnje nihče v Kostanjevici ne bo kos ne po znanju ne po vztrajnosti. V mislih imam tiste deset in desetisoč domačih in tujih obiskovalcev, ki jih je vodil iz galerije v galerijo, in po Kostanjevici ter takoj praktično ostal brez slehernih počitnic, brez prostih nedelj in sobot. Vodil jih je s sugestivno močjo v lepoto zaverovanega cloveka, zmeraj je imel za vsakega primerno besedo, prezeto z zdravim optimizmom, četudi je bilo včasih težko.

Zdaj lahko s ponosom glede na prehajeno pot, ki je bila en sam delovni dan. Šestinstirideset let je obiskoval hišo mladosti, v njej učil in vzgajal ter razdal plodove svojega duha. Nikoli ni bil samo obrtnik v svojem poklicu, zmeraj se je zavedal vzvisevnega duhovnega poslania, ki ga ima in ga mora imeti vsak dober učitelj. Slovenski pesnik Oton Župančič mi je ob svoji 70-letnici in ob hrupnih proslavah, ki so tedaj bile v počastitev njegovega jubileja, zapisal: „Brez proslav je najlepše: dokler nisi slaven, si mlad!“ Včeraj sem spetbral te njegove besede, ki so že skoraj orumenele na preprostem pisemskem papirju. Takrat, ko mi je Župančič to zapisal, sem bil komaj sedmi soli in nisem vedel, ne kaj je mladost ne kaj je starost. Danes vem: mladost in z delom obogatena starost sta eno, prva je cepič, druga podlaga. Oboje služi življenu, oboje nam je potrebno za prihodnost!

LADO SMREKAR

Posebno vlogo je odigral med nami kot pionir turističnih dejavnosti, saj je bil skoraj štirideset let vodilni mož tukajšnjega Turističnega društva. Na tem področju si je pridobil s svojo marnljivostjo in zvestobo nemiljivih zaslug s sajenjem lepotičnega dreva in grmičja, saj je zeleni pas v Kostanjevici skoraj izključno njegovo delo. Zal pa plodove prvih dvajset let posekali Italijani, kar pa tovarija Jožeta Jankoviča ni zadržalo, da ne bi začel po vojski z isto nadušenostjo kot dvajset let prej – znova.

Kot izredno bogata osebnost je bil mentor prenekeretuji prosvetnemu delavcu in tudi jaz sam sem dobil od njega marsikatero idejo, predvsem pa popolno pomoci, kadarkoli sem jo pri raznih akcijah potreboval. Jože Jankovič je tako bil in zvesto tudi ostal med glavnimi poborniki za vseh pet najst programov Dolenjskega kulturnega festivala, za nastanek in popularizacijo Gorjupove galerije, Lamtovega likovnega salona in Mednarodnega simpozija Forna viva. V svoji zvestobi resničnim vrednotam družbe, resničnemu napredku in zaverovanosti v prihodnosti svojega kraja je zmeraj znal in strastno branil pozicije kulturno-prosvetnih akcij proti neštejnim družbenim škodljivcem, ki so izigravali drugega proti drugemu, se tako izčrpljali v šarlatskih in primitivnih akcijah po receptu „za malo denarja veliko muzike“, za

Sicer pa tudi zgodba o nenavadenih podrobnostih, ki jih je doživel moj novomeški znanec, govori o relativnem: nekateri se ji bodo smeiali, drugi bodo rekli: „Prav mu bodi, neprevidne!“

Stvar se je začela popolnoma nedolžno. Znanec je dobil os starega avtomobila, vrtel jo je v rokah in ni vedel z njo kaj početi. Ker pa se na splošno veliko ukvarja s starinami, mu je šinila v glavo posrečena ideja: „Kaj, ko bi dal narediti vrtljak za otroka!“

Do uresničitve ni bilo dač. Stopil je v podjetje – šušmarjem ni da bi zaupal take stvari, lahko pride do nesreče in se otrok poškodu-

J. SPLICHAL

je – in se pozanimal, kakšne so možnosti, da bi dobil vrtljak. V podjetju so takoj posredali, da izdelava zanje ne predstavlja posebnih težav. Potem so se lepo pogovorili, kakšen bo vrtljak, kje bodo pritrdirli to, kje ono, kako ga bodo naredili, s kakšno barvo prebarvali – skratka vse,

Človeška ribica tudi v Sušici

V nedeljo dopoldne, 13. februarja, je 12-letni Branko Berkopec iz Gornjih Sušic pri Urš-

nih selih v plitvini našel pravivo človeško ribico (proteus anguinus). Tudi Branko je ži-

Sloves bo šel v 16 dežel

Del slovenske »Kmečke ohceti«, ki se bo 28. maja letos odvijala v Metliki, bo preizkusni kamen

Kako največjo turistično prireditve Metlike organizirati na čimbolj privlačen način, je naloga, s katero se Metličani temeljito ukvarjajo. Slovenska »Kmečka ohcet«, ki je imela doslej domovinsko pravico izključeno v Ljubljani, bo po novem za en dan prenešena v Metliko. Ker v Beli krajini ne manjka pristnih običajev in folkloristov, so se organizatorji tega velikega mednarodnega spektakla odločili nevestino balo predati v Metliki, kjer bo imelo vseh 16 poročnih parov iz raznih evropskih in afriških dežel tudi sčano koso.

Metličani bodo na občinski seji imenovali osrednji odbor za organizacijo prireditve, razen tega še niz komisij. Vsi bodo imeli dela dovolj, če hočejo edinstveno priložnost dobro izkoristiti za sloves domačemu turizmu.

Predlagajo, naj bi po prevozu bale in kosilu organizirali še domačo folklorno prireditve na prostem, po možnosti pa bodo goste iz 16 držav povabili še v zidanico, da bi spoznali pristno belokranjsko vzdružje.

Medtem ko je pokrovitelj celotne prireditve Pivovarna Union iz Ljubljane, bo metliška BETI pokrovitelj nad domačo ceremonijo. V Metliki si resno prizadevajo, da bo organizacija

ohceti na njihovem območju tekla kot po loju, saj se zavdajo, da dober glas seže v devento vas, slab pa še dije. Če bo prireditve uspela, bo Bela krajina na mah pridobila mednarodni sloves, saj bo tudi televizija prenašala celoten del metliškega slavlja. R. B.

Otroci na vasi so še bolj izpostavljeni raznim nevarnostim, ki prežigajo prav za vsakim vogalom. Ena najhujših nesreč, kar jih je bilo zadnjih leta v Beli krajini, se je zgodila v Trempusovih družin na Vinici v torek, 9. februarja.

Danica je bila s starši v bližnjem vinogradu, kjer so obrezovali trtje, okoli 17. ure pa se je dekletce nave-

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, čeprav po otroku, je zato dejala prijateljicama, da bo strugala ljube po kolju, ki je ležalo

ličalo in hotelo domov k 9-letnemu bratu Jožku in enoletnemu Rudiju. Doma je bila tudi teta, gospodinja Starši so ji dovolili. Na domačem dvorišču je Danica našla sodovni punčki, a se igra z njima ni prav razvila. Navajena pomagata staršem pri vseh delih, če